EUROPA LIBERĂ

-II-

Ion HALMAGHI

Intr'un articol mai vechi, am exprimat unele din gândurile noastre în legătură cu emisiunile românești și compoziția echipei dela acest post de radio.

Problema principală și punctul nevralgic, le socoteam, a fi prezența foștilor membrii ai partidului comunist, care nu poate fi cu absolut nimic justificată, în cadrul acestui post de emisiune.

Astăzi, când noul director reprezintă o orientare sănătoasă și serioasă în complexul politicii americane, și va fi un purtător de cuvânt mai autentic al vederilor Președintelui Statelor Unite, sperăm că reorganizarea pe care o pregătește va consolida poziția ideologică a grupului de reporteri și colaboratori, pe linia unei obiectivități riguroase, a unei comprehensive alinieri anti-comuniste a tuturor manifestărilor românești din exil, cărora li se va face publicitatea necesară, fără cenzura părtinitoare și prejudicioasă a unora din catapultații fără merite speciale în postura de monitori ai conștiinței românești.

Firește, postul acesta de radio, este al Americanilor, dar nu al mercenarilor ideologici și intelectuali. Americanii l-au conceput ca o armă spirituală de salvare a poporului român, din robia comunistă.

Numai Românii și Americanii care se interesează în lupta uriașă împotriva sovietizării lumii, de către Moscova, sunt îndreptățiți să participe în eforturile unei asemenea instituții.

Nu cu jumătăți de măsură, cu rutină și cu un trecut pătat de colaborarea cu comuniștii, sub orice formă ar fi fost acesta. (Chiar dacă unii au oferit unele "informații" unor agenții americane. Astfel de situații nu absolvă pe cei ce azi au devenit monitori ai idealurilor românești. Ei pot să-și continue oficiul lor de "informatori", dar nu de reprezentanți ai românității).

Acei ce se socotesc simpli funcționari ai americanilor, ar fi decent și rezonabil, să nu se adreseze poporului român. Să caute o altă instituție sau companie americană, ca să devină salariații acestora. Căci rămânerea lor la Europa Liberă face un mare deserviciu acestei instituții americane, o compromite; o supune oprobriului public. Pe lângă confuzia pe care o răspândește prezența lor la Europa Liberă, în sânul ascultătorilor din țară.

Toți acestia ar trebui, ca un act de reparație morală, să se retragă din timp, înainte de a simți rigorile purificărilor. La fel ar fi, un act moral, dacă s'ar retrage toți aceia care au intrat acolo, fără pregătirea necesară, fără autoritatea morală și mânați doar de ambiții dubioase, de interese materiale, și intrați prin ușa de din dos.

Europa Liberă este o instituție morală de mare prestigiu, cu obiective și fundamente spirituale și ideologice sănătoase, pe care Americanii sunt obligați s'o întreţină curată, serioasă și capabilă să servească scopurile pentru care a fost întemeiată.

Astăzi, o purificare a acestei instituții este imperativă, urgentă și etică. □

ISSN 0705-8365

Printed in Canada
Imprime au Canada

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 8 Nr. 84 -APRILIE 1983- PUBLICAŢIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA DE SUD, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ITALIA, MONACO, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, NOUA ZELANDA

AMERICA AVERTIZEAZĂ REGIMUL COMUNIST

Eugen BÂRSAN

In urma recentei puneri în aplicare a Decretului 402 cu privire la recuperarea unor taxe de școlarizare, președintele Reagan a făcut cunoscut, Vineri 4 Martie a.c., că, din cauza acestui decret, Statele Unite a ajuns la punctul de suspendare a clauzei națiunii celei mai favorizate acordată României.

O poziție americană foarte bine venită, considerând faptul că acest mult discutat și provocator decret, este pur și simplu o cruntă măsură comunistă de stăvilire a plecărilor din țară și de o excesivă comercializare a cazurilor de emigrări văzute de regim ca bune surse de făcut bani. Desigur nu bani lei, ci bani devize.

S'a hotărît ca Decretul 402 să înceapă a fi aplicat cu data de 1 Februarie a.c. Si este de-a dreptul șocant să vedem cum au fost fixate pretențiile de recuperări. Pentru cursul de liceu: 3000 dolari ori circa 7400 mărci germane federale. Apoi 3000-4000 de dolari ori circa 7400-9800 de mărci germane pentru fiecare an de facultate, depinzând de care este.

Aprobarea plecărilor din țară e condiționată de prezentarea unei declarații prin care cineva din străinătate, rudă, prieten sau altcineva, își asumă responsabilitatea plății impunerii făcute. Pentru asemenea plăți s'a deschis un cont special la Banca de comerț exterior.

Unde se pare că dela această impunere nu este scutit nimeni, marele și roșul Rabin Moses Rosen a ținut să facă o declarație -nedesmințită până acum de guvern- prin care a spus că Evreii sunt scutiți de plata taxelor de școlarizare.

Privind la capitolul impunerilor făcute, nu putem decât să vedem o strașnic de bună socoteală bănească pentru regimul comunist iar pe de altă parte o situație frapantă de amar și jale în rândurile celor legați de speranța unei șanse de a pleca undeva la părinți, la un frate, la o soră ori la un ales al inimii.

Politica care se joacă cu Decretul taxelor de școlarizare a dus practic la o blocare a emigrărilor din România, care și așa erau destul de limitate și se întâmplau numai ca rezultat al unor îndelungate eforturi și lupte pentru fiecare din ele. Singurul stat care poate ajuta eventual în această privință este America. Pentrucă America are cum s'ar zice "la mână" RSR-ul,

Continuare în pag.3

SCRIITORII ROMÂNI DIN EXIL

Nicolae PETRA

Revenim din nou la problema pe care o considerăm esențială pentru exilul românesc, cea a activității și creației culturale. Românul deși născut poet, e atras mult mai mult de politică decât de cultură și dacă în împrejurări normale aceasta nu e deosebit de grav, în situația în care ne găsim, țara și noi, lipsa unei puternice activități culturale în exil e aproape catastrofală.

Incercările de a înjgheba un centru de răspândire a cărții românești, e un semn că se face și mai ales că se poate face ceva în acest sens, și mai ales articolele lui Horia Stamatu în acest ziar au pus în mod foarte serios problema unei activități concentrate pe plan cultural. Dânsul sugerează înființarea unei societăți a scriitorilor români în exil. Nu vreau să fac aici un rezumat al celor spuse în aceste articole (ultimul în Februarie din acest an) ci să continui gândul dânsului, poate cu anumite idei noi, pentru a aduce material adițional pentru lămurirea acestei idei și mai ales pentru realizarea ei.

Fără îndoială că o astfel de societate ar fi de un mare folos pentru exilul nostru. Nu e vorba de a face o societate cu caracter de apărare a intereselor profesionale ale scriitorilor, căci nu există astfel de interese pentru un scriitor exilat. Singura preocupare pe care o poate avea un cărturar, ca de altfel orice Român în situația de azi a țării, e de a ajuta la menținerea culturii românești și în măsură, destul de redusă, să ajute la dezvoltarea ei pe o linie adevărată românească care nu e posibilă azi în România reseristă.

E vorba în fond, ca acești scriitori din exil, strânși într'o societate să caute să organizeze o activitate culturală românească pentru a folosi tuturor Românilor din afara granițelor țării.

Inființarea societății este începutul, indispensabil, dar în nici un caz nu e scopul final al acestei activități. Odată organzați, scriitorii să caute să ajute orice organizație cu caracter cultural care există și să creeze altele, de care ar fi nevoie pe acest plan.

Pe de o parte ne gândim la centrul de răspândire al cărții românești și la revistele românești, editurile, ce există și pentru viitor, crearea de centre de răspândire ale culturii, atât între Români cât și printre străinii care ignorează atât de mult valorile permanente culturale ale neamului.

Nu intrăm în amănunte asupra felului cum această societate s'ar inființa, cum ar funcționa și care ar putea fi planurile ei pentru viitor în acest sens.

Credem că pentru a putea începe ceva e nevoie de o cooperare din partea scriitorilor români, să participe la început cu idei și comentarii asupra acestei inițiative sau chiar numai cu adeziuni de principiu pentru a putea vedea în ce măsură se poate conta și cu cine, pentru o astfel de acțiune.

Considerăm că ideea de "scriitor" în sensul acestei acțiuni trebue luată într'un sens mai larg. Scriitor trebue considerat orice persoană cu preocupări artistice, culturale, literare, stiințifice chiar dacă nu e recunoscut ca atare de alții, ori activitatea lui nu e încă cunoscută. Nu e nici un pericol că se vor întroduce persoane care nu ar avea nimic de a face cu cultura. În practică orice astfel de persoană se elimină singură în foarte scurt timp și de multe ori și mai ales în situația noastră de azi, nu putem să ne permitem să fim prea exigenți. Cine vrea să lucreze, cine are gând bun și inimă mare e bine venit la treabă.

Astfel, socotim că cel dintâi pas ar fi câteva, sau mai multe, rânduri trimise pe adresa ziarului pentru scriitorul acestui articol. In cel mult două luni dela apariția articolului, vom trimite tuturor celor ce au trimis scrisori, o dare de seamă informativă despre rezultatul acestei inițiative.

Ar urma apoi, de acord cu reacțiunea scriitorilor, să se ia inițiativa pentru pasul următor, care ar fi constituirea acestei societăți și prepararea planului de activitate al ei. Toate aceste informații ar fi comunicate celor interesați direct și în măsura în care e posibil și cum va fi posibil, se va forma un comitet provizoriu de inițiativă pentru a proceda la tot acest lucru menționat. După cea dintâi adunare, constitutivă, lucrurile se vor desfășura de acord cu cele ce vor hotărî cei prezenți.

Poate că nu e tocmai calea cea mai potrivită cea arătată mai sus. Gândul nostru e în fond: necesitatea unei activități largi pe plan cultural românesc în exil. Poate cineva are o idee mai bună, poate cineva poate face treaba asta mult mai bine. Tot ce interesează e o acțiune culturală românească, o propagandă culturală așa cum s'a menționat. Problema e foarte mare și e loc pentru toți cei care vor să participe la ea. □

editorial

ALEGERILE DIN GERMANIA DE VEST

Prin victoria democrat-crestinilor în alegerile generale din Germania occidentală, lumea liberă în totalitatea ei, a câștigat o bătălie decisivă împotriva agresiunilor sovietice. Lucrurile s'au clarificat și s'au cristalizat pe o direcție anti-sovietică. Toată propaganda și diplomația puternică a Moscovei s'a izbit de zidul trainic al voinței și lucidității unui popor care nu se lasă amăgit de utopiile pacifismului sovietic. Moscova a încercat pe o scară largă și cu mijloace extraordinare să cucerească cetatea germană, din inima Europei, pentru interesele ei de politică mondială.

Poporul german a dovedit curaj și unitate în fața asalturilor care urmăreau destrămarea solidarității sale politice și slăbirea oricărei rezistențe, în fața amenințărilor grave care vin din Răsărit.

Moscova a pierdut bătălia psihologică prin care viza divizarea forțelor atlantice. Ea s'a crezut invincibilă și a mizat pe cartea germană, pe care a pierdut-o în mod spectacular.

Această Moscovă nu a înțeles că nu se poate pătrunde în Europa, prin porțile Germaniei, larg deschise, fără să întâmpine nicio rezistență, prin capitularea unui popor conștient de soarta lui în istoria europeană. Un popor care a cunoscut și gustat amărăciunile tragediilor naționale, în care a fost încercată de viața istorică.

Este chiar curios cum a putut diplomația sovietică să creadă că va scoate Germania vestică din circuitul sistemului european de apărare al civilizației sale. Aici, revenim la același punct de plecare. Rusia Sovietică nu are viziunea realităților, nu vrea să înțeleagă că ideologia sa politică -marxismul- nu este o ideologie potrivită realităților europene.

Ea este artificială, demodată și alcătuită din principii contradictorii și absurde. Ideologia marxistă nu poate fi acceptată și integrată culturii, civilizației și istoriei europene.

Alegerile din 6 Martie au demonstrat din plin refuzul poporului german de a face concesii acestei ideologii. Căci era vorba de însăși viitorul și identitatea națională a acestui popor.

In această perspectivă, Germanii nu putea să se târguiască cu Sovieticii, pentrucă orice fel de tranzacție ar fi fost dezastruoasă pentru existența lor statală.

Poporul german este un popor reprezentativ al Europei, și la ultimile alegeri nu a făcut eroarea -care ar fi fost fatală- să uite acest lucru. A răspuns la apelurile, insistențele, ofertele și amăgirile pacifiste ale Moscovei, cu votul de încredere în viitorul său, viitor european, occidental și liber, care nu are nimic comun cu ideologia sovietică și cu perspectivele pe care i le-ar oferi această ideologie.

Aceste alegeri germane au fost cele mai importante alegeri, de după terminarea celui de-al doilea război mondial, nu numai în Germania, ci în întreaga Europă. Europa a fost salvată de conștiința națională a Germanilor, de o invazie directă și masivă a sovietelor în centrul Europei.

Maturitatea, curajul și conștiința vie a unui popor liber ca poporul german, vor fi un exemplu cutremurător pentru alte popoare, care vor fi nevoite să-și decidă soarta într'o confruntare a lor, cu lumea valorilor marxiste pe care le aduce Moscova.

George BĂLAŞU

CĂTRE CITITORI

SPRE CUNOŞTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că- REDACȚIA ACESTUI ZIAR- Nu împărtășeste totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

NOI PUTEM

Emil DUMITRACHE

De vreo câteva sute de ani încoace, ni se tot spune că noi NU PUTEM face una sau alta, aceasta sau aceea, precum au făcut cutare sau cutare, fără ca "sfătuitorii de ocazie" să se întrebe și dacă acel CEVA este potrivit firii poporului nostru.

De vreo câteva sute de ani încoace, unii Români, cu bune sau mai puțin bune intenții, în cunoștință de cauză sau nu, tot spun oamenilor de rând, poporului, cum că undeva pe alte meleaguri străine ar exista "CEVA" mai bun decât ceea ce izvorăște din firea, din simțurile, din pământul nostru, și că trebue, neapărat trebue, să importăm acel CEVA fără de care viața noastră însăși n'ar mai fi nici frumoasă, ori chiar nici posibilă, uitând că de fapt orice alianță cerșită este capitulare.

Dece să n'avem și noi, faliții noștri?

Dacă Stefan Cel Mare și-ar fi îmbrăcat și organizat oastea după modelul cavalerilor apuseni, n'ar mai fi dat 47 de bătălii, n'ar mai fi ridicat 47 de biserici, n'ar mai fi fost STEFAN CEL MARE.

Dacă la 1859 cei chemați pentru a hotărî soarta Țării nu s'ar fi lăsat purtați în acțiunea lor de comunitatea de limbă și obiceiuri, adică de spiritul poporului, ar fi ajuns să cheme armatele străine, ori ar fi întemeiat o federație. Asa, s'a ajuns să stea pe aceeași bancă a reprezentanților poporului un Cuza, un Kogălniceanu și un Moș Ion Roată îmbrăcat în ițari. Nu le-a pus nimenea pe cap peruci pudrate și hotărîrea lor n'a fost din această cauză mai puțin solemnă, mai puțin istorică, mai puțin patriotică sau mai puțin populară.

Așa a fost BINE fiindcă așa a fost ROMANESTE.

Nu este nimenea împotriva preluării unor progrese sau realizări științifice dela alte popoare, dar a prelua idei care să afecteze însăși ființa NEAMULUI nostru s'a dovedit a fi profund dăunător.

Rezultatele împrumutării acelui "CEVA" superior care există numai la alții și pe care noi nu-l putem produce, se văd în Istoria noastră pentru cine VREA să vadă. Eșecuri dureroase, daune ireparabile, respingeri disprețuitoare, o prăpastie de netrecut între clasa conducătoare și popor, o stavilă în calea afirmării valorilor autentice ale spiritualității românești inclusiv și în primul rând a spiritului de luptă pentru libertate.

Talpa Țării știe mai bine ce-i trebue și ce nu.

Este o cinste și nu o rușine să sorbim înțelepciunea filosofică unică dela Talpa Țării, singura cu adevărat românească.

A nu face asta e o crimă. □

CĂTRE REDACȚIE

* VIENA, AUSTRIA - Sunt abonat la ziarul Dvs. din Iunie anul trecut și mai înainte am mai citit un număr sau două din el. "Cuvântul Românesc" este un ziar bun și în fiecare număr am văzut o pagină a Românilor macedoneni. Acest lucru mi-a făcut o deosebită plăcere. In sfârșit, am văzut că cineva se interesează de frații de sânge, dar dacă această țară este împărțită în patru, aceasta se datorește, în mare măsură, miopiei și naivității politice a lui Titu Maiorescu și a guvernului condus de el între 1912-1913. Nici celelalte guverne dinainte de cel de al doilea război mondial nu au avut o idee clară, nu numai asupra Macedoniei, ci și asupra celorlalți Români de peste hotare și practic n'au făcut nimic pentru ei. Regimul comunist dela 1944 până acum, n'a făcut nici el nimic. Aceasta se datorește faptului că, nici înainte de 1944, nici după acest an, nu s'a făcut poporului o educație națională și n'a fost informat în aceste probleme. Nu ajută la nimic să dăm vina pe străinii de neam, care au fost la conducerea țării sau au influențat-o în mod hotărîtor, atât înainte de 1944, cât și după. Pentru această rămânere în urmă în privința educației politice naționale suntem vinovați în primul rând noi, Românii.

Adevărații oameni politici trebue să învețe atât din greșelile guvernanților dela Cuza până în 1944, cât și din greșelile regimului comunist din zilele noastre. Numai în acest fel ei pot fi mai buni și decât unii și decât alții. Ei trebue să aibă în vedere pe toți Românii din lume, interesele lor, idealurile lor.

Deși nu am la dispoziție cifre absolut exacte asupra Românilor, totuși voi prezenta câteva cifre, care cred că nu sunt mult prea departe de o realitate parțial cunoscută. Numărul total al Românilor în întreaga lume este de cca. 28.000.000, din care cca. 20.000.000 în țară, 4-5.000.000 în Uniunea Sovietică (Bucovina de nord, Herța, Basarabia, Transilvania și Volhinia), 1-1.500.000 Macedoneni, 1.000.000 în Serbia, Bulgaria și Ungaria și 1.000.000 în emigrație.

In Serbia sunt 6000.000 Români, dintre care în Banat sunt 250.000; numai Românii din Banatul sârbesc au școli și biserici în limba română, acestea datând de pe vremea imperiului austro-ungar. Ei au și un ziar românesc la care Românii din Craina și Homole nu se pot abona. Românii sunt terorizați în asemenea măsură, că nici nu îndrăznesc să spună că sunt Români.

Constat cu surprindere , acum, în ultimul sfert de secol XX, că Românii din Balcani trăiau mai bine sub imperiul otoman, iar Românii din Banatul sârbesc trăiau mai bine în imperiul austro-ungar decât sub administrația sârbească. Unele națiuni noi, născute din prăbușirea celor două imperii sunt mai barbare față de minorități decât au fost imperiile împotriva cărora ele au luptat, în numele libertății și al democrației.

Sunt de părere că ziarul D-stră să nu se limiteze la Românii din țară, Românii din emigrație și Macedoneni, ci să aibă în vedere pe toți Românii și toți să vadă și să știe că există cineva care se interesează de soarta lor, fie că trăiesc în Uniunea Sovietică, fie că trăiesc în Serbia, Bulgaria, Ungaria, Grecia sau Albania. Fiți deci lumina pentru toți Românii, pentruca fiecare să vadă în "Cuvântul Românesc", cel mai mare ziar din lumea liberă, ziarul lui, ziarul nostru.

Stan MARELE

* RIO DE JANEIRO, BRAZILIA - Am citit în ultimul timp apeluri la unire pentru reprezentarea centralizată a aspirațiilor române, studii referitoare la înjghebarea și organizarea acesteia, etc. Poate cel mai interesant să fie cel al D-lui Radu Budișteanu (pe care, dacă-mi aduc aminte, l-am cunoscut pe când n'aveam încă 20 de ani). Am compus și eu un proect în acest sens... Cred că ar putea fi bun bazându-se pe trei principii: a. idealurile care întrunesc pe toți românii liberi; b. afilieri pe bază personală, nu partidară, a celor care susțin aceste idealuri; c. persoană sau nucleu de inițiativă, în diferite țări, pentru înjghebarea inițială, urmată cât mai curând de alegere spre a indica o reprezentare a celor din acea țară, în care inițiatorii nu au loc de drept... Aceste înjghebări în diferite țări ar putea fi simultane, prevăzându-se o constantă comunicare între ele. Apoi, s'ar delega puteri speciale, ocazionale sau temporare, reprezentării generale în țara în care evenimentele impun așa ceva...

Mă opresc aici, cu reînoite felicitări pentru frumoasa operă ce realizați.

Eduard RESSEL

* CANADA - Nu găsesc cuvinte de mulțumire și de recunoștință pentru gestul dumneavoastră, pentru încrederea și înțelegerea acordată. De aceea, mă grăbesc ca din primele cecuri încasate pentru munca ce o depun, să vă trimit acei bani datorați abonamentului la ziarul dumneavoastră.

Este o mare bucurie pentru mine ziua fiecărei luni, în care primesc ziarul "Cuvântul Românesc" și se transformă în cea mai lungă zi a lunii respective. Si nu doar cea mai lungă, ci și cea mai amară, mai dureroasă, mai plină de revoltă și de indignare, ziua în care mândria că totuși aparținem acestui neam românesc face ca lacrimile să se transforme în acid sulfuric pentru dușmanii noștri.

Incă odată mulțam fain. Domnul Dumnezeu să fie cu Dumneavoastră. Multă sănătate și numai succese în activitatea ce o depuneți.

Cu deosebită stimă,

I.I.

* SANTIAGO, CHILE - Din îndepărtatul Chile, țara atât de hulită, atât de acuzată de toată omenirea (inclusiv Washington Post și New York Time) pentru a se fi eliberat singură de marxism (1973), vă trimit cecul pentru reînoirea abonamentului pe 1983.

Modesta contribuție a unui pensionar "chilean" pentru o operă atât de mare cum este Cuvântul Românesc, atât de apreciat pentru menținerea vie în inimile noastre a nostalgiei de pământul pe care ne-am născut, și asta... pentru restul zilelor ce ne mai rămân. Zic asta deoarece privesc cu tristețe cum exilul nostru încet, încet, se dizolvă în "marea" altor popoare, prin căsătorii, prin copii, prin studiile lor, prin lealitatea față de țările ce ne-au dat generos azil. Generația celor ce au trăit în România, a celor ce azi au trecut de 65 de ani, se stinge.

Prin publicația Dvs., putem afla multe din cele ce le este dat să îndure, să sufere tuturor - rude, prieteni, foști colegi - ce nu pot să ni le facă cunoscut prin scris. Pe aceștia, cum îi putem ajuta? Cred că numai printr'un strâns contact personal cu "străinii", azi "compatrioți", în mijlocul cărora ne ducem zilele. Din păcate, sunt greu de convins. Cred mai mult în presa tendențioasă. Ei nu pot crede că condițiile de trai sunt atât de mizerabile în țara lui Ceaușescu. Depășesc imaginația lor. Poate că aici este ceva mai ușor a-i convinge reamintindu-le cele 1.000 de zile (1970-1973) de teroare marxistă sub Allende și pe care mulți le-au uitat.

Toate cele bune, aceeași perseverență, prosperitate în acest an, ce a început, vă urează,

M. IGNAT

AMOK

Adrian B. COSMA

"Amok" este un cuvânt din Malayezia, și înseamnă "impulsie oarbă de-a ucide în dreapta și'n stânga". Se pare că în R.S.R. guvernul a ajuns la un fel de "amok politic". Pentru anul trecut i s'a atribuit intenția de-a ucide niște scriitori. In 1983 președenția dela Dunăre amenință cu "sancționarea" Statelor Unite ale Americii, prin "măsuri economice și de altă natură", care vor avea mari consecințe în " istoria lumii prezente ", dacă România este ștearsă depe lista "națiunilor privilegiate". Nici mai mult, dar nici mai puțin.

In R.S.R.-ul de azi, sunt în minoritate persoanele care prin 1934 citeau gazete, dar totuși destule ca să-și amintească de nebunia unui tenor al diplomației geneveze de pe-atunci, care a pus guvernul nostru să "sancționeze" Italia din cauza războiului din Abisinia, deși evenimentul nu avea nici cea mai vagă atingere cu problemele României, a cărei singură "colonie" era Insula Șerpilor, propusă în 1938 într'un ziar de șantaj ca loc de încarcerare în cazemate speciale a unui tineret "nesupus". "Sancțiunile" lui Titulescu au fost plătite amar de România în 1940, când i s'a smuls Transilvania de Nord. In 1934 Italia era o mare putere, după scara de atunci, dar nu cea mai mare din lume. Astăzi Statele Unite sunt efectiv cea mai mare putere din lume. E drept "amenințată" de România, unde se pot instala orice fel de rachete, ca în Cuba sau indiferent unde.

Numai că nici măcar instalarea acelor rachete, nu depinde de vrerea sau nevrerea guvernului local, ci de hotărîrea guvernului central dela Est de valea Prutului.

In orice caz amenințarea este grotescă, pentrucă rachetele din România nu aduc nimic nou în strategia amenințărilor sovietice, dar nu mai puțin este tragică pentru poporul român, care este pus cu forța de o clică în spiritul lui Amin Dada, în conflict cu cea mai mare putere a lumii. După ce clica s'a certat cu Andropov care nu vrea să-i dea nimic, pentrucă în primul rând nu are, și nici chiar atâta de mult nu-l interesează, "omul de stat", cum îl numea cineva pe "Românul" președențial, a trecut la o "politică externă totală", deci până în pânzele albe, și se face odios întregii lumi.

Din nenorocire toate acestea le plătește bietul popor român. De aceea măcar în ceasul al unsprezecelea, pentru istoria ce se va scrie în viitor, trebue să ne trezim și să vedem că România nu este azi condusă de niște Români, ci de o specie denaturată, iar obiectivul de distrugere al regimului comunist din România este însuși poporul român. Sunt plătiți și ținuți pentru îndeplinirea acestei distrugeri niște bolșevici, și ceea ce ei fac nu are nimic comun cu vreo "politică externă". Dar dacă efectiv în politica mondială nu se petrece în timp util o schimbare de mari proporții cu privire la expansiunea comunismului, Românii s'ar putea să fie primele victime totale ale unui genocid ce apare din ce în ce mai evident.

Tot ceea ce face actualul regim din România, nu denunță nimic altceva decât crima împotriva umanității. Acest regim de crimă împotriva umanității a fost răsfățat ani de zile de toate guvernele occidentale, pentruca până la urmă codrii din jurul Carpaților noștri să devină adăpost al rachetelor atomice îndreptate împotriva Occidentului. Orice măsuri restrictive ce s'ar aplica unui regim instalat ca să distrugă poporul român, încep să devină mijloace eficiente pentru începutul unei liberări a poporului român.

S'ar putea ca aceasta să fie o cale foarte indicată pentru a provoca supărarea măgarului pe sat, care s'ar resemna cu o internare în condiții de lux, într'un sanatoriu-hotel din Elveția, de unde chiar să dea interviuri. Consecințele în istoria mondială vor fi în orice caz minimale pentru alții, dar importante pentru poporul nostru, care poate ar suferi mai puțin.

R.S.R. este o țară îndatorată cu 15 miliarde de dolari în lumea liberă. Din acești bani Românii nu s'au ales cu nimic, și azi nu au nici măcar pâine suficientă. Două mari inundații și un cutremur năprasnic au bântuit România în ultimii 12 ani. Ajutoarele date atunci din partea Occidentului au fost imense. Drept recunoștință guvernul vrea azi să jecmănească pe cei ce doresc să emigreze. Parcă n'ar fi fost iscălit niciodată actul dela Helsinki 1975. In schimb ... "sancționează". Cine nu învață nimic din trecut nu are nici un viitor. □

AMERICA AVERTIZEAZĂ REGIMUL COMUNIST

Urmare din pag. 1

cu "clauza națiunii celei mai favorizate". Si ajunși aici, conform Legii americane din 1974 cu privire la comerț, ținem să revelăm că nu pot beneficia de statutul de "națiune favorizată" decât țările care permit o relativă liberă emigrare.

In ochii senatorilor americani, de care el a depins foarte mult, tariful economic preferențial acordat an de an României, a fost văzut ca un mijloc de constrângere a guvernului comunist dela București să fie mai tolerant în privința emigrărilor și în special în cazurile de reuniri de familie.

Având deci în obiectiv liberalizarea emigrării din RSR și pe lângă aceasta de bună seamă că și încurajarea unui spirit de independență, Statele Unite ale Americii au persistat timp de mai mulți ani în a răspunde favorabil multor cereri reseriste. Ca un efect al acestor favoruri, RSR-ul este singurul stat din blocul comunist care a ajuns să fie acceptat de Banca Mondială și Fondul International Monetar.

Perspectiva neagră a emigrărilor din România legate de Decretul 402, a generat o mulțime de proteste adresate senatorilor și deputaților americani care au un cuvânt în privința acordării tarifelor preferențiale. Acestea și altele adresate guvernului, au dus la o punere în mișcare a Departamentului De Stat.

Si așa oficialitatea americană a ajuns la punctul de întoarcere a foii față de RSR. A dat guvernului dela București avertismentul, s'o lase mai încet și mai moale cu aplicarea decretului privind taxele de școlarizare, căci altcum va urma suspendarea tarifului preferențial acordat RSR-ului. După cum spune un oficial american, există "în chip plauzibil o solidă evidență" că guvernul reserist "închide ușa emigrării celor mai mulți cetățeni" prin impunerea taxelor de școlarizare.

Rămâne de văzut dacă regimul ceaușist este în stare să-și dea seama ce înseamnă pentru el pierderea tarifului preferențial. Volumul exportului anual al RSR în USA este de circa 600 milioane dolari. Prin pierderea tarifului preferențial acest volum va fi tăiat la jumătate. E imposibil de conceput că taxarea emigranților va duce la milioane de dolari pierdute în comerțul cu America.

Deși suspendarea anunțată poate avea loc și mai curând, se pare că avertismentul cu privire la ea are o scadență. Data de 2 Iulie, termenul de expirare a tarifului preferențial în curs. Un interval de timp în care se poate constata, fără nici un fel de echivoc, ce se întâmplă în România cu decretul taxelor de școlarizare și emigrările.

Remarcăm în poziția oficialității americane o atitudine cu o notă hotărîtă. Un lucru care este îmbucurător.

Eugen BÂRSAN

S'A DUS LIMBA VECHILOR CAZANII

In limbajul marxist prin "liberare" se înțelege lupta anti-capitalistă în suportul democrațiilor progresiste; dar într'o democrație progresistă nu există nici democrație, nici progres și nici libertate.

Traducem în limba română crâmpeie din noua limbă, "romunistă", cârâită, behăită și mugită la Conferința Națională a PCR de către tovarășii ce fac cerc pătrat în jurul infailibilului Indrumător.

Tov. Tudor Postelnicu, ministru secr. de stat la ministerul de interne: "...s'a recurs la adoptarea unor măsuri mai eficiente, în vederea întăririi ordinei și liniștei publice, combaterii ferme a manifestărilor antisocialiste... pentru a nu permite nimănui ca să atenteze la drepturile și libertățile democratice, garantate prin constituție tuturor cetățenilor".

Traducere: Poporul, saturat de teroare și lipsuri, a început să protesteze; iar organele de securitate au luat măsuri ca să înăbușească orice revoltă.

Elena Ceaușescu, prim vice-preș., nevastă, inginer, academiciană și altele... "Să se pună un accent deosebit pe lărgirea bazei proprii de materii prime și energetice, pe dezvoltarea agriculturii, pe promovarea unei politici ferme de economisire și valorificare a resurselor."

Cu alte cuvinte, e lipsă de materii prime, de energie și produse agricole.

In continuare, aceeași vorbitoare cu aceleași multe titluri:

"Interesele economice naționale, impun de asemenea reproiectarea unor produse în scopul reducerii consumurilor, recuperarea și refolosirea energiei, mărirea producției, creșterea productivității muncii..."

Sub masca naționalismului se ascunde falimentul. S'a proiectat greșit, se risipește mult, iar muncitorul a devenit nepăsător și leneș.

Mihail Găfițeanu, rectorul Inst. de Politehnică din Iași:

"Trebue integrarea învățământului cu cercetarea și producția" care înseamnă școlile să producă roboți pentru fabrici.

Ion Folea, min. geologiei.

"... se va intensifica activitatea de cercetare de identificare a noi zăcăminte de substanțe minerale utile care să contribue la creșterea fondului național de dezvoltare..."

Traducere: S'au dus bogățiile țării și acum se galopează după izvoare de materii prime.

Am lăsat la coadă declarațiile tov. secr. gral. Nicolae Ceaușescu:

"Nivelul consumului de produse agroalimentare sunt în deplină concordanță cu programul unei ALIMENTARI RATIONALE (sublinierile noastre)".

Lipsa de alimente, cozile, cartelele, foametea, etc. în noul dicționar reserist înseamnă alimentație "rațională".

Imprumutând dialectul științific contemporan din RSR, transmitem Indrumătorului tovarăș, Nicolae Ceaușescu, "rațională" noastră stimă și considerație.

NOTA: In nr. trecut s'a strecurat o greșală: In loc de "Orwell afirmase..." trebue citit: "Eugen Tarle afirmase că în războiul din 1812 țăranii ruși nu au opus rezistență armatelor lui Napoleon." (Tarle a trebuit mai târziu să schimbe istoria ca să facă pe gustul lui Stalin, N.R.)

Stroe MOLDOVEANU

O NOSTALGIE RÂNCEDĂ

George BRANA

Sentimentele Românilor de pretutindeni sunt împărțite, ca ale tuturor oamenilor de pretutindeni, între friptură și ideal. Așadar, și în România și în afară de România, sunt niște "eterni umani", cum se zice, cu ochii deschiși fie spre friptură, fie spre ideal. Ceea ce îi deosebește pe Românii dintr'o parte de cei din cealaltă parte, sunt sentimentele democratiste, în orice caz incoruptibile la fripturiști, dar inexistente la cei ce vor neapărat ceva superior fripturii.

Este bine să știm, odată pentru totdeauna, că în România nu există sentimente democratiste decât între partinicii "centralismului democratic", pe când aceia care efectiv gândesc și simt ceva pentru scoaterea românității din sclavia traco-stalinistă, au altceva în vedere decât un termen așa de abuziv cum este "democrație" pur și simplu, pentrucă sunt intoxicați de presa partinică cu această vorbă golită, și de comuniști și de ne-comuniștii complici cu ei, de orice conținut. Românii care nu au în vedere în principal "friptura", vor libertate de gândire, de expresie și de acțiune, în toate domeniile și în cadrul unei societăți normale, ne-partinice, ne-polițiste, ne-colectiviste, ne-socialiste.

Ar fi interesant de răscolit puțin în jurul întrebării: de ce în anii 1980-1981, revista "Flacăra", din R.S.R., condusă de cel mai turbat ceaușist-central-democratic din Balcani, grasul Adrian Păunescu-Rimă, a publicat, săptămânal, deci poate în cea mai mare parte, memoriile fostului șef al partidului liberal, George Duca?

Scopul de a provoca o nostalgie după vremile de altă dată, nu poate fi pus în cârca unor comuniști care se știe cât sunt de "sentimentali". Si nici nostalgiile lor proprii nu erau în joc, pentrucă ei sunt posedați de nostalgia putredă după bunătățile din "străinătate", cum se spune acolo, după cum și după orice se poate scoate pe socoteala gloabelor de muncă de care dispun cu milioanele.

Rostul publicării acelor pagini, era probabil altul. Dacă nu uităm chiar dela mână până la gură, ne amintim că în ultimii vreo trei ani trecuți, a fost un mare tămbălău internațional pentru o "trezire a conștiințelor" față de primejdia "fascismului", care... "scotea iarăși capul". Ceea ce s'a văzut abia mai târziu, în atentatul contra Papei, după cum știm cu toții. In ordinea de bătae a "trezirii" nu a fost înregimentat numai exilul românesc, în ceea ce avea el mai... "conștiință", dar a intrat în front foarte disciplinat și virulent chiar și guvernul dela București. Acolo trebuia să se arate, cum s'a și arătat în "Magazinul Istoric" tot timpul, că răul cel mai mare din România au fost, cum se spune în jargonul impus la toți democrații de comuniști, "fasciștii" a cărui victimă a fost și un democrat ca George Duca.

Nenorocirea este în această campanie mondială că dacă așa zișii "fasciști" Români nu au făcut pogromuri, nu au ocupat țări, ci doar s'au mulțumit să fie asasinați când de unii când de alții și nici nazisto-fasciștii nu au fost inviați nicăeri, exilul românesc a fost în schimb făcut praf, și adus la o desunire mai totală ca în vremea faimosului "Fond național", cu "comitetul" lui dintre anii 1947-1960.

Există fără îndoială o mână lungă de tot, care sincronizează "anti-fascismul" mondial, dar nu mai puțin ne întrebăm: de ce totuși, această mână lungă, fie că încearcă să-l asasineze pe cine știe ce mare personagiu, fie că mână niște pârliți de Armeni să pună bombe la Turci, nu reușește deloc să pună pe picioare alt "fascism" decât al terorismului mondial condus de Arafat și Kadaffi.

Istoria e plină de mistere, dar ne doare succesul "misterelor" în rândurile exilului românesc. In care sunt destule resturi, și ele cu nostalgiile lor de altă dată, cu doruri care s'au împlinit, doruri ale democrației scrise în proclamația instaurării "Republicei Populare", la 30 Decembrie 1947, sărbătorită la București: "Astfel poporul român a reușit să-și înfăptuiască un regim democrat pe care continuă să-l întărească (...) Prin înlăturarea monarhiei se deschid democrației noastre populare, căi noi de mărețe înfăptuiri". Pentruca aceste "mărețe înfăptuiri democratice" să nu fie amenințate, conștiințele democratice de pretutindeni stau treze, ca nu cumva "fasciștii" să facă ceva împotriva lor. Așa e "democrația": cu două fețe, dar... una la Români, evident. □

EUROPA DUPĂ 6 MARTIE 1983

Dumitru STĂNCESCU

La acest început de primăvară, să sperăm într'un ceas bun, au avut loc în Germania cele mai importante alegeri democratice din ultimii 50 de ani, deci din 1932 încoace. Atunci au fost învinși creștinii lui Brüning și a fost ales "socialismul tare hitlerist", care ne-a adus unde suntem, pentrucă un om copleșit atunci de noroc nu și-a înțeles nici menirea, nici norocul, nici chiar marele popor a cărui misiune istorică a denaturat-o, prin momeli provocatoare și mincinoase.

Acum, în 1983, a plutit primejdia alegerii unui "socialism moale", care însă în loc să repare ce-a stricat cel "tare", hitlerist, ar fi dus la dezastrul definitiv al Occidentului, de astă dată printr'o capitulare morală datorită altor momeli mincinoase și provocative, ale social-democraților de azi.

Prin dezarmare și neutralism, acești social-democrați ar fi fost autorii indirecți, coautorii deci, ai unui genocid universal, față de care cel parțial executat de social-naționalii de acum 50 de ani, ar fi rămas doar ca un început al genocidului în lume, azi acceptat de facto de toată lumea care gândește în felul social-democraților, la regimurile Ho-Chi-Minh și în Cambodgea, iar de trei ani si în Afganistan. Acești social-democrați cu toți ceilalți socialiști din lume, pretind că "destinderea" și "pacea" sunt "divizibile", deci dacă ei sunt la guvern în lumea noastră, nu au decât să masacreze bolșevicii cât vor în alte părți, și să facă oricâte războaie vor. Germania liberă a scos din joc prin alegerile din 6 Martie 1983, această partidă a genocidului, acceptat "la alții", pentruca tocmai bine să ajungă și la noi.

"Social-democrații" din Germania rămasă azi două treimi față de Germania "național-socialiștilor" de acum 50 de ani, ar fi denaturat din nou misiunea istorică a poporului german, de astă dată altfel, și anume nu abuzând din nou de eroismul Germanilor, ci de partea lor de lașitate. Avem tot dreptul să admirăm eroismul dintr'un popor, dar în același timp nu trebue să disprețuim lașitatea care exista chiar și la popoarele cu cei mai mulți eroi, deci să nu-i judecăm rău pe Germani dacă au fost amenințați de ispita lașității. Dar așa cum avem dreptul să condamnăm pe cei ce-au abuzat de eroismul Germanilor, pentru a-i duce la nedreptăți și crimă, cum au făcut hitleriștii, avem dreptul să judecăm cu maximum de asprime și pe cei care exploatează, încurajează și cultivă cu toate mijloacele de masmedia, lașitatea din oameni, așa cum fac de ani și ani "social-democrații" din Germania liberă.

Dacă alegerile din 1932 au deschis drumul războiului, aceste alegeri din Germania redusă a lui 1983 au deschis drumul păcii. Oamenii au optat pentru o poziție de independență și curaj, pentruca astfel imperialiștii comunismului să fie constrânși la altă politică internațională decât aceea bazată pe șantajul forței atomice. Tratativele care se duc la Geneva între forțele nucleare mondiale U.S.A. și U.R.S.S., se vor desfășura altfel după rezultatele alegerilor din Germania, care sunt cu cea mai clară majoritate absolută în favoarea celor ce nu vor să fie șantajați de imperialiștii comunismului, care acum trebue să ia act că Occidentul va fi asigurat cu arme atomice egale, deci nu capitulează.

Centrala imperialismului comunist, după moartea lui Brejnev a strâns șurubul în interior, dar pentruca să mai poată ține va trebui să aleagă o politică mai flexibilă în exterior. Pentru moment însă nu se vede nimic în acest sens, pentrucă Centrala fabrică și instalează cu nemiluita rachete atomice, semănate din Siberia până în Balcani și Carpați. Dacă însă Germania alegea latura "moale" a socialismului de capitulare, crezând că așa repară greșala de-a fi deschis în 1932-33 calea laturei "tari" a socialismului de revanșe, asigura o victorie clară imperialismului bolșevistic. Așa însă, vătafii acestuia constată că există o voință de a-l îndigui. Si inevitabil va trebui să renunțe la războiul de cucerire în restul Europei încă neocupată.

De 37 de ani pacea este asigurată în Europa de forțele nord-americane. La 6 Martie 1983, Europa și-a reînoit această asigurare a păcii. Si inevitabil, încet-încet, urmașii lui Brejnev se vor arăta ceva mai flexibili în afară, dacă nu chiar și înlăuntrul sistemului satelitic. □

LEGENDA CÂNTECULUI DIN NAI

lui Gheorghe Zamfir

Când definești naiul
ca instrumentul cel mai vechi din lume,
epos al vântului prin trestii
înainte de-a fi existat omul să-l audă,
te-apropri de originea lucrurilor:
stihiile lui Lucian Blaga
oul lui Brâncuși,
ovalul germinat al noului născut,
Geneza, începutul lumii,
Peștele-Iisus, aureolă pe fruntea albă-a Invierii.
(Așa cum el a întrupat miracolul în forme
Tu-l pui să cânte: melodii de nai
sunt glasul, cel nostalgic, al păsării măiestre.)

Ai plecat dintr'o casă țărănească
așezată la hotarul veșniciei
ogradă cu meri înfloriți
arome de cer în glastre
și minesterguri, imperiu de fluturi
ca'n viziunea pictorului Tuculescu.
Satul Blajinilor și al nopților de Sânziene
linia și cercul,
cruce pe spinarea melcilor fosforescenți,
semnele muritorului, în ora mitică,
lăsate la cumpăna întunecimii
pe când vor veni să-i caute drumul în cosmos
frații săi, heruvii luminilor.

Ai vrut să duci vraja din izvoarele pădurii,
taina tainelor, lemnul-dor și jale,
rugăciunea turmelor care se-adapă la fântâni,
angelus rustic, cu mirosuri de anafură
și busuiocul vecerniilor carpatine,
coborînd la oameni
din stâna zimbrului moldav,
- având coarnele'ncurcate'n tufișul stelelor -
Urmaș precum Vasile Pârvan, al tracicului Orfeu.

Si ca să-ți aduci aminte
de codrul pe care l-ai pierdut, ca pe un rai
odată cu mormințiii străbunilor,
te-ai gândit să ridici, Manole al spiritului,
o biserică;
în satul mamei
fiindcă mama pentru Român
e un iconostas și o poartă împărătească,
legătură între altarul Domnului
și lumea celorlalți de pe pământ.

Căci din concertul închinat de tine bunului Dumnezeu
numai într'o biserică
își poate găsi doina versului eminescian
urmele nirvanelor primare. . .
Locul unde trestia-fluier
revarsă'n armonia cântecului ei,
pe foile sufletului, spațiu infinit,
Lauda Facerii din Cartea Sfintelor Scripturi.

Ovidiu VUIA

LA ÎNCEPUT A FOST GULAGUL

Alexandru BERCEANU

Lumea este din ce în ce mai prinsă într'o criză psicho-somatică, pe care am numi-o "încurcătură de idei". Această criză, ajunsă acum la apogeu, a început de când un nou concept, **"Arhipelagul Gulag"**, a căzut ca un bolovan cosmic în apele de gândire stătută ale unor intelectuali leneși, rutinari, sau abrutizați prin cumpărare, ca să provoace nu o "furtună în paharul de apă", ci o adevărată răsturnare de ocean, cu scoaterea mai tuturor epavelor la suprafață. Tot ce înghițise oceanul minciunii, al ipocriziei, al complicității comode, lașe sau avide, datorită "revoluției culturale" din America lui Roosevelt și a Doamnei, se părea pe totdeauna mistuit, cam ca victimele din burta unui șarpe boa, dar după ce-a vorbit Soljenițin au ieșit din nou la suprafață multe dintre aceste epave cu dorința de a-și reface cheresteaua morală, pe cât s'o putea.

Soljenițin a apărut oarecum providențial, în momentul în care Europa era cultural înăbușită de marxismul care a și dus la un fel de erupție epidermică în Parisul din Mai 1968. Ecoul din Est al acelei erupții ideo-epidermice, a fost ocuparea militară a Cehoslovaciei în August 1968. In puțini ani după aceea, pe urmele unui de Gaulle obosit de istorie, a început o nouă decadă, a zișilor "noi filosofi", iar marxismul a căzut din cerul cultural european occidental ca un imens balon desumflat care nu mai putea fi umflat nici de partidele comuniste, nici cu pompele de bicicletă, sau cu propria suflare până la înăbușire, ale câtorva capsomani pe ici pe colo. Pielea balonului desumflat se desagregă la sol fără sorți de-a mai fi umflată.

Intre timp și "noii filosofi",nemai având ce face după ce-au demontat pe Marx pană la ultimul osișor, sunt înlocuiți de o nouă mișcare ideologică, pe care o putem numi o adevărată plagă, o "încurcătură de idei". S'a constatat că evident Soljenițin are dreptate, dar de, de unde se trage răul dat pe fată de Soljenițin? Răspunsul a venit peste noapte: dela fascism, se înțelege. Așa că, în consecință, deoarece rădăcinile stalinismului sunt în fascism, trebue să curățim lumea de... fascism și nazism. Dar prinde orbul și scoate-i ochii, pentrucă acestea au dispărut de multișor, de prin 1944-45, dacă socotim bine.

Că nazismul, nu fascismul, a fost impregnat de spiritul "gulagului" luat dela bolșevism, se știe prea bine ca să nu ne întrebăm: ce se vrea cu această nouă ideologie a "încurcăturii de idei"? Credem că rostul acestei încurcături, calculate fără îndoială, este să se devieze lumea dela o realitate fundamentală: marxismul ca idee și ideologie sau teorie, este mort, dar marxismul aplicat, deci practica în numele marxismului ajuns un fel de fetiș, se întinde în toată lumea, prin război militar deschis, prin războiul civil larvar permanent în unele părți, printr'o propagandă generală orchestrată pe bază de aur cu sacul, prin terorismul ajuns azi la cea mai puternică organizație de presiune mondială. Așa că intelectualii caută azi fascismul stalinismului și stalinsmul fascismului, cam cum căutau teologii bizantini determinarea sexului îngerilor, în vreme ce Constantinopolul începea să fie invadat de Turci.

Azi acești intelectuali ai "încurcăturii de idei" sunt ca un nor de muște bâzâitoare, ce acoperă înaintarea falangelor comuniste in toată lumea încă rămasă liberă. Aici nu este vorba, nici măcar indirect, de "idei" ci de o voință de putere absolută a unui rău pe care nu putem să-l conjurăm luptând contra morților. Dar și popoarele asuprite, ar trebui să se mai trezească. Soljenițin, care în calitate de Rus ar fi să fie de acord cu imperialismul rusesc, nu poate fi pentrucă e creștin, și tocmai de aceea are forța sa spună lucrurilor pe nume, în ciuda "incurcătorilor de idei", care în loc de "comunism" spun din ce în ce mai mult "socialism", sau altfel,dar nu cum trebue, co-mu-nism.

Iar comunismul ni-l arată Soljenițin ce este în adevăr: "Comunismul este o negare a vieții, o boală ucigătoare pentru toate țările care cad în puterea lui. Comunismul este moartea umanității. Nicio țară din lume (deci și U.S.A., n.r.) nu este imună fața de el. Comunismul nu poate fi decât învins prin sforțările unite ale tuturor oamenilor pe care i-a sclavizat.

"Așa că, în ciuda oricăror arme teribile existente, tot ar exista o soluție, care poate va începe să se arate, după ce se va termina și cu boala "incurcăturii de idei". Pe care noi oricum trebue s'o combatem cu spirit critic, lăsând de-o parte nebunia că ne salvăm de răul comunismului, combătând... fascismul, care de fapt nici n'a fost la Români. Dar sunt și intelectuali de acest fel. In orice caz, în România nu mai există acest soi:Acolo oamenii s'au împărțit: o minoritate din sistemul intereselor create și majoritate împotrivă. Care credem că va birui. □

ANDROPOVOCRAȚIA ȘI MARIONETELE EI

Aurel POP

Comunismul s'a dezvoltat după Stalin din ce în ce mai mult ca un fel de "mafie", în permanentă conspirație planetară dar și națională. O conspirație dotată cu o fațadă guvernamentală, în spatele căreia se eșalonează alte dispozitive, totul alcătuind megafonul, mușchii și rețeaua nervoasă a sistemului. Acest dispozitiv, din ce în ce mai complicat, a ajuns până la urmă să fie condus de un complex expansiv, ofensiv și defensiv, teritorial și exteritorial, de poliție, spionaj și terorism.

In primii 35 de ani ai comunismului de război, pe care îl numim cu naivitate "comunism" pur și simplu, deci cam din 1917 până în 1952, conducerea sovietică era oarecum fățișe: Lenin și pe urmă Stalin, cu ceea ce ei numeau "partid" sub directa lor comandă. Lucrurile s'au complicat, și din dublură în dublură, garniturile puterii comuniste s'au distribuit în adâncime, cu tot felul de asigurări înaintea și în spatele frontului. Acest dispozitiv ar fi: o formație integral vizibilă, cu Secretar General, miniștri ca orice guvern, și diverse funcții de suprafață; dincolo de aceasta o garnitură semi-vizibilă, adică diverse dubluri, cunoscute sau chiar ascunse, ale tuturor marilor posturi, afară de Secretarul General; și însfârșit o a treia linie, integral invizibilă, care este a KGB-ului, cu toate polițiile în uniformă sau în civil.

Această a treia garnitură, care are un număr egal de ochi și în față, spre front, și în spate spre diversele populații, a ajuns azi la puterea vizibilă, la fațadă, cu șeful poliției însuși. Prin aceasta se dovedește că în cei 66 de ani ai comunismului, tendința permanentă a fost ca statul, partidul, guvernul, spionajul, cultura și economia, să fie un tot condus de o poliție care la rândul ei încorporează puterea revoluționară expansivă pe toate planurile comunismului de război, în vederea "păcii finale", adică a supunerii lumii întregi, la această unitate sovietică, alcătuită de forțe vizibile și oculte, dar condusă de cele ocult conspirative.

Istoria acestei evoluții a revoluției poate face obiectul unei mari cărți, care își va găsi politologul necesar, dar din cei 65 de ani ai comunismului local și mondial, pe noi ne interesează ultimii 16, ai "ceuașismului".

Acesta a fost unul dintre cele mai mari succese sovietice, datorit "eșelonului ascuns" al fostei ere Brejnev, în care s'a format Andropov, era în care au fost zdrobite cele mai importante rebeliuni antisovietice și anti-comuniste implicit, în Berlin, în Ungaria, în Cehoslovacia și chiar, cu mai puțin ecou, în Bulgaria, unde s'a uneltit mereu și destul de vârtos uneori. Tară în care nu s'a conspirat contra regimului nicio secundă, a fost România înainte și după instalarea "ceaușismului", dat pe nedrept pe seama unei singure persoane, și considerat fenomen "autohton" nu ceea ce a fost, adică "tot un fenomen KGB", între atâtea altele, cronologic între Kadar și Husak, tot creații ale lui Andropov.

Regimul de azi din România, "ceaușismul", este opera "eșelonului ascuns" din era Brejnev. Că Românii din R.S.R. s'au înșelat la început asupra "ceaușismului", pe care l-au văzut oarecum "național-liberal", nu e de mirare, pentrucă oamenii trecuseră prin anii teribili 1947-62, pe care literații, decenți cum sunt ei, i-au redus la "o decadă", ca timp "tabu". Dar a fost în realitate o decadă și jumătate, și în regimul lui Dej un an era cât zece. Regimul ceaușist a început cu golirea închisorilor politice, din care-au ieșit atâția oameni abia după 20 de ani, sau aproape. Dar ce rămâne de mirare, este insuficiența unor suficienți din exil, care-au văzut în "ceaușism" o manifestare de voință politică românească. Până la urmă chiar s'au și scris verzi și uscate în acest sens.

"Ceaușismul" nu a venit dela fiul Scorniceștilor, de care se tot spunea că o fi el incult ca vai de capul lui, dar este... om politic. In felul lui a fost un executant politic însă, pentrucă a făcut ce i s'a spus: contrazice-l pe Brejnev, dar fă ce-ți zic eu, adică atotputernicul KGB. Si ce i-a spus se poate rezuma azi: fă pe saltimbancul în exterior și strânge în menghină spre ruperea oaselor în intern. Aceasta s'a numit de către unii "politică externă" fără să bage de seamă că nu mai trăiau în 1920 cu Ioan Brătianu, campion la "extern". Ideea manifestată prin "ceaușism" a fost ceva ca o "elasticitate" în extern și o maximă duritate în intern. La aceasta se rezumă toată găselnița ceaușismului, care însă nici ea nu este măcar a unor Români, ci a KGB-ului. Acest surogat de idee servea intereselor sovietice imperialiste, în sensul că se păgubea Vestul cu miliardele obținute prin asemenea "independență", cum s'a și dovedit cu insolvabilitatea declarată la urmă fără ocol. Formula este o veche formulă medievală, mereu valabilă și în Rusia, adică "seniorii", azi "comuniștii", tratează, fac nunți între ei, în timp ce servii sunt legați de pământ cu tot felul de lanțuri, cum știm și dela Bălcescu. "Ceaușismul" a fost un mare merit pentru Soviete, și prin paguba pe care-a adus-o "capitaliștilor", și prin contribuția de câștigare de timp prin "destindere", ca să se înarmaze Sovietele ca lumea.

"Contabilitatea dublă" a ceaușismului, este dată indirect pe față de unul dintre foștii "specialiști" ai lui Andropov, care-a ales libertatea, Levcenco, și care spune într'un interview dat în America pentru Europa, că "a făcut parte din P.R.", ceea ce rusește e "politșescaia raswedca", adică "recunoaștere politică", termen militar egal cu "recunoașterea terenului la inamic". Levcenco precizează că era camuflat de KGB ca ziarist, corespondent la Tokio al revistei "Timpuri Noi". Indicațiile pe care le dă acest fost KGB-ist cu privire la era Andropov care începe, sunt demne de luat în seamă. Si datorită acestor indicații înțelegem ce rol important a avut Andropov în conducerea lui "dela sub-sol". Tot din acest interview înțelegem că Andropov nu a fost acum o soluție grabnică, de ultimă oră, ci era de mult sortit de partid să ia locul lui Brejnev, după obștescul sfârșit al "gospodarului" care s'a bucurat de reale simpatii.

Levcenco arată că secretul acestei ultime operații, aducerea KGB-ului la conducere, a fost bine preparat sub specia secretului operativ. "Pentrucă el trebuia să ia locul lui Brejnev", spune Levcenco, "tocmai sub acest aspect (al "invizibilității") era obligat să fie extrem de prudent". Levcenco îl arată pe Andropov ca "interesat" de politica externă, dar nu ca un "specialist". Dar specialist în desinformație este, așa că și-a făcut în afară un renume de "civilizat", și lumea, spune Levcenco, "știe că bea whiskey și dansează tango... într'adevăr e foarte cultivat". Mai mult decât o "fină ironie", aceasta este o grea palmă pe obrazul ziariștilor occidentali care din primul moment l-au declarat pe Andropov, "liberal" și "cult".

Levcenco spune că pentru prima oară în istoria sovietică, poliția se ridică în capul erarhiei și infiltrează cu oamenii ei "politbiroul", până la saturație. Până la urmă orice post rămâne să fie dublat în linia a doua cu cineva din poliție, așa că nimeni nu mai știe din ce parte e supraveghiat.

Andropov, eminența cenușie a erei brejneviene, a determinat tot timpul prin K.G.B., nu numai rolul ceaușismului, sau al unor Kadar, Husak, Honneker, Jaruselski, dar a condus și "opinia publică" în Occident prin alimentarea cu bani grei, și cu șantaj, mitul "destinderii", care a dus la o nouă Yalta, de astă dată numită Helsinki 1975. Tot pe calea acestei "destinderi" Occidentul a fost păgubit de un tezaur de 160 miliarde de dolari, credite acordate țărilor comuniste și pierdute pe veci. Aici România are partea ei cu 16 miliarde înghițite și risipite în van. S'ar putea ca Andropov să fie victima unei iluzii, și în ciuda reușitei unui experiment ca al ceaușismului în România să nu ajungă până la urmă, în ciuda planului perfect, la "victorie" totală adică a Sovietelor.

La întrebarea gazetarilor dacă Andropov, după atâtea experiențe reușite în manipularea psihologică a lumii libere și in același timp a sateliților, poate să creadă în succesul final, Levcenco răspunde: "Drama, sau tragedia, cum o luăm, a unor conducători sovietici este că după ce fac o viață întreagă o propagandă, ajung chiar să creadă unele lucruri". Si la urmă Levcenco denunță partea slabă a ofensivei sovietice mondiale, slabă tocmai pentrucă se bazează exclusiv pe ceea ce e negativ: "Uniunea Sovietică este un stat expansionist, și orice s'ar întâmpla, orice informații ar avea, le interpretează numai sub un singur punct de vedere, și anume cum pot să-și lățească influența în alte părți sau cum să-și păstreze poziția în cazul unui declin. Ei citesc orice numai din acest unghi de vedere". Deci niciodată nu au în vedere o cooperare cu restul lumii, ci deslocuirea tuturor din toate locurile pe care le au oriunde în lume. Ceea ce s'a văzut în ceea ce ține loc de politică internă în România, de când Andropov și-a impus punctul de vedere: "ceaușiștii" nu colaborează, nu conlucrează cu nimeni, și tot ce nu intră în raza proprie de control partinic, este dărâmat. Aceasta este activitatea sovietică mondială, reflectată în cadrul restrâns al unui satelit.

Am fi deci într'un moment în care și Andropov crede în victoria mondială a sovietismului, după ce-a dat pe față cu succes toate slăbiciunile Occidentului, iar în ceea ce ne privește pe noi, marionetele ceaușismului creat de KGB încep să creadă ceea ce tot spun, adică unul din ei crede că într'adevăr este un "Președinte", și încă independent, că este factor decisiv în "pacea lumii", după cum și nevasta aceluiași, care știe într'adevăr să-și semneze numele, sau să citească afișe, din aceste motive crede că este la același nivel de învățătură, nu cu cineva care a făcut liceul, ci cu toți învățații lumii, cu toți cei premiați cu "Nobel" pentru științe, și așa mai departe. Oamenii cred aceste lucruri și nu le va mai scoate nimeni și nimic din capetele lor.

Sovietele nu vor cuceri lumea, dar până la sfărâmarea iluziei "andropovice", ne întrebăm ce mai devine România. Mitul lui Ceaușescu în Occident bine întreținut de KGB ani de zile prin presa "liberă", a fost recent distrus în Franța, de un guvern care în lipsă de bani pentru necesitățile proprii, nu mai avea niciun gust să arunce bani pe malurile Dâmboviței, în micul Paris. Francezii au exploatat în vara lui 1982 un episod, confuz e drept, dar suficient ca să deslănțue o campanie de presă explosivă, pentru iremediabila identificare a lui Ceaușescu, de care până atunci mulți Francezi nici nu auziseră, pe când acesta era "mit". De atunci, din vara lui 1982, auto-Președintele nu a mai găsit niciun jurnalist cu plată, care să mai pună pe hârtie vreo vorbă pentru el. Si astfel, în 1983, R.S.R. a intrat într'un fel de "black-out", și tot ce s'a mai auzit de peacolo ar fi că ar fi existat niște încercări de detronare a Președintelui.

Cu era Brejnev s'a terminat și era "Președintele" în România, dar aceasta nu înseamnă că se termină cu "doctrina Brejnev" și "ceaușismul", ci ele vor merge mai departe, până la ultimele consecințe, pe care nu putem să le prevedem, oricâtă imaginație am avea, dar care nu vor fi nici mai mult nici mai puțin surprinzătoare decât acel crescendo al dezastrelor din 1956 încoace. Dar poate că între timp "Andropovotopia" va suferi ea însăși un colaps.

In orice caz, Ceaușescu merită cu toată ceaușimea din jur, ceva ca o "aureolă roșie de erou al imperialismului sovietic", din partea lui Andropov, pentrucă opera lui este impunătoare, și anume o "construcție socialistă" care se compune din următoarele elemente:

1. a demoralizat poporul român până la a-l aduce în pragul abrutizării, începând cu acțiunea de dizolvare a țărănimii;
2. a întins pe toată planeta, în toate statele nou făcute, până la cel mai neglijabil "Surinam", o rețea diplomatică disproporționată față de necesitățile unei mici țări, și care nu este în realitate decât o camuflare a spionajului mondial comandat de centrala comunistă dela Est; o intreprindere ruinătoare pentru o țară lipsită de un real comerț mondial;
3. a consumat, fără niciun bine pentru popor ci doar pentru binele puterii coloniale din Est, 16 miliarde de dolari pe care lumea muncitoare din Occident i-a pierdut, cu inclusivele fructificări;
4. a distrus exilul românesc învrăjbind pe "democrați" contra "fasciștilor", ruinând poziția spirituală susținută cu mult succes de un episcop Român liber, anulând orice posibilitate de front unitar românesc de opoziție la comunism; a reușit să slăbească și poziția culturală în așa

CONTINUARE IN PAG. 7

CITIND CARTEA "POEZII DIN ÎNCHISORI"

Au scris din închisori poeții...
Sunt cruciații, trubadurii sau goeții ?

Au scris ca luminații
zdrobiți de constelații,
de steaguri zdrențuite
și-armuri vechi, ruginite.
Luptară'n Cruciadă
cu visuri de zăpadă.
Dar n'au văzut sublimul.
Pierdut-au Rusalimul.

Au scris ca trubadurii
care-au cântat sub murii
balcoanelor semețe
o sfântă tinerețe:
cântară prin grădini
de trandafiri și crini,
dar n'au văzut ca'n umbră
e doar pădurea sumbră,
că nu erau balcoane,
ci cruci, sus, pe gorgane.

Au scris ca cerșetorii,
în ochi cu triste glorii
din visuri de zăpadă
avute'n Cruciadă
din cântece sub muri
când fost-au trubaduri.
Desculți, azi sunt goeți,
ai neamului poeți,
și poartă pe-a lor față
o taină cât o viață.

Eugenia ADAMS-MUREȘEANU

DOSTOIEVSCHI PROFET AL ORORILOR COMUNISMULUI

Stefan HOSEA

Dostoievschi, ultimul mare romancier al secolului XIX, și adversar total al "stupidului secol", a făcut în vremea lui cea mai uluitoare descriere a viitorului comunism, într'un text considerat pe drept cuvânt genial, în "Legenda Marelui Inchizitor" din cel mai matur roman al său, publicat câțiva ani înaintea morții, "Frații Karamazov" (D., 1821-1881, Fr. Kar, scris 1879-80).

Unul din personagiile romanului, un tânăr critic al timpului, Ivan Karamazov, ține la un moment dat un amplu discurs, în care își prezintă proectul unui poem în genul misteriilor medievale, și în care personagiul central ar fi un "Mare Inchizitor", situat în Sevilla cu patru secole înainte. Superficial interpretat de mulți, acest text trece drept o critică a catolicismului, dar în realitate este critica absolutismului țarist, exercitat în numele unei credințe pe care n'o avea nimeni din imensul aparat birocratic care ținea poporul rusesc la discreția monarhului absolut, ajutat pe atunci și de un cler care în mare măsură era în serviciul "Ohranei", poliția secretă, stăpână astfel și pe marea taină a confesiunei.

Atacând racilele de moarte ale Rusiei lui, Dostoievschi descria și drumul pe care aveau să meargă peste câteva zeci de ani, Lenin și Stalin, cu "marii lor inchizitori", dela Djerdjinski la Andropov. La mai puțin de un secol după profeția lui Dostoievschi, alt Rus, Soljenițin avea să dea pe față opera acestei "Inchiziții", descriind infernul terestru care a ținut locul "paradisului" făgăduit, GULAGUL.

Cu intuiție genială, Dostoievschi a presimțit evoluția Rusiei, și presimțirea lui o spune prin "Marele Inchizitor" imaginat de personagiul lui, într'un fel care azi nu oferă niciun echivoc artistic sau tactic, ci spăimântător de clar. Iată ce zice acest "vicar al puterii terestre", care e numit de Ivan Karamazov "Marele Inchizitor":

"Si așa vom pregăti oamenilor o fericire modestă, calmă, fericirea făpturilor slabe, cum de altfel și sunt. Desigur, noi îi vom convinge, în felul cel mai cinstit, să se desbare de mândria lor. Pentrucă tu (M.I. se adresează lui Isus, n.r.) , i-ai făcut mândri, i-ai ridicat prea sus. Iți vom demonstra că slăbiciunea e partea lor, că nu sunt decât niște bieți copii, dar fericirea e pentru copii mai dulce ca orice. Si așa vor deveni umili, vor veni la noi și se vor ține de noi ca puișorii după cloșcă. Ne vor privi cu uimire și vor avea o sacră sfială față de noi, așa fel încât vom putea domoli hoarde mari de sute de milioane. In șubrezenia lor vor tremura vargă la mânia noastră, și ochii li-se vor umple de plâns, ca la femei și copii, dar la fel de ușor îi va cuprinde voioșia și vor izbucni în râs la cel mai mic semn al nostru și vor intona cântece de fericire copilărească. Evident, îi vom constrânge la muncă, dar pentru orele libere în care nu vor munci, vom avea grije să le organizăm un program de joc și cântec neîntrerupte, cu danțuri și coruri pline de copilărească nevinovăție. Da, le vom îngădui și păcate, dat fiind că sunt slabi și neputincioși,și tocmai de aceea ne vor iubi ca niște copii ai noștri.

Le vom spune că păcatul cutare, poate fi săvârșit. Dacă va fi cu îngăduința noastră. Toate acestea le facem pentrucă îi iubim, și de aceea chiar luăm asupra noastră pedeapsă pentru păcatele lor. (aluzie la ideologia țaristă, n.r.) De aceea ei ne vor îndumnezeii, pentrucă ducem păcatele lor fată de Dumnezeu.

Le vom spune că păcatul cutare, poate fi săvârșit. Dacă va fi cu îngăduința noastră. Toate acestea le facem pentrucă îi iubim, și de aceea chiar luăm asupra noastră pedeapsa pentru păcatele lor. (aluzie la ideologia țaristă, n.r.) De aceea ei ne vor îndumnezeii, pentrucă ducem păcatele lor fată de Dumnezeu. Le vom îngădui sau interzice să trăiască cu femeile sau ibovnicele lor, să aibă sau nu copii, toate în măsura în care vor fi ascultători , deși cu siguranță se vor conforma bucuroși. Cele mai chinuitoare secrete ale conștiinței lor ni le vor destăinui până la ultimul,și toate deciziile vor fi luate de noi, așa că ei vor fi foarte mulțumiți că le luăm grija chinuitoare de-a face ei înșiși o liberă alegere. Si toți vor fi fericiți, toate milioanele de făpturi, până la cele câteva sute de mii care le vor conduce. Pentrucă numai noi, cei care păzim secretul, numai noi vom fi nefericiți".

Aplicarea la realitatea comunistă de azi este atâta de ușoară, încât parcă nici nu ne vine să credem că am citat ceva dintr'un roman și nu din cine știe ce carte redescoperită a unui profet uitat. "Secretul" de care e vorba în ultima frază este cel mai sinistru cu putință, și în discuția ce urmează în roman, un frate mai tânăr al lui Ivan Karamazov, Alioșa, descoperă de ce "secret" este vorba: niciunul din sutele de milioane ale supușilor ținuți la ordine în numele unei credințe, nu știe că minoritatea care îi conduce nu crede de fapt în nimic, decât în puterea absolută. Ceea ce este știut că se întâmplă în birocrația comunistă de pretutindeni. Ceea ce a existat și la marele inchizitor al cezaricului Hitler, șeful poliției secrete Heidrich, ceea ce a existat la toți cei care-au făcut mari crime în serviciul puterii pentru ea însăși, pretextând credințe, "binele poporului" etc.

Cât de ușor recunoaștem în aceste puține rânduri ceva cum e "Cântarea României", și evident "Kraft durch Freude" a lui Hitler, ce bine se arată violarea conștiinței umane cum fac toți torționarii comunismului, cum au făcut întotdeauna și alți torționari, dar azi comunismul domină, cu inchizitorii și torționarii lui aproape un miliard și jumătate de oameni, și amenință să ia în primire și ce-a mai rămas, pentruca "sute de milioane" să fie date pe mâna unor "sute de mii".

Persecutarea creștinismului este perfect explicată în acest discurs al unui vizionar. Omul a devenit o ființă cu adevărat MANDRA, prin Christos, care l-a scos de sub umilința "păcatului originar". Christos a îndumnezeit omul, și comunismul vrea azi să-l reducă din nou la ființa mizerabilă, care era sub apăsarea păcatului.

Comunismul, mai mult ca alte tiranii, nu poate domina doar prin presiunea forței, el domină cu adevărat numai prin desființarea mândriei omului întrucât ființă îndumnezeită.

De aceea Christos este alungat din lume de comunism, prin cele mai perfide mijloace.

Comuniștii toți știu că atâta cât va mai fi Christos în lume, în conștiința și eficiența unor oameni, biruința lui nu este sigură. De aceea umilirea până la desfigurare a omului, este în programul comunismului de pretutindeni. De aceea omul este supus foarte calculat la foame și lipsuri.

Pentrucă înfometarea în lumea comunistă este un punct fundamental de program. "Sistemul" e conceput așa fel încât oamenii să nu poată ajunge la o viață normală și astfel să fie în permanență umiliți. Aceasta este esența diabolică a comunismului, pe care anti-socialistul și antiateul Dostoievschi, creștinul, o dă pe față prin această profeție. □

ANDROPOVOCRAȚIA

URMARE DIN PAG. 6

hal încât se și spune că nu mai există niciun exil, ci niște amărâți de exilați, ici colo.

Scoțându-se un popor întreg din istorie, fie el chiar mic, în parte prin genocid iar ceea ce ar mai rămâne prin satanizare, este un succes remarcabil. El a fost posibil printr'o integrală reușită a lui Andropov în România, unde a găsit ceea ce nici talpa iadului nu poate măcar să viseze, la un număr restrâns de elemente dar îndeajuns pentru diabolica operație: o bază de incultură absolută, la care se adaugă viclenia nutrită de ura cea mai feroce față de aproape, și pe deasupra o ambiție din ce în ce mai disproporționată pe măsură ce mâna protectoare, ca din cer, lua orice piedică din cale.

S'a spus că specialitatea Românilor ar fi un fel de sabotaj latent, care duce la eroziune orice putere stăpânitoare. O fi fost, pe vremuri, dar acum e vorba de alte mijloace, de alt ritm, și chiar de alte țeluri. România a practicat un fel de "sabotaj", adică a sabotat cu resursele de bogăție și energie fizică și morală ale unei țări de 237.500 Km pătrați, și o populație dată de 22. 070.000, tot ce-ar fi fost să fie contribuție națională la creațiile lumii sub toate aspectele, în toate domeniile faptei și cunoștinței, întreținând numai condiții de război în toată lumea, prin spionaj, în primul rând, și prin alimentarea tuturor subversiunilor cu banii dați pentru dezvoltarea țării, slăbind astfel rezervele lumii libere cu toți acei bani aruncați fără întoarcere. De asemenea acești ani în care distrugătorii perfecți erau conduși în calești regale, au fost timp câștigat cu minciuna "destinderii".

Dacă ne luăm după reușita "ceaușismului" din România, calculele sovietice de a îngenunchia lumea, în parte deci lucrate de Andropov, ar fi nici mai mult nici mai puțin decât PERFECTE. Dar tocmai aceasta este defectul lor fundamental: nicio perfecție umană nu poate egala perfecția creației divine,și de aceea rămâne un infinitezimal "incalculabil" care tocmai când se crede perfecția mai mare, nărue totul. Această "perfecție" dacă a fost confirmată cu atâta succes în România, a fost oarecum pusă în dificultate în Afganistan și în Polonia. Si s'ar putea ca niște caruri mici, să răstoarne carul mare. Dacă formula lui Andropov s'a dovedit perfectă în cazul ceaușismului, în Polonia a dus până la urmă la grave turburări, care sunt departe de-a fi aplanate. Acolo perfecția andropovică, pe urmele celei staliniste, s'a lovit de spirit. Si de aceea nu poate găsi formula, cum a găsit-o în România.

In convorbirea cu Levcenco, acesta spune că programul de viitor al lui Antropov în Rusia, va fi asemănător ceaușismului experimentat în R.S.A.: "Controlul ideologic va fi mult mai viguros, numărul de pașapoarte pentru străinătate se va reduce substanțial, dizidenții vor fi până la unul închiși sau expulzați". Ce dovadă mai clară putem avea pentru originile ceaușismului, care a căzut pe capul Românilor din capul lui Andropov, cu K.G.B.-ul lui? Levcenco ne dă exacta descriere a ceaușismului social din U.R.S.S.: "Văd foarte clar jocul pe care îl joacă (Andropov), un foarte complicat joc psichologic. El folosește starea de fapt a totalei scârbe pe care o au cetățenii sovietici de viața pe care o duc; lipsa de obiecte de consum pe care ar dori să le cumpere, calicia alimentării, corupția totală și cinismul, contribuesc la desgustul general. Si când timpurile sunt rele, o mare parte din oameni doresc din nefericire în Uniunea Sovietică, un STAPAN, un CIORAIN, cum spunea Stalin. Ei se orientează către ceva ca un nou TAR, un om forte, care eventual să le aducă ceva substanțial."

Si acum într'adevăr apare acolo omul dorit, tare, cu Andropov însuși, care s'a apucat să facă ordine, ideologică, să moralizeze subalternii, adică să aplice la el experimentul făcut cu ceaușismul în gubernia România.

In Republica Sovietică România, experimentul a reușit perfect, și în cei 15 ani de K.G.B. ai lui Andropov, sectorul cuvenit României în executarea unui plan general de des-istorizare a lumii, a contribuit cu risipirea tuturor bunurilor și energiilor morale și fizice ale acestei țări. In tot acest timp de epuizare a unui popor în afară de un scriitor excentric, care a vrut să facă de unul singur, după cutremur, niște sindicate libere, nu a vâșcat nimeni, nu s'a mișcat nici nimicul nimicului. Deci formula pentru o țară de foști țărani, cum a fost și Rusia lui Stalin, s'a dovedit eficientă. România este cu sufletul la gură, scoasă din istorie cine știe pentru cât timp.

Scoaterea unui popor din istorie este primul pas către viitoarea despopulare a țării corespunzătoare. Si aceasta este un succes pentru o putere colonialistă, chiar dacă e vorba de anularea unui popor mai mic, cum este al nostru. Reușita lui Andropov în România a fost cea mai mare din tot spațiul Europei satelizate. Ea s'a datorat norocului de-a fi găsit pentru diabolica operație niște indivizi lipsiți fundamental de orice cultură, refractari la orice educație normală, care nu erau nici țărani, nici orășeni, nici agricultori nici meseriași, în general inadaptabili social și profesionali, în care cocea însă o feroce ură față de frații lor umani, și în care o viclenie primitivă se alia cu o ambiție din ce în ce mai disproporționată.

Dacă Andropov va putea merge mai departe cu toată Sovietia lui printr'un ceaușism propriu, nu știm, dar în orice caz va repeta ceea ce-a făcut cu ceaușismul, pe micul front românesc: va căuta să fie mai elastic în afară, și va strânge șurubul intern. Deci invers decât Brejnev, care în felul lui a fost mai boeros înlăuntru. Dar noi nu aspirăm la profetismul jurnalistic, și ce va face Andropov cu ai lui nu știm, dar ne interesează ce va mai fi cu ai noștri. Noi tindem a crede că în România rămâne aceeași mizerie. Atâta timp cât nu sare în aer Uniunea Sovietică, nici în Republica România nu are cum să se schimbe ceva. Așa că până la o redistribuție mondială a cărților marelui poker, va continua să fie vai și amar de capul Românilor.

Si pentru un ultim cuvânt în legătură cu dominația poliției secrete sovietice în politica mondială, indicăm o stranie "coincidență" între România din 1938 și Polonia din 1983. Amintim că în 1938 s'a făcut o "revoluție regală", cu lovitura de stat a lui Carol II, urmată de o dictatură regalo-militară, împopoțonată cu un fel de partid unic, numit FRONTUL RENASTERII NATIONALE. Pe scurt: FeNeRe., în cadrul căruia chiar Nicolae Iorga a îmbrăcat un fel de uniformă de mareșal civil. Era uniforma de "Consilier Regal", ceea ce însemna egal cu nimic. Peste 45 de ani, în 1983, Jaruselski, militarul politruc din Polonia, îl invită pe Lev Walesa să intre în MISCAREA RENASTERII NATIONALE, înființată de Jaruselski, dincolo de partidul comunist.

Altă "coincidență" este în acest abia început 1983, chestiunea Transilvaniei. In 1983 toată presa occidentală scria despre arestarea lui Codreanu după instalarea dictaturii regalo-militare, că întemeetorul Mișcării Legionare, era acuzat de o conspirație prin care se urmărea realipirea Transilvaniei la Ungaria. Carol II era deci oarecum prezentat ca o garanție a "marilor aliați" de atunci, că Transilvania nu se va deslipi de România. La începutul acestui 1983, citim cum Ungurii din toată lumea se agită, inventând patru milioane și jumătate de Maghiari care ar fi exilați în actuala Republică Sovietică România. Aceasta în "extern", drept care în "intern" Românii sunt conjurați să țină cu Seful, pentrucă numai el ține Transilvania, independența și pacea lumii în total.

Din 1938 până în 1983 au trecut 45 de ani, în care s'a îndeplinit punct cu punct întinderea Sovietelor peste fosta Românie, și aceasta datorită foștilor noștri "mari aliați" din primul război mondial. De aceea suntem cât se poate de îndreptățiți să ne întrebăm dacă poliția secretă sovietică nu influențează pe "marii noștri aliați" încă din anii '20 ai acestui secol, când la cererea acestora a fost masacrată mișcarea anti-comunistă a tineretului românesc.

Dar la stranii coincidențe mai răspund și niște realități stranii, când e vorba de România, țară în care dispar toate Imperiile, cam cum dispare apa Dunării în Marea Neagră. Să sperăm, să ne rugăm! □

Aurel POP

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

MIRCEA ELIADE
AUTOBIOGRAPHY
Vol. I:1907-1937
Editura:Harper & Roe, San Francisco

Departe de mine gândul de a căuta să fac o recenzie așa cum merită a acestei cărți. Alții mai competenți, au făcut-o cu mai multă autoritate, iar recenziile au apărut în reviste literare cu renume mondial. Profesorul Mircea Eliade este faimos, în întreaga lume, o mândrie românească, un legitim reprezentant al geniului românesc. Cunoscuta enciclopedie americană, Contemporary Authors publică date biografice, premii și lista numeroaselor sale cărți, care umple aproape trei pagini. Cartea a fost tradusă de profesorul Mac Linscott Ricketts, doctor în litere și filosofie, cu teza de doctorat la Universitatea Chicago (Structura și însemnătatea religioasă a indienilor din America de Nord), acum profesor la Colegiul Louisburg din North Carolina. Intre recenzii, este suficient să menționez pe aceea scrisă de profesorul Kenneth John Atchity (Los Angeles, Book Review, 22 Noembrie 1981), el însuși scriitor și poet, în care elogiază această carte. După ce citează un pasagiu din carte în care profesorul Eliade își exprimă nădejdea că va scrie doar o singură carte, care va continua să fie citită "de cel puțin o mână de cititori, care în felul acesta vor fi în stare să descifreze mesagiul relevat în întreaga carte" - Domnul Atchity continuă. . . "Cartea "Despre Sacru și Profan" este cunoscută pentru contribuția la religia comparată, și "Nopți de Sânziene" pentru imaginația fictivă, care sunt două dintre multele sale cărți excepționale. Dar cea mai excepțională dintre toate, poate să fie această carte și celelalte două cărți ale vieții sale, care vor urma să apară".

In prefața cărții, traducătorul, care a fost studentul autorului la Universitatea Chicago, arată felul cum a ajuns să facă traducerea și să învețe limba română, îndemnat de Mircea Eliade, care i-a spus: "Limba nu este grea și vei găsi poeți a căror scrieri sunt intraductibile". Cartea are trei părți: (I) Mansarda (II) In India la vârsta de 20 de ani și (III) Promisiunea Echinoxului. In prima parte sunt istorisite impresii dela cea mai fragedă vârstă, profesorul s'a născut la 9 Martie 1907, în București; pe când avea 5 ani sau 6 ani și se plimba dus de mână de bunicul său pe "Strada Mare în Tecuci", cutreerând apoi diferite orașe, unde tatăl său, care era ofițer în armata română, staționa, cu impresii despre război la "vârsta de nouă ani", apoi cum a aflat "piatra filosofală", năcazurile unui "adolescent miop", și altele până la primirea scrisorii maharadjului de Kassinbazar, prin care îl invită în India.

In partea a II-a sunt descrise peripețiile călătoriei în India, precum și șederea sa acolo, care au dus la scrierea primului său roman Maytrei. In partea a II-a, reîntoarcerea în mansardă, frământările, care îl fac câteodată să se considere un "om fără destin", trăind în teama că nu va avea suficient timp să se afirme. In capitolul "Când un scriitor împlinește vârsta de 30 de ani" găsește că " a venit vremea când nu mai are libertatea să facă ceea ce dorește", ci "libertatea de a "face cultură", singurul lucru, care deocamdată pare "că trebue să-l facă Românii". Natural ajunge la această concluzie, datorită împrejurărilor politice din România, unde dictatura personală a Regelui Carol al II-lea, devine o tristă realitate.

Sunt numeroase pagini, demne de a fi subliniate, în care autorul descrie chinurile prin care a trecut, în creația literară, puterea de voință și stăruința extraordinară, pentru a câștiga cât mai mult timp, ca să aibă posibilitatea să creeze. "Continuai să dorm nu mai mult decât cinci ore pe noapte (pag.110). Ar fi trebuit să mă mulțumesc cu atâta, dar am citit undeva că Alexander von Humboldt, nu avea nevoie decât de două ore de somn.Aceasta m'a făcut să mă gândesc. Timp de câțiva ani începând de atunci, după ce am citit L'Education de la volonte, am fost convins că orice om poate face tot ce vrea, cu condiția "că vrea" și să știe cum să-și controleze puterea sa de voință". În felul acesta a învățat să-și controleze gustul, folosind mai întâi pastă de dinți disgrațioasă, apoi săpunul, ca să ajungă să înghită insecte, fără să simtă o repulsie normală. Controlul voinței l-a dus mai târziu la libertatea de a face lucruri care ieșeau din "normal"..."într'un sens nu mai eram condiționat de faptul că fiind născut Român, trebuia să fiu integrat într'o cultură provincială cu anumite tradiții... în care elementele culturii occidentale se amestecau...am ajuns să admit orice aventură într'o cultură străină sau chiar într'un univers spiritual exotic"... "în fapt, în mod instinctiv am rezistat să fiu modelat după tipicul culturii moderne". Aceasta explică multilateralitatea sa, interesul pentru chimie,zoologie, botanică, în tinerețe și științe, filosofie și altele, mai târziu.

Cartea dezvăluie cu măestrie și amploare nu numai viața, sbuciumul autorului, ci și acelea ale generației sale și frământările sociale și politice, și a vizionarilor, care credeau că România, după ce s'a întregit și a devenit independentă, trebuia să-și găsească o identitate, să joace un rol pe teren internațional. Portretele oamenilor de talia lui Nae Ionescu, pe care l-a cunoscut în intimitate și cu care a colaborat, a cenaclurilor literare, a gazetei "Cuvântul", la care a scris apar în adevărata lor lumină. Simpatia și admirația sa este rezervată, nici când nu poate intra în categoria lăudăroșeniei. De foarte multe ori, scoate în evidență unele slăbiciuni, pe care ei le manifestă. In felul acesta personagiile sunt vii, au statură de oameni, excepționali, constructivi, dar în același timp cu scăderi inerente firii omenești.

Cartea are așa de multe date, informații, încât este imposibil să fie semnalate. Se citește ușor, ca o povestire pasionantă, cititorul lăsându-se plăcut furat, dus pe drumul parcurs de autor, din lumea imaginară a cărților, dela personagiile fictive, inventate în bogata sa imaginație, la oameni reali de pe stradă, din cafenele, din birouri și mai ales din lumea scriitorilor. Deși în societatea românească în general și în cea bucureșteană în special, domnea o stare de adâncă frământare, de suferințe, persecuții, început de dictatură, cu erupții de revolte, totuși în lumea scriitorilor domnea spiritul de frățietate, de înțelegere, chiar dacă uneori se mai arătau oarecari supărări sau mari neajunsuri. Prietenia, respectul oamenilor de condeie, care se judecau după creațiile lor literare sau natură spirituală, ieșiau la suprafață. O lume aparte în care nu domnea nicio ură. O lume din păcate azi dispărută, cu normele stricte ale realismului socialist.

Tocmai de aceea găsesc, că această carte este foarte prețioasă. O recomand deci cu toată căldura, pentrucă aduce nu numai plăcere cititorului ci îi va înbogăți cunoștințele. □

Miron BUTARIU

Ștefan Munteanu
SINTAXA AERULUI
Editura MICRON, Los Angeles,1981

Cititorul privind titlul "Sintaxa aerului"va spune:"nu înțeleg ce înseamnă, dar e frumos. E ceva inefabil, o transparență a unei idei pe care o întrevezi, dar nu știi cum să o spună."

După ce, ai citit cartea de micropoeme în proză a lui Stefan Munteanu, apărută în Los Angeles în 1981, în editura "Micron", titlul se luminează ca o vale, privită din munți dimineața, și cumpăna de fântână a înțelesului se revelează. Aerul nu e numai cel pe care-l respirăm. In limba română mai există un cuvânt care sună la fel și anume Sfântul Aer, care simbolizează punctul culminant din Vinerea Mare.

Prin analogie, "Sintaxa aerului" am putea-o numi o sintaxă a multiplelor răstigniri ale omului alungat din acea vale luminoasă,pe care o văzusem de pe munte, și împins în Cetatea Veacului.

Rupt din văile ontologice ale Luminii, omul din "Sintaxa aerului" încearcă adaptarea la un citadin filosofic, care se dovedește a-i fi străin. De aici, drama și răstignirea. Pentru poet, Teiul Pogorârii flăcărilor paracletice a rămas undeva departe, și ceea ce i se oferă sunt: "semnalele țigărilor, mirosul evadat din respirația/ paharelor, râsete cu încălțămintea groasă, toate, ba chiar/ necunoscutele ecuației divertismentului căzute sub masă,/ paralelipipede erotice, o viață are omul, pe trotuar/ se mai găseau câteva bucăți sparte din lună, salutăm". (Sâmbătă seara, pg. 5)

Epicureicul "o viață are omul" îi dă senzația de frică, de singurătare, de rupere din natură și natural, din frumos, din echilibru, din viață. Acest sentiment îl ilustrează Stefan Munteanu prin parabola unei flori, care e adusă să trăiască "sub nervii orașului". Albina ce o vizitează e "deșelată", deci aproape strivită, iar fluturele e "plin de reclame",deci mutat din sfera ecologiei în cea a ecopornografiei.

Viața florii e un chin insuportabil: "Noaptea o mai sperie împușcăturile specialiștilor în nimic", aceiași "specialiști" care se luptă din răsputeri să reducă pe om la "o viață are omul".

Floarea ar avea de toate, pentrucă traiește într'o familie bogată, dar aerul este ciumat de un mediu străin în care e adusă și așezată "între lucrurile lor de preț". Intr'o lume în care valorile sunt inversate, "floarea a uitat să bea apă, a uitat să trăiască" și a viețuit până când "s'a stins de urât". (Biografie, p. 7)

Dacă "floarea" și-ar fi regăsit Valea Luminii ea nu ar fi uitat să trăiască. Spiritul ar fi trăit Lumina și nu ar fi rămas "cocoșat înlăuntrul său". (Iad, pluralul, pg. 34)

Sintaxa răstignirilor prezintă o lume cu suflete moarte, o societate de îmbătrâniți, nu de ani, ci de urâtul din ei, o paradă de haine și de valori false. In poezia "Party" poetul pentru a descoperi cât a mai rămas uman din aceste măști bipede folosește o metodă unică și eficace, deosebită de "moșitul" lui Socrate. Munteanu e practic: "dați acelui domn o palmă din senin, numai ca să vedem expresia, vărsați suc pe rochia de dantelă a doamnei." (Party, pg. 16)

Fiind și grafician, autorul dublează simbolul adus de slovă cu cel cântat de liniile de tuș. La pagina 35 găsim o "Parabolă". Fiind doar trei rânduri o reproducem în întregime: "cine a spart fântâna cerului, cine a furat ciutura de jar, / cine a rătăcit cheia porților de peste neant, acela/ oricât de bogat, va fi ars de o sete perfid ucigașă..." Desenul reprezintă omul, care poartă în spate în locul crucii de lemn, pe cea a soarelui. Soarele acesta îl împinge spre apus. Dacă l-ar împinge spre răsărit nu l-am vedea. Subtilitatea graficei e completată de slovă. Omul are o "fântână a cerului". omul are "cheia porților de peste neant".

Ca rezultat al "spargerii" și "rătăcirii" apare acea "sete perfid ucigașă" De aici, vedem că soarele care-l împinge e conștiința omului, acel judecător nemitarnic de care nu scăpăm "oricât de bogați am fi".

Pe de altă parte omul acesta nu are nici o relație cu el însuși e singur, cu propriul lui apus ce și l-a făcut singur. "Fântâna cerului", sau Apa Vieții e realizată în uman prin dialogic cu alții prin exprimarea iubirii care culminează în Logos.

In scrierile confucianiste, cum remarca filosoful Karl Jaspers, natura omului este numită Jên. Ideograma înseamnă "om" și "doi", adică a fi om înseamnă a comunica, dar nu oricum, ci în Bine pentrucă Jên înseamnă umanitate și moralitate în același timp.

Cartea lui Stefan Munteanu sintaxează un tragic pictând după o erminie criptică o lume redusă la exterior, coajă și pleavă, orientată după voința vântului și vremelniciei. Acest tragic provine din faptul că omul își ignoră Valea Luminii, "a rătăcit cheia porților de peste neant" și fără acestea trăiește "uitând să trăiască" și moare de cel mai groaznic cancer al spiritului: urâtul, singurătatea și falsul. □

Dumitru ICHIM

LA CONGRESUL MONDIAL DE POEZIE DELA MADRID

FUNCŢIA POEZIEI ÎN EPOCA TEHNOLOGICĂ

"NUMAI UTOPIILE SE REALIZEAZĂ"

Gerges ASTALOS

Sub înaltul patronaj al Majestaţii Sale Juan Carlos I, s'au desfăşurat de curând la Madrid lucrările Congresului Mondial al Poeţilor ● Cei peste două sute cincizeci de participanţi, reprezentând literaturile celor cinci continente, au dezbătut timp de o săptămână temele înscrise în program, dintre care relaţia: poezie-ştiinţă a polarizat în mod deosebit atenţia reprezentanţilor de presă ai ţărilor industrializate ● Din delegaţia Franţei, alături de poeţii: Pierre Emmanuel dela Academia Franceză, Eugène Guillevic şi Georges-Emmanuel Clancier a făcut parte poetul de origine română Georges Astalos ● Comunicarea sa despre "Funcţia Poeziei în Epoca Tehnologică" a reunit sufragiile presei occidentale care comentează amplu viziunea poetului (cotidianul italian La Stampa din 24 Iulie, printre altele) ● O serie de publicaţii literare şi de teoria literaturii din diverse ţări reprezentate la Congres au depus opţiune pentru traducerea textului şi, la ora la care Cuvântul Românesc publică versiunea română a contribuţiei lui Astalos la Madrid, versiunile: engleză, germană, spaniolă, turcă şi macedoniană (Iugoslavia) se află sub tipar ● Lăsăm lectorilor noştri libertatea de a interpreta raportul dintre Poet, Omul de Stiinţă şi Omul Politic - raport pe care autorul eseului îl califică de "utopic". C.R.

A disocia funcţia poeziei în epoca tehnologică de rolul poetului în noua societate ar fi ca şi cum am vrea să determinăm evoluţia tehnologiei, făcând abstracţie de concepţiile ştiinţifice care o fertilizează şi de imperativele politice care-i încurajează dezvoltarea.

Cu siguranţă este prea devreme pentru a vorbi de funcţia poeziei într'o epocă în care tehnologia ea însăşi nu-şi cunoaşte încă evoluţia, şi cu atât mai puţin mijloacele de comunicare pe care ni le va pune la dispoziţie în viitorul apropiat (şi tocmai aceasta ni se pare determinant) Dar dacă este încă devreme ca să determinăm funcţia poeziei în contextul unei tehnologii în plină expansiune, nu este niciodată prea devreme pentru a ne interoga asupra coerenţei viitoare a poeziei.

Dacă poezia s'ar fi interogat asupra funcţiei sale în epoca în care omul trecea de la producţia manufacturieră la mecanizarea mijloacelor de producţie şi de la tracţiunea animală la locomoţia energetică, noi, moştenitorii lucrului pe bandă şi ai transporturilor rapide, n'am fi fost astăzi sortiţi să scormonim în preistoria estetismului, austerităţii, a barocului sau romantismului (secole şi tendinţe de-a valma) pentru a găsi izvorul de inspiraţie al propriei noastre poezii. Si dacă înaintaşii noştri s'ar fi întrebat ce rol sunt chemaţi să joace în momentul în care tehnicitatea începea să se afirme, poetul şi-ar fi păstrat cu siguranţă locul său de călauză în evoluţia creaţiei în general, oferind, ca dintotdeauna, motive de inspiraţie celorlalte arte majore. Teatrului, unica artă globalizatoare, muzicii, care ca şi poezia se adresează direct afectului, sau artelor plastice, ale căror forme şi langaj au urmat îndeaproape, de-a lungul istoriei lor, viziunea poetului. Astfel, poetul şi-ar fi îndeplinit adevărata sa vocaţie, poezia lui fiind veritabil investită cu o funcţie capabilă să trezească curiozitatea omului de ştiinţă şi să-i stimuleze cercetarea.

Si într'adevăr. A fost o vreme în care poezia oferea motive de inspiraţie nu numai artelor şi artistului, ci însăşi ştiinţelor şi savantului - poetul fiind mult înaintea lor. Atât de înainte, încât i-au trebuit aproape două mii de ani omului de ştiinţă pentru a-i sesiza mult în urmă: poetul şi-a cântat epopeea, omul de ştiinţă, printr'un Schlimann mediator,a ştiut să le asculte şi să le traducă în termeni de cercetare. Faptul că omul de ştiinţă traduce mesajul poetului chiar în momentul trecerii dela artizanat la tehnicitate nu vine nici din "ghicitul în cafea" şi nici din "datul în cărţi;; - ci dintr'o concepţie nouă asupra creaţiei poetice, stimulată de o gândire ştiinţifică pluridisciplinară. Din păcate poezia nu a putut ţine pasul. Nemai având capacitatea de a crea modele, a fost părăsită de toţi cei pe care i-a hrănit şi inspirat de-a lungul istoriei sale.

Rezultatele cercetării unui remarcabil universitar suedez de origine română [1] (cercetare ce cuprinde peste 350.000 de versuri acoperind trei literaturi: franceză, suedeză şi română), asupra inadaptării poetului la revoluţia tehnică a secolului al XIX-lea, sunt copleşitoare. Avionul este pentru poet o pasăre de oţel (săracă imagine), trenul - un cal cu aburi (tristă comparaţie), iar vaporul cu zbaturi apare în poezia unuia dintre cei mai prolifici autori ai timpului deabia în jurul anilor 1912. Si nu pentru că poetul ţinea să evoce miracolul tehnologic, ci doar pentrucă vaporul în chestiune figura în centrul unui tablou semnat de unul dintre prietenii lui, căruia îi dedica un poem ocazional cu prilejul unui vernisaj.

Spaţiul nu-i permite broaştei filosofului să exemplifice în amănunţime ceea ce ar reprezenta funcţia poeziei pentru o epocă atât de controversată ca cea a tehnologiei. În acelaşi timp, degajarea câtorva concepte se impune.

Funcţia poeziei în epoca tehnologică este, înainte de toate, de a procura subiecte de meditaţie savantului şi omului de ştiinţă. Astfel poezia ar avea nu numai rolul de complice al cercetării ştiinţifice în continuă mutaţie, ci şi acela de autentică inspiratoare a ei. Prin substanţa, langajul, metaforele şi ritmurile conţinute, prin utopiile, abstracţiunile, obsesiile şi fantasmele vehiculate, sau prin imaginile sugerate, poezia ar deveni precursorul incontestabil al mutaţiilor înregistrate pe scena ştiinţifică - oricât de ciudată i s'ar părea neofitului o astfel de afirmaţie. Dar pentru ca întrepătrunderea dintre poezie şi tehnologie să se poată produce, trebue ca poezia să descopere câmpul conceptual adecvat şi să-şi remanieze langajul, epurându-şi substanţa de toate tentaţiile descriptive şi intimiste. Poezia trebue să fie PROIECT şi nu PROIECTIE a vieţii. Numai astfel îşi poate asuma funcţia cu care istoria este investită. Numai o poezie Proiect, cu tot ceea ce ea poate conţine de hierotic, de îndrăzneţ şi de întrebări, ar putea face să dispară paralelismul infinit care separă astăzi poetul de omul de ştiinţă. Numai o astfel de poezie ar şterge imaginea Turnului Babel al confuziei langajiere care le bruiază comunicarea. Astăzi nu se mai poate deveni un autentic om de ştiinţă fără o solidă formaţie literară - şi invers. Si omul de ştiinţă este conştient de acest fapt de multă vreme.

Este rândul poetului să-i urmeze exemplul. Fără o cunoaştere profundă a ştiinţelor exacte, poetul epocii tehnologice este sortit bufoneriei - funcţia poeziei sale fiind redusă la animarea spectacolului de bâlci.

Dacă poetul îşi acordează concepţia despre lume la diapazonul tehnologiei, omul de ştiinţă va şti să-i înţeleagă langajul şi să-i traducă intuiţiile fundamentale în termeni coerenţi şi comprehensibili pentru a le prezenta omului politic ("impune" este poate termenul convenabil), treime executivă în Agora modernă. O Agoră în care fiecare să devină în acelaşi timp :

Creatorul, Interpretul şi Martorul propriului său spectacol. [2] O Agoră unde fiecare să se regăsească în funcţie de veritabila lui vocaţie, de aspiraţiile sale profunde şi de ambiţiile lui secrete - în care Poetul să aducă intuiţia, Omul de Stiinţă să traducă această intuiţie şi Omul Politic să aprecieze oportunitatea aplicării ei. [3] Dar pentru ca funcţia poeziei să-şi regăsească efectul dinamic în mecanica cetăţii (receptivă la rolul poetului), este indispensabil:

● ca poetul să fie în acelaşi timp Om de Ştiinţă şi Om politic. Om de ştiinţă pentru a consacra doar acele intuiţii ce conţin germenii unui proiect traductibil - şi Om Politic, pentru a întrezări necesitatea investirii lor cu o valoare reală de schimb

● ca omul de ştiinţă să fie în acelaşi timp Poet şi Om Politic. Poet, pentru a pătrunde sensurile profunde ale intuiţiilor asupra cărora se opreşte - şi Om Politic, pentru a prevedea gradul de prioritate pe care trebuie să le acorde

● şi ca omul politic să fie în acelaşi timp Poet şi Om de Stiinţă. Poet, pentru a avea acces la semnificaţiile intuiţiilor al căror depozitar devine - şi Om de Stiinţă, pentru a asigura o difuzare raţională şi o realizare inteligibilă traducerii lor.

Trilogie benefică a cărei interpătrundere armonioasă ar contribui la ştergerea efectivă a frontierei care-l separă pe poet de omul de ştiinţă şi de omul politic, pe omul de ştiinţă de poet şi de omul politic şi pe acesta din urmă de primii doi - pentru ca enunţul ecuaţiei să fie integral. Trilogie a cărei interpătrundere, dincolo de reconcilierea factorilor care o compun şi în afară de rolul pe care aceşti factori sunt chemaţi să-l joace în viaţa cetăţii, i-ar conferi erei tehnologice o coerenţă indestructibilă - ferind-o în acelaşi timp:

● de teama de a fi agresată de zgomotul imfatic al unei poezii orgolios secundară - tricotată în spiritul creaţiei anacronice al unor clişee, paradoxal obscurantiste prin însăşi substanţa lor vetustă

● de pericolul de a se îneca în apele tulburi ale unei cercetări ştiinţifice glorios sterilă - bâlbâită în ritmul impulsiunilor alchimiste al unei industrializării,ipotetic rentabilă prin însăşi natura ei necompetitivă

● de riscul de a se lovi de zidul impenetrabil al unei politici triumfător confuză - improvizată în marginea programelor anarhice ale unor oportunităţi momentane, sistematic falimentare prin însăşi caracterul lor imperativ

Analizând importanţa pe care epoca tehnologică o acordă funcţiei poeziei am spune că tocmai despre această funcţie nu am vorbit îndeajuns. Nu face nimic: se va vorbi. A preconiza o osmoză între creaţia poetică, lucrările ştiinţifice şi deciziile politice este o utopie - cert. Dar numai utopiile se realizează. Aventura creaţiei artistice, Competiţia descoperirilor ştiinţifice şi Evoluţia gândirii politice ne-au oferit o multitudine de exemple în acest sens. □

1) Michel Costinesco: "Technique, Science, Poésie", Doctorat în literatură comparată - Université Paris X

2) Georges Astalos: "La Pluridimensionnnalité du Théâtre", Editions du Conseil de l'Europe-Strasbourg 1976

3) Georges Astalos: L'Oeuf de l'Agora", Idee-Proiect a unei Agore Moderne cu destinaţie de Landmark - Melbourne 1979

Prezidiul uneia dintre reuniunile Congresului Mondial de Poezie dela Madrid
Dela stânga la dreapta:Justo Jorge Padron (Spania - Preşedintele Congresului), Georges Astalos şi Eugène Guillevic (Franţa), Marin Sorescu (România), Mimmo Morina (Italia - Secretar General Perpetuu al Congresului)

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

1979 ŞTEFAN BACIU: "MIRA"

Editura MELE, Honolulu, HAWAII

Sanda STOLOJAN

Dupa moartea soţiei sale, Stefan Baciu a aşternut în câteva săptămâni aceste amintiri scrise dintr'o singură suflare, sub imperiul inspiraţiei, poate chiar sub dictarea ei, a femeii dispărute.

"Mira" este cartea unei vieţi trăite în doi, cartea unei iubiri începute la Bucureşti în 1941 şi curmate prin moartea tragică a Mirei Baciu la Honolulu în 1978. Ca un fir roşu străbate de-a lungul anilor şi paginilor dragostea, dublată de camaraderie şi de încredere dintre două fiinţe. Din acest punct de vedere, "Mira" se citeşte ca povestea perenităţii şi tinereţii sentimentelor, neîntinate de timp, întărite de anii trăiţi împreună, ca un fel de imn trăiniciei iubirii dintre soţi -numai că lui Stefan Baciu şi Mirei Baciu nu le-a fost dat să ajungă împreună la capătul drumului, ca Philemon şi Baucis cei nedespărţiţi.

Viaţa Mirei alături de Stefan Baciu se împleteşte cu povestea unor vremuri. Imprejurările în care s'a desfăşurat au fost acelea ale pribegiei. Inceput la Bucureşti destinul lor comun avea să se desfăşoare sub alte zodii. Când au plecat la Berna în 1946, unde Stefan Baciu era numit ataşat de presă, nici Mira Simian din Râmnicul-Vâlcea, nici Stefan Baciu din Braşov, proaspăt căsătoriţi la Bucureşti, n'au ştiut căpărăseau pentru totdeauna România. In 1962 soţii Baciu au ales libertatea în Occident.

Din acel moment au păşit pe căile unui itinerariu nebănuit şi neplănuit. După Elveţia a urmat Brazilia unde soţii Baciu şi-au găsit o a doua patrie, urmată în 1962 de America de Nord, întâi la Seattle pe urmă la Universitatea din Hawaii, cu opriri şi popasuri în atâtea ţări, mai ales în America Latină.

Citim în cartea "Mirei" trăirea exilului, ca experienţă a reînceperii, sub semnul curajului zilnic, a voinţei, a optimismului care o caracterizau pe Mira Baciu. Reîncepere la Berna, reîncepere în Brazilia, reîncepere în America de Nord, până în Hawaii, unde părea că destinul îi hărăzise statornicirea dorită - din nefericire un capăt de drum fatal. Rar o viaţă personală a fost aşa de plină de semne şi de simboluri ale exilului - de drumuri cutreerate, din necesitate, dar şi din imboldul unei pasiuni călătoare, rar atâtea prietenii şi contacte umane legate sub toate meridianele, ca la Mira Baciu, rămasă fundamental legată de un singur loc în lume: de oraşul ei natal, Râmnicul-Vâlcea. Unul din acele simboluri care i-au presărat viaţa revine de-a lungul paginilor. E leit-motivul locuinţelor amenajate de Mira. Mici camere de refugiaţi, camere de pensiuni şi hoteluri, casa de ţară dela Terezopolis lângă Rio de Janeiro, apartamentele din Rio, hardughia americană din Seattle, mansarda dela Paris, casa cu terasă din Hawaii, peste tot Mira Baciu a vrut să aranjeze, să transforme, să fie "La ea acasă"- ea care nu purta în suflet decât o singură locuinţă, casa din Râmnicul-Vâlcea, adevarata ei obsesie, oglindită în poezii şi în picturile dela sfârşitul vieţii.

Văzută în desfăşurarea ei, viaţa Mirei Baciu a fost o prelungire a României în care crescuse, pe care a transportat-o cu ea, întâi de toate prin firea ei. Contactul Mirei cu oamenii, felul ei de-a primi cu masa pusă oricând şi pretutindeni, lipsa ei totală de snobism, frecventând cu aceaşi uşurinţă oamenii săraci sau oamenii cu situaţie, ziariştii, scriitorii, oamenii politici, artiştii, vitalitatea ei extraordinară, atitudinea ei în momentele grele, fondul ei credincios pot servi de ilustraţie "omeniei" de tip românesc. Peste mări şi ţări, Stefan şi Mira Baciu au rămas legaţi de amintirea României atât de des pomenită în conversaţiile dintre ei. "Mira" este cartea obsesiei ţării pierdute, a oamenilor cunoscuţi şi lăsaţi în urmă, a acelor începuturi pe care le evocă prima parte a cărţii, faţă de care mărturisim o deosebită slăbiciune.

Sunt amintiri din anii 1941-1946, trăiţi la Bucureşti, şi la Râmnicul-Vâlcea de doi tineri din "generaţia de aur" de atunci - el Stefan Baciu tânăr poet şi ziarist, ea Mira Simian studentă la farmacie. Prin ocheanul poveştii lor vezi trăind o lume, simţi atmosfera Bucureştilor din acel moment în ajunul sfârşitului libertăţii. Viaţa unui tânăr ziarist, "ceaiurile" de pe atunci, Bucureştiul "cu "hârtie albastră la fereşti", bombardamentul din 4 Aprilie 1944, ofiţerii ruşi în casa Simian din Râmnicul-Vâlcea, nunta Mirei şi a lui Stefan Baciu la care a fost de faţă şi Titel Petrescu, ultima vacanţă la Mangalia, animaţia Bucureştilor, atmosfera politică, amestecul de teamă şi de încredere, inconştienţa Românilor faţă de valul care se apropia ameninţător de România - toate acestea trăesc în amintirea lui Stefan Baciu. Cartea "Mirei" cuprinde memoria unor ani de cumpănă, azi ani istorici, ultimii din Bucureştiul de dinaintea coborîrii cortinei de fier.

Stefan Baciu scrie undeva despre el şi Mira; "noi am fost şi am rămas proprietarii unor fabuloase amintiri comune" şi mai scrie: "mi-a fost dat să fiu stenograful iubirii şi a tragediei noastre". De fapt, Stefan Baciu a făcut un lucru rar - clădind numai pe adevăr şi sprijinit de uluitoarea sa memorie, a scris o carte inspirată, mânată de vântul pribegiei întâlnit cu suflul eposului. Contemplându-şi destinul, al său şi al Mirei, şi spunându-l, Stean Baciu a întâlnit fără voia lui, romanul. Cartea "Mirei" este in cele din urmă un roman de un intens dramatism, roman născut dintr'o memorie şi o iubire, amândouă exemplare. □

CĂRŢI DESPRE BASARABIA

S. ZAMFIRESCU

Problema Basarabiei apare cu timpul ce trece, una din rănile de care România nu se poate vindeca. Deşi soarta luptei pentru supravieţuirea identităţii neamului şi culturii Basarabenilor după alipirea forţată la URSS în 1944, a putut să pară pecetluită de către Istorie, dovezile care filtrează de acolo arată că realitatea este alta. Exilului românesc îi revine meritul de-a fi ţinut trează dela început memoria Basarabiei prin publicaţiile apărute în afara hotarelor României, menite să informeze atât pe Români cât şi pe străini de soarta aşa numitei RSSM -sau Republica Moldovenească.

Printre cărţile despre Basarabia se numără, de exemplu, lucrarea lui Ion Dumitru "Forme de Etnocid în URSS" (Munchen, 1969). Autorul îşi propune să studieze felul în care se procedează, după directivele Moscovei, la rusificarea Basarabiei şi alege o metodă care ni se pare excepţional de interesantă şi de rodnică pentru a dezvălui realităţi la care altfel nu am avea acces. Ion Dumitru analizează presa din Republica Moldovenească, ziarele şi revistele locale din anii 1965-1967. Si iată că dincolo de limbajul autorizat, se spun acolo nişte lucruri care ilustrează cum nu se poate mai bine realitatea. Se ştie că după anexarea Basarabiei au avut loc masive deportări de populaţie în interiorul Rusiei până departe în Siberia, după metoda clasică a ţarilor de altădată şi a ţarilor roşii de azi. Cât de elocvente sunt în această privinţă unele articole sau relatări din revistele locale "Cultura", "Nistrul", sau din ziarele "Sovietskaya Moldova" sau "Moldova Socialistă" citate de autor. Bunăoară articolul "Unde sunteţi dragii noştri?" care ne arată drama oamenilor despărţiţi, cu rude pierdute fără urme. Este citată povestea unei mame din Siberia care îşi caută prin intermediul revistei copilul pierdut, se înţelege, cu ocazia deportării. Alteia i s'a găsit băiatul crescut într'o "casă de copii". Revista se adresează mamei: "Tineţi minte cum a strigat Fedea: "mamă!" Zeci de telefoniste începând cu cea dela Străşeni, apoi cele dela Chişinău,Kiev,Moscova,Gorki, Sverdlovsk, Celeabinsk, şi ... în sfârşit cea dela Irtaşsk, au auzit o voce tremurătoare de copil, ce a rostit cu atâta bucurie cuvântul "mamă."

Se ştie că o altă metodă de înstrăinare a populaţiei constă în îndeplinirea serviciului militar departe de Moldova. Redacţia revistelor şi ziarelor publică scrisori dela ostaşi basarabeni, din care se desprind o mulţime de lucruri interesante: ataşamentul lor faţă de Moldova, de sat, de cultura lor populară curat românească, de faptul că peste tot întâlnesc Basarabeni cu care stau de vorbă pe româneşte. Aflăm din alte texte care este situaţia limbii - o cercetătoare-lingvistă dela Academia din Chişinău răspunde unor nedumeriri exprimate de o învaţătoare, şi explică la modul "ştiinţific" că numele de persoane moldoveneşti trebuiesc ortografiate pe moldoveneşte, de unde reiese rezistenţa Basarabenilor faţă de presiunea exercitată de Ruşi în sensul rusificării onomasticii.

Ion Dumitru citează o listă de nume proprii stabilită cu ocazia unei campanii electorale, unde se constată rusificarea aproape integrală a numelor. De asemenea citim articole despre situaţia vitregă a învăţământului în limba maternă păstrat anume în inferioritate faţă de cel în limba rùsă, despre paragina în care sunt lăsate monumentele vechi. O pictoriţă-restauratoare scrie pagini îndurerate despre starea de delăsare a bisericilor. Auzim astfel clar vocea moldovenilor care cer statului sovietic drepturile lor naţionale, şi totodată raspunsul Moscovei, prin gura ideologului de serviciu, I.Bodiul prim-secretarul partidului moldovenesc. In concluzie, Ion Dumitru rezumă excelent argumentul cărţii: "pe de-o parte strădania furibundă de rusificare, etnocidul însoţit de eforturile de îndoctrinare cu orice preţ, îndoctrinare având scopul de legalizare şi acceptare a etnocidului ca ideal politic, iar pe de altă parte, zădărnicia tuturor acestor monstruozităţi, respinse cu hotărâre şi tenacitate, cu tot mai mult curaj, de către Românii basarabeni şi bucovineni".

De partea sa, Nicolae Lupan, el însuşi Basarabean scăpat ca prin minune din URSS în 1974 şi refugiat în Belgia, îşi aduce contribuţia prin două cărţi. Una în limba franceză "Bessarabie terre roumaine" (Bruxelles, 1982) care cuprinde pentru străini un istoric al relaţiilor româno-ruse şi o serie de interesante consideraţii despre politica internă sovietică în problema naţionalităţilor, problema cheie a Kremlinului. Experienţa personală a autorului aduce o contribuţie în plus la explicitarea unor aspecte ale vieţii oamenilor în URSS, ca de exemplu problema vieţii femeilor, realitatea dincolo de propaganda sovietică despre drepturile femeii în regimul sovietic.

A doua carte semnată de Nicolae Lupan "Plânsul Basasarabiei" (Editura Carpaţi, Madrid 1981) este cartea unui pasionat patriot basarabean, concepută ca un fel de "tânguire" asupra soartei unui pământ iubit şi adânc încercat. Citām un pasaj pentru a ilustra acest "cânt" menit să spună ce simte omul basarabean, "of-ul" Românului de pe străvechile meleaguri de dincolo de Prut:"Trăieşti, ţinut natal, vremuri apocaliptice. Vremuri când fiii şi fiicele tale au fost pur şi simplu îndobitociţi. Când nu mai pot să nu zică ceea ce li se porunceste să zică, ei afirmă că pe timpuri nu ştiau cum trebue stoarsă ultima picătură de lapte din ţâţa vacii, nu ştiau cum să prăşească cucuruzul, cum să facă un borş de foaie verde, cum să crească un copil şi să se mire chiar cum de umblau la sfânta biserică. Iată la ce i-a adus frica de-a fi lipsiţi de bucata lor de pâine..." sau: "Ai dat ţării, ţinut nistrean, oameni cu care posteritatea se va mândri cât vor fi Români pe lume: Stamati, Russo, Hasdeu, Mateevici, Donici, etc. Ai dat pentrucă nu era încatuşată posibilitatea de manifestare a omului de creaţie şi de sporire a activismului său civic spre binele ţării şi nu de hatârul veneticilor". □

HYPERION

Centrul de promovare a cărții românești

DEMONUL CANTITATIVULUI

Trăim într'o epocă a măsurătorilor, a statisticelor, a întrecerilor, a recordurilor, și am ajuns să ne întrebăm ce a mai rămas liber de profanarea calității prin argumentul cantității. Literatura se măsoară azi cu "Premiul Nobel" a cărui spectranaliză nu avem aici loc s'o facem, dar oricum acesta este un fel de încununare a cantifierii calității pe bază de "mai". Cel puțin pentru un an, dela un premiu la altul, premiatul este autorul cel "mai mare", și implicit cu cea mai mare răsplată cantitativ exprimată în bani.

Cu deosebire noi scriitorii din exil, știm cel mai bine că suntem în lume în primul rând niște emisari ai "calității", pe care a venit timpul s'o definim. Si este nevoe să încercăm această definire, tocmai pentru a evita orice turburare pe care poate s'o provoace ispita de-a intra în vârtejul măsurătorilor, al statisticelor, al întrecerilor și recordurilor, care știm de altfel ce rol nefast joacă în partea ne-liberă a literaturii românești contemporane.

Noi poeții din exil avem privilegiul de a ne exercita "oficiul poetic" liberi de orice condiționare extra-poetică. De aceea în 1956, poetul, eseistul și romancierul Vintilă Horia, a publicat o antologie intitulată "Poezia românească nouă". Acea poezie era "nouă" în sensul că nu intra sub niciun criteriu extra-poetic. Ca și atunci poezia Românilor care trăesc în exil a rămas "nouă" adică mereu spontană și astfel expresie nealterată a "oficiului poetic".

"Oficiu" este un termen cu deosebire interesant, pentrucă poate veni și dela "officio",ceea ce înseamnă "a pune piedici", dar și dela "offero", de care știm dela Francezi că înseamnă... "a oferi", deci a îmbia cu ceva, indiferent cu ce obiect vizibil, dar înseamnă și a jertfi. "Oficiul poeziei" într'adevăr pune piedici dar și oferă, dăruește, jertfește. Oficul poetic pune piedici impurităților de-a năpădi zonele superioare ale gândirii și simțirii noastre, ne apără astfel de căderea în inexpresivitate, și în același timp ne oferă, ne dăruește posibilitatea de-a ne bucura de un timp intensiv, al contemplației. Ca să facă acest dar, poetul jertfește în primul rând energie spirituală și timp, pentru a desvălui celorlalți netrecătorul care face posibil trecătorul traiului zilnic.

Cum poeții dăruesc, și jertfesc în același timp, ei nu pot fi clasați "cantitativ", "unul mai mare ca altul". Este ceva infantil în această operație dar poate duce și la tragic, ca în pilda lăsată cu legenda lui Cain și Abel. Este pilda rămasă pe veci, a unui traumatism: Abel, păstorul, jertfește un "produs" mai "bogat" decât cel jertfit de Cain, așa dar "carne și grăsime" față de "boabe și rădăcini", produse agricole, sărace. Cain gelos pe Abel care adusese jertfă "mai scumpă", l-a ucis. Așa, sau altfel, orice interferență a planurilor, calitativ și cantitativ, dă rezultate inautentice, hibride. JERTFA prin însăși calitatea ei de jertfă este determinantă pentru valoarea jertfitorului. Criteriul cantitativ, cu "mai mare" aplicat celor ce îndeplinesc oficiul poetic, în care intră "dar" și "jertfă" nu este decât o eroare anti-spirit.

Literatura română contemporană, în care încep să se întâlnească trei generații, este împărțită în spațiu și timp, în sensul că unii poeți trăesc în spațiul României, alții în afară după cum cei din spațiul României trăesc în secolul trecut prin religia laică de stat obligatorie, pe când poeții liberi trăesc în secolul XX. Dar toți aceștia au comun ceea ce este însuși "terenul" poeziei: limba română. De aceea, indiferent unde se află, sunt toți poeți români. In limba română care este comună, poeții îndeplinesc un oficiu comun și au o calitate comună: prin scrisul lor despart ce este poezie, de ce nu este poezie, și ceea ce este "operă", spre deosebire de "balta de vise rebele", de care vorbea Eminescu. Odată trecut pragul dintre "poezie" și "ne-poezie", nu mai este posibilă folosința unor termeni cantitativi ca expresie a vreunei "măsurători". Orice titlu de "cel mai mare" aplicat unui poet în contemporaneitate, este un "flatus vocis", pentrucă masurătoarea nu operează dincolo de granița calitativă între "poezie" și "ne-poezie".

Se spune că "timpul alege". Dar nu numai alege, ci și diferențiază. Shakespeare este altul în secolul XX decât era în secolul XVII, în conștiința publicului. Așa că azi nu știm cum se vor stratifica valorile peste câteva generații, când nu știm ce va rămâne din "darul" și "jertfa" noastră, a poeților români contemporani.

Horia STAMATU

ESTETICA LUI ŞTEFAN LUPAŞCU

Fragmente din "Ştiinţa şi Arta Abstractă"

Alexandra ROŞU

Vom reveni mai pe larg asupra gândirii estetice a lui Stefan Lupașcu pe care marele filosof a expus-o în cadrul conferințelor HYPERION pe ziua de 29 Ianuarie trecut la sediul asociației noastre.

Ne vom mărgini aici mai cu seamă la câteva extrase din "Science et art abstrait" (traducerea ne aparține), invitând cititorul să consulte "Logique et contradiction", operă esențială pentru înțelegerea esteticii lui Stefan Lupașcu, dar de o densitate și concizie greu compatibile cu o prezentare fragmentară.

***

"Ca orice om, artistul e în primul rând o ființă biologică. Servește viața? Iși exprimă oare revolta, mai mult decât oricine, împotriva crescândei entropii? Adresează oare lumii noastre minerale substanțiala sau derizoria provocare a subtilelor sale nuanțe, a unor feerice diversificări?

Așa s'a spus de mult și se spune și astăzi.

Dar oare nu se poate susține că voluptatea anxietății sfâșietoare a artistului și setea sa de lumină exprimă, dimpotrivă, chemarea perfidă a morții ? Fiindcă după cum știm, lumină și moarte sunt termeni sinonimi.

Toate teoriile referitoare la artă (psihologice, sociologice, folosofice, metafizice, religioase) se sprijină la drept vorbind pe aceste două noțiuni de viață și moarte, alese una în dauna celeilalte". (pg. 45-46)

. . . .

"Adevărata originalitate a omului e alta ... nici biologică, nici fizică ..." (pg. 50)

. . . .

"Arta se înalță împotriva acestor disjoncțiuni alternative (viața, moarte), a polarităților energetice antagoniste.

(Arta) e singurul demers manifest, opus tuturor demersurilor omenești.

Plecând de la succesiunea victoriilor pacifizante și ale aspirațiilor ... care alunecă pe nesimțite în baia de ulei a subconștientului arta ajunge la luptă și la dramă. Arta le vrea, le inventează, le pregătește, le organizează ca să se mențină și să se dilate, fără să le înțeleagă dealtfel rostul. Arta stimulează dorințele, exasperează dimensiunile, nu pentru a le aboli, ci pentru a le hipertrofia până la nivelul antagonismului celui mai complex și mai puternic, cu totul altfel decât pe planul jocului, al sportului sau al luptei sexuale, plan apropiat adesea (și uneori chiar confundat) cu acela al artei.

Eroul, diametral opus jucătorului, campionului sau amantului eșuează (cum a înțeles-o Aristot într'una din genialele lui intuiții care răscumpără consecințele nefaste ale milenarei sale logici), dar învinge totuși, pentrucă artistul, dramaturg prin esență - ca și spectatorul contaminat - e alcătuit deopotrivă din cele doua forțe contradictorii ale tragicului (asasin și victimă, și nu ca în viață, ca în lumea biologică care alege în mod necesar pe unul sau pe celălalt).

Artistul aspiră spre tragic, chemându-l sub o mie de forme transperceptive, trecând prin noianul de obstacole dizolvante, chemare izvorîtă din străfundurile conștiinței sale automate, infailibilă și solitară.

Există o dificultate fundamentală pe care o cunosc artele plastice: culorile, liniile și formele constitue simbolurile estetice determinante (semnele "în sine"), așa ca pentru muzică și artele cuvântului, sunetele, vorbele, frazele și personajele (la drept vorbind, personajele nu alcătuiesc decât un fel de algebră psihică a ceea ce se petrece în mod invizibil și a-reprezentabil îndăratul aparenței lor perceptive)." (pg. 50,51,52)

□

CĂTRE CITITOR

AMINTIM CITITORILOR CĂ MANDATARUL EDITURILOR, AURELIO RAUTA (MONTALBAN 5, MADRID 14, SPANIA) ESTE SINGURUL CALIFICAT SĂ PRIMEASCĂ PLATA CĂRȚILOR COMANDATE CONFORM FACTURII PE CARE O EMITE.

HYPERION NU ASUMĂ DECÂT ÎNREGISTRAREA COMENZILOR ÎN VEDEREA UNEI MAXIME ÎNLESNIRI A CIRCUITULUI DISTRIBUTIV.

BULETINUL

CĂRȚII ROMÂNEȘTI

HYPERION

4 R. DU GEN. H. BERTIER

92.200 NEUILLY S/ SEINE

FRANCE

(1) Doresc să primesc buletinul asociației D-voastră în vederea achiziției:

☐ ocazionale periodice ☐

a cărților românești care m'ar interesa.

(2) Prefer lucrările:

☐ literare istorice ☐ științifice ☐

(3) Texte românești inedite putând interesa pe editori

☐ îmi sunt cunoscute nu-mi sunt cunoscute ☐

NUMELE.. SEMNATURA:

ADRESA..

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ȘI RESPONSABILITATEA ASOCIAȚIEI "HYPERION"

BISERICA CREȘTINĂ

DESPRE POST

Preot Const. SÂRBU

Ce este postul și care sunt temeiurile biblice pe care se sprijină postul?

Răspundem: Postul este o abținere - înfrânare totală sau parțială, dela anumite mâncări grase, substanțiale, pentru un timp determinat, precum și o înfrânare totală sau parțială, dela anumite mâncări grase, substanțiale, pentru un timp determinat, precum și o înfrânare de la obligațiile căsătoriei, dar cu consimțământul amânduror soți. (Cor. 7,5). Acesta este înțelesul obișnuit al postului. Dar nu e complet. Rostul postului nu este ca să slăbim trupește, ci el este un mijloc pentru a ne întări duhovnicește. Rostul lui este deci desăvârșirea spirituală, mântuirea. Ori pentru aceasta, postul trupesc trebue unit neapărat cu postul sufletesc: fuga de păcat, de păcatul pentru care a murit Hristos Domnul. A posti și a păcătui sunt două lucruri care se bat cap în cap. Nu folosește la nimic. Ci-i zadarnică truda sub soare.

A posti și a te ruga lui Dumnezeu fierbinte, pentru a fi plăcut Lui, dar și pentru a fi pe pământ un om deplin, un om adevărat; cinstit, drept, vrednic, muncitor, bun, iertător, etc., iată postul adevărat, care place si lui Dumnezeu și-l prețuiește și omul. Numai acest post este o armă puternică și împotriva lui Satan. Căci spune Iisus cu privire la lunatecul demonizat: "Acest neam de demoni nu iese decât numai cu rugăciuni și cu post". (Mat. 17, 19-21.)

Pentru acest motiv, postul a fost practicat încă din străvechi vremuri.

Postul în Testamentul Vechi se practica și pentru trup și pentru suflet. Cea dintâi poruncă pe care o dă Dumnezeu lui Adam în Paradis este aceasta : "Din toți pomii grădinii vei mânca, dar din pomul cunoștinței binelui și a răului să nu mănânci, fiindcă în ziua când vei mânca din el vei muri". (Fac. 2, 16-17.)

Cei dintâi oameni au călcat această poruncă, și a urmat nefericirea. Si din nou, Domnul poruncește poporului prin Moise: "Aceasta să vă fie vouă pravilă veșnică: "In a 7-a lună în ziua a 10-a... să postiți". (Lev. 16,29).

Iar când cineva avea de îndeplinit o misiune înaltă se purifica de păcat prin post. De pildă: Când Moise a trebuit să primească pe muntele Sinai Tablele Legii - cele 10 porunci - a postit 40 de zile și nopți. (Exod, 34,28). Pentru ca țara lui Israel să fie păzită de nenorociri, Daniel postește 3 săptămâni "Am postit 3 săptămâni de zile în jale - zice el - pâine bună n'am mâncat și vin n'am pus în gura mea ". (Dan. lo, 2-3). Iar când tot Daniel a fost ales de rege, cu alți 3 tineri, pentru a urma o școală de 3 ani pentru a fi in slujba lui, poruncind să li se dea mâncări alese și vin de la masa regală, el a rugat pe supraveghetor să le dea bucate din zarzavaturi și apă. Si ei au fost mai frumoși și mai deștepți decât ceilalți, hrăniți cu bunătăți (Dan. 1. 12-15).

Iar regele David grăiește: "Genunchii mei tremură din pricina postului și trupul meu este istovit și uscat" (Ps, 108,109,24).

Tot așa grăiește poporului, cuvinte aspre pentru pocăință și post profetul Ioil, în cap. 2, 12-15: "Sunați din trâmbiți în Sion, hotăriți zile de post, adunați obștea la Templu ca în zile mari și măcar acum pocăiți-vă". Iar cei 120.000. de oameni din Ninive, au fost feriți de distrugere pentrucă au postit (Iona, 3,5.)

In Noul Testament sunt și mai multe și mai luminoase exemple de postitori. De pildă: A postit Iisus 40 de zile și nopți (Mat. 4,1-2)., proorocița Ana (Luca, 2,36-37), Sf. Ioan Botezătorul (Marcu, 1,6; Mat, 3,4,). Au postit Sf. Apostoli, mai ales Sf. Pavel, când spune: "In toate ne facem cunoscuți ca slujitori ai lui Dumnezeu...în privegheri,în posturi". (2Cor. 6,4-5, 11-27).

Si cum să nu practicăm și noi postul, când însuși Iisus mirele bisericii și mirele sufletului nostru a spus: "Vor veni zile când mirele va fi luat dela ei și atunci vor posti" (Mat. 9,15).

In adevăr, a fost luat dela noi și ridicat în slavă, dar pentru a ne întâlni cu El, în slava Lui, este necesar să postim: "Iar voi când postiți nu fiți ca fățarnicii,căci ei își sluțesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă grăiesc: își iau plata lor. Tu însă când postești, unge capul tău și fața ta o spală, ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău care este în ascuns. Si Tatăl tău care vede în ascuns, îți va răsplăti ție la arătare. (Mat. 6, 16-18).

Evreii posteau de 2 ori pe săptămână: lunea și joia (Luca, 18, 12) Posteau la ziua împăcării (în 10 a lunii Tișri) (Lev. 16, 29-30).

Iar creștinii sunt indatorați să postească săptămânal: miercurea în amintirea tristă a vânzării Mântuitorului de către Iuda și vinerea, în amintirea răstignirii Domnului Iisus.

Apoi: Postul Crăciunului - 40 de zile - pentru primirea cu vrednicie a Nașterii Domnului. Postul Paștelui - 40 de zile - în amintirea Patimilor Domnului și cu aceași semnificație. Postul Sf. Apostoli Petru și Pavel - cel mult 2 săptămâni - . Postul Adormirii Maicii Domnului - dela 1-14 Aug. - în amintirea morții Sale. Si zilele de 14 Sept. - ziua Crucii - și 29 Aug. - Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul, care sunt zile de tristețe.

Alte posturi nu sunt îngăduite în Biserică, afară de cele stabilite de Episcop, în cazuri excepționale, de strâmtorare pentru țară sau calamități.

Iar dacă cineva făgăduiește lui Dumnezeu și ține o anumită zi de post, pentrucă a scăpat dintr-o mare nenorocire, este bine ca creștinul să-și țină această făgăduială în plus, peste zilele stabilite de Sf. Biserică. Dar dacă acea zi cade într-o mare sărbătoare pe care Biserica o cinstește în chip deosebit și o desleagă, atunci creștinul nu trebue să țină,căci greșește.Ceea ce Dumnezeu dezleagă omul nu are voie să lege.

Evident noi aici vorbim despre postul creștin, postul religios, care are la bază, dragostea de Dumnezeu și mântuirea sufletului nostru. Postul igienic, regimul alimentar, postul când nu poți avea de dulce, postul sportiv sau pentru menținerea taliei, acest post **este ținut pentru alte pricini și este lipsit de valoarea** spirituală. Acest fel de post nu mântuiește.

□

Pentru cine vrea să ia aminte:

CEI PATRUZECI

Cei care NU cred spun că Apostolii și primii ucenici au crezut în Christos, au răspândit și împlinit învățătura Lui, pentrucă "SI-AU" INCHIPUIT (Apostolii și ucenicii) că L-ar fi văzut înviat. Iar mulți dintre noi, pentru împăcarea conștiinței mustrătoare că suntem departe de a o împlini, ne amăgim, spunându-ne că Apostolii și primii ucenici s'au conformat întocmai învățăturii, pentrucă "L-AU VAZUT" pe Christos înviat. Dar e prea bine știut că, după Apostoli și după primii ucenici, urmașii lor din primele veacuri au făptuit la fel, deși NU L-AU VAZUT pe Domnul înviat. Nu numai numărul acestor din urmă, ci și numele lor (cu puține excepții) e necunoscut nouă. Căci numai faptul în sine îl pomenește istoria umană (prigoanele împotriva creștinilor cu număr necunoscut de victime e adevăr istoric).

Una din jertfele martirilor din veacul al 4-lea sună ca ceva din povești. Povești, pe care numai copiii să le poată crede. Așa ar fi și rămas, dacă nu ar fi scrisă negru pe alb în cartea istoriei.

Adică, în orașul Sebastia, din Imperiul roman de Răsărit, 40 de ostași romani au fost condamnați să moară o moarte înceată, desbrăcați goi-goluți pe ghiață, în vreme de iarnă, pentrucă s'au declarat creștini. Iar, pentruca să le înzecească chinurile și să le sfărâme voința, ușa băilor calde din apropiere a fost anume lăsată deschisă și -conform sentinței- fiecare avea dreptul să-și părăsească locul, să intre în camera caldă, cel care așa făcând fiind iertat de orice pedeapsă. Acceptarea acestei ispite din sentință însemna însă lepădarea de Christos și de învățătura Lui. Unul dintre ei, răzbit de chinuri, a pornit spre camera caldă. Văzându-l, sentinela din apropiere s'a desbrăcat el și s'a așezat între cei 39 și a murit împreună cu ei. Pentruca, la numărătoarea cadavrelor, să nu se găsească mai puțin cu unul. Pentruca numărul celor 40 să rămână întreg. Pentruca să nu fie știrbit întru nimic, în fața lumii, numele de CRESTIN.

Dintre acestia, istoria a păstrat numai trei nume. Dar cei care s'au săvârșit n'au făcut-o pentru glorie pământeană; n'au făcut-o pentruca să li se tipărească numele pe pagini de istorie lumească. Au făcut-o pentru mai marea glorie a lui Dumnezeu. Luminând, cu prețul vieții lor tinere, adevărul (repetat și de episcopul martir Ion Suciu):

"Credința în Invierea lui Christos e nicovala, pe care se sfarmă toate ciocanele lumii".

Dacă am vrea să vorbim pe limba poetului, am spune, împreună cu el: "De-așa vremi se'nvredniciră cronicarii și rapsozii..." Dar aceasta ar fi slabă mângâiere. Căci creștinii nu au dreptul să uite în aceste vremuri de restriște, mai ales, (vremi asemănătoare marilor prigoane din trecut), că același spirit de jertfelnicie poate fi dovedit și acum de acei, care vor să împlinească voia Domnului. prin cerșirea cu rugăminți umile a puterii Duhului Sfânt întru această plinire. Căci nu prin puterea lor, ci prin puterea Duhului Sfânt (căruia s'au rugat) au biruit cei patruzeci, făcând să strălucească și mai mult numele lui Christos și numele de creștin.

Repet: istoria a păstrat doar trei nume din cei patruzeci. Căci, precum rugăciunea, astfel și jertfa au voit-o în taină. Conștient fiind, că scris este (nu numai pentru ei) :

" SUNTEM DOAR SLUGI INUTILE , NU NE-AM FACUT DECAT DATORIA"

Ilie OLTEANU

Biserica ortodoxă din Brădet (Argeș) construită în secolul al 15-lea.

Foto: A.Petit

Evanghelia Exilului (1)

ÎNTRE NEPUTINȚA ȘI PUTERE

Incepând cu numărul de față, ne-am propus să prezentăm cititorilor "Cuvântului Românesc" aspectele esențiale ale "Evangheliilor" lunii, în vederea unei cât mai rodnice orientări spirituale pe drumul care ne stă înainte, în calitatea noastră de băjenari vremelnici, împrăștiați de uraganul potrivnic al Istoriei pe toate meridianele pământului. Fiindcă, în general, noi ignorăm actualitatea pericolelor evanghelice, pe care le auzim citite din fața Sfântului Altar, considerând întâmplările, descrise de cei patru evangheliști, drept niște fapte aproximativ veridice sau, în cel mai fericit caz, drept niște peripeții străvechi, depășite de năstrușnicile evenimente ale veacului ce-l trăim - veac frământat de problemele șomajului, ale luptei de clasă, ale revoluțiilor violente, ale acțiunilor de terorism sau de piraterie aeriană, ale crimelor și atentatelor politice din ce în ce mai frecvente. Mai mult chiar, suntem tentați să subestimăm stringența adevărurilor divine ce ni se revelează duminical și, cocoțați pe piedestalul suficienței noastre culpabile, privim - cu ochi ironici - nenumăratele vindecări miraculoase săvârșite de Mântuitorul, întrebându-ne probabil: - Dar ce are a face cu mine (cărturar român, sau om de știință, sau cine știe ce purtător de titluri academice) pățania celor zece leproși, aventura lui Zaheu, mai marele vameșilor, tribulația sufletească a femeii cananeence, sau faptul acesta banal că niște pescari naivi din Galileia - Ioan, Andrei, Simon-Petru și Filip - L-au văzut, într'o bună zi pe Isus și au rămas la El?

Să ne înțelegem din capul locului. Citirea Evangheliei,ca și ascultarea propovăduirii ei, nu trebue să stârnească, în noi, un interes prin excelență informativ, documentar. Rostul aprofundării Scripturilor este strict pedagogic. "Căci Cuvântul lui Dumnezeu - ne invață apostolul Pavel - este viu și lucrător, mai tăietor decât orice sabie cu două tăișuri: pătrunde până acolo că desparte sufletul și duhul, încheieturile și măduva, judecă simțurile și gândurile inimii" (Evrei, 4.12). Biblia nu este și nu poate rămâne literă moartă. Ea este o carte vie, care vorbește, care se adresează fiecărui om în parte, care pune degetul pe rănile fiecărui suflet aplecat pe paginile inspirate de Duhul Sfânt, întru trezirea conștiinței umane la o viață nouă, la o dimensiune nouă la o nouă și inefabilă viziune a credinței. Respectiv, pentru a ne smulge din inerția inutilității, plasându-ne pe orbita comuniunii cu Isus Hristos.

***

Incă dela prima "Evanghelie" a lunii Aprilie (Marcu, 2. 1-12) ne aflăm în plină degradare a naturii omenești, ilustrată de slăbănogul care " "zăcea" în patul său, incapabil să se miște singur. Cauza infirmității sale este divulgată, cu o aleasă delicatețe, de Domnul Isus, care, vindecându-l, i-a zis: "Fiule, păcatele îți sunt iertate!" Prin urmare, păcatul - întodeauna păcatul, trăirea în neascultarea de Dumnezeu - ne înrobește, ne paralizează sufletul, ne despoaie de prospețimi și curăție morală, ne aduce într'o situație de neputință psihică. De aceea strigă Psalmistul: "N'a mai rămas nimic sănătos în carnea mea (...), nu mai este nicio vlagă în oasele mele, în urma păcatului meu" (Psalmul 38.3). Slăbănogii nu-L pot urma pe Isus. "Veniți după Mine, ne cheamă Domnul, urcați și voi drumul Golgotei..." Dar **chemarea rămâne neîmplinită**, deoarece drumul se prezintă abrupt, dificil, îngust. Numai un om cu sufletul sănătos va avea puterea să calce pe urmele Fiului lui Dumnezeu. Slăbănogii nu pot alerga "înainte", "spre ținta" marilor idealuri creștine, și, mai cu seamă, nu pot birui, pentrucă nu pot lupta "până la sânge împotriva stricăciunilor mediului ambiant, din pricina paraliziei lor interioare.

Evanghelia "vindecării unui îndrăcit" (Marcu, 9. 14-29) vine să adâncească și mai mult probleme neputinței noastre spirituale. Dacă slăbănogul "zăcea" într'un pat, iată-ne acum în fața unui copil stăpânit de "un duh mut și surd." A fi "stăpânit" înseamnă a ne afla la antipodul stării paradisiace, descrisă în Cartea Facerii, 1.26: "Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea noastră; el să stăpânească peste peștii mării, peste păsările cerului, peste vite, peste tot pământul și peste toate târâtoarele care se mișcă pe pământ. "Să stăpânească, îndeosebi, peste propria sa ființă, să fie stăpân nu numai înafară, ci și în el însuși.**Starea lăuntrică a creștinului ar trebui să fie**, de fapt, o stare de putere, de stăpânire de sine. In "Proverbele" lui Solomon scrie așa: "Cine este stăpân pe sin prețuiește mai mult decât cine cucerește cetăți." Insă noi nu putem fi stăpâni pe noi înșine decât atunci când trăim cu Hristos și Hristos.Stăpânirea de sine a omului "firesc" -adică "vândut păcatului"- nu este decât o iluzie. Dacă ne-am privi chipul în oglinda Cuvântului lui Dumnezeu, nu am arăta, oare, și noi, Românii din Exil, întocmai copilului stăpânit de "un duh mut și surd"? Cu alte cuvinte, nu cumva facem "spumă la gură" și scrâșnim "din dinți" când ni se bate la ușă de către un nou venit, dezorientat și sărac? Nu cumva rămânem "țepeni" în egoismul nostru natural, și în indiferentismul nostru patriotic, "muți și surzi" la strigătele fraților noștri din țară, "căzuți la pământ" și "zvârcolindu-ne" în propriile noastre delicite cotidiene?

La cele două categorii tipologice fundamentale ale neputinței omenești, discutate mai sus, Evanghelia duminicii a cincea din post ("Cererea fiilor lui Zebedei", de la Marcu, 10. 35-45) adaugă o altă tragică - dar evidentă - realitate a lumii creștine: neputința în rugăciune. Si devenim slabi,neputincioși,becisnici, deoarece, rugându-ne mai mult "în carne" decât "în duh", ne facem vinovați de o dublă infracțiune: pe de o parte, "nu știm cum trebue să ne rugăm" (Romani, 8. 26), iar pe de alta, nu știm ce trebue să cerem (conform răspunsului dat de Isus lui Iacov și Ioan: "Nu știți ce cereți...") In convorbirea sa cu femeia samariteană, Mântuitorul subliniază "cum trebue să ne rugăm", metoda rugăciunii autentice: "Dumnezeu este Duh; și cine se închină Lui, trebue să I se închine în Duh și în Adevăr" (Ioan, 4.24). In rugăciune, noi stăm față în față cu Dumnezeu, având obligația identificării cu El, a contopirii noastre în El. Dacă în fața Dumnezeului-Duh stă omul firesc, carnal, supus determinismului biologic, rezultatul este negativ. Dacă, dimpotrivă, în fața Lui stă omul duhovnicesc, care se roagă "în Duh și în Adevăr", avem ca urmare - puterea, atunci când primim, prin rugăciune, tot ceea ce cerem cu credință. Dela starea de slăbiciune, de neștiință ("Nu știm cum trebue să ne rugăm"), iată-ne ajunși pe treapta superioară a existenței mistice: o treaptă de știință, de claritate, de putere lăuntrică explozivă.

***

Pentruca să parcurgem intinerarul acesta evolutiv dela neputință la putere, Biserica a orânduit să practicăm - din imboldul voluntar al liberului nostru arbitru - lepădarea de sine, acceptând răstignirea Eului îndărătnic, în perspectiva luminoasă a mântuirii sufletului, așa cum auzim rostindu-se în a treia duminică a Postului mare: "Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine însuși, să-și ia crucea și să Mă urmeze. Căci oricine vrea să-și scape viața,o va pierde;dar oricine își va pierde viața din pricina Mea și din pricina Evangheliei, o va mântui" (Marcu, 8. 34-35).

Există, oare, un obiectiv mai tentant decât această propunere, pe care ne-o oferă, din dragoste, Domnul? Gândiți-vă bine, cu îndelungă cumpănire, și nu ezitați nici o clipă măcar. Căci merită să riscăm rămășagul sublim al "pierderii" unei vieți dispersate, nevolnice, măcinată de apostazii rușinoase și ahtiată "să câștige toată lumea", de vreme ce putem grăbi, print'o viață de eroică dăruire, învierea de mâine a Neamului.

Sergiu GROSSU

O EXPERIENȚĂ VOLUNTARĂ: ȘAPTE ZILE DE POST NEGRU

Nicolae DIMA

In copilărie, petrecută aproape în întregime sub comuniști, și în prima tinerețe în închisoare, am suferit mult de foame. In închisoare, la Timișoara, Jilava, Aiud sau Gherla, am dobândit un respect deosebit pentru acei deținuți curajoși care în condiții de subalimentație cronică, încă mai aveau puterea fizică și psihică să declare greva foamei. Am avut totodată un deosebit respect pentru acei martiri din Aiud care în ciuda tuturor vitregiilor își impuneau să respecte posturile creștinești.

Am încercat personal câte puțin din fiecare, dar foamea acumulată în ani nesfârșiți de suferință m'a chinuit tot timpul.

Au trecut mulți ani de atunci; am fugit din țară; am ajuns la maturitate. Intre timp, lumea s'a schimbat enorm. Teroarea a luat proporții globale. Foamea este aproape universală, iar în România, odinioară țara belșugului, lipsurile și malnutriția sunt acum cronice. Am protestat împotrvia nedreptăților din țară; am luat parte la manifestații; am depus mărturii, dar totul pare în zadar. Nu ne mai ascultă nimeni. Adevărul este prigonit sau mutilat. Nu ne mai rămâne decât resemnarea creștinească. Am văzut mulți Români la New York sau la Washington în greva foamei, încercând într'un act de supremă disperare să-i aducă în acest fel pe cei dragi lăsați în țară.Am avut întotdeauna respect pentru acești compatrioți, dar lipsa de experiență personală mi-a limitat mult posibilitatea de a-i ajuta. Așa s'a născut în mine, treptat dorința de a experimenta pe pielea mea privațiunea temporară dela orice alimente.

Mărturisesc că sunt preocupat de probleme mistice și spirituale și că dela început am vrut sa combin privațiunea fizică cu rugăciunea. Isus s'a retras și a postit 40 de zile. Sfinții creștini au postit și ei îndelungat, iar yoghinii combină postul cu meditația. Unii mistici recomandă retragerea și izolarea în timpul postului. Gurgiev recomandă să nu renunți la nimic; să postești, să te rogi, să meditezi și să continui activitățile obișnuite. Părerile medicale sunt oarecum împărțite, dar se pare că 2-3 săptămâni de post negru nu pot dăuna unui organism sănătos, ci din contră îl ajută să elimine toxinele și să se purifice. Am hotărît în consecință să recurg la un post negru de 7 zile având ca obiective: un exercițiu de voință, o încercare de concentrare spirituală, și o purificare fizică. Am decis totodată să continui toate activitățile în mod mormal. Stiindu-mă "slab" în fața preparatelor culinare, mi-a fost teamă că voi abandona experiența. Teama nu a fost întemeiată, și consider că experiența constitue un succes. Iată pe scurt filmul celor șapte zile de post negru.

DUMINICA 19 Septembrie 1982 iau ultima masă obișnuită după slujba la care am asistat la biserica noastră din Virginia. După amiază și seara am fost de servici și am lucrat până la 12 noaptea. De obicei, când vin acasă atât de târziu sunt întodeauna tentat să gust ceva din frigider. A fost primul examen. M'am culcat fără să "gust" nimic, hotărît sa'mi respect angajamentul luat față de mine însumi. A doua zi dimineața plec din nou la birou neavând nici o dorință alimentară. După amiaza începe să mă doară însă capul și să am unele senzații de foame dureroasă. După orele de serviciu mă duc la clubul sportiv de care aparțin, unde execut aproximativ 30 de minute de gimnastică la aparate și particip la o clasă de gimnastică muzicală. Inainte de a "savura" baia de aburi m'am cântărit, constatând că am 196 de paunzi (aproximativ 89 de kilograme) ceea ce pentru înălțimea mea de 185 cm. este puțin cam mult. Seara am corectat un manuscris primit dela o editură și discutând cu cineva am constatat că sunt nervos. M'am culcat "auto-hipnotizându-mă" că nu îmi este foame, după ce în prealabil am citit din yoga spirituală de Uspensky și m'am rugat mai mult decât de obicei. Am dormit bine, fără nici o senzație neobișnuită.

MARTI 21 Septembrie, a doua zi de post negru. Dimineața nu simt nimic neobișnuit, dar constat că sunt mai irascibil decât de obicei. După amiază mi se face foame, am dureri de cap, ușoare amețeli și crampe abdominale. Am ajuns acasă în jurul orei 5 când de obicei iau cina. Urmează câteva ore foarte grele , cu atât mai mult cu cât experiența este voluntară și frigiderul este încă plin.Seara particip la o întâlnire a unui grup de studenți străini, unde se studiază Biblia și se discută diferite probleme politice și morale. M'am retras politicos în jurul orei 9 când gazda a servit o prăjitură. Durerea de cap a continuat, dar foamea nu a fost atât de chinuitoare după cum mă temeam. Seara m'am rugat din nou fierbinte,am făcut exerciții de meditație și concentrare și am dormit liniștit...nu fără să visez însă că mă ospătez copios cu tot felul de delicatese.

MIERCURI 22 Septembrie, ziua treia. Dimineața mă simt bine. Mi-a trecut durere de cap, dar sunt slăbit și am ușoare amețeli. Lucrez calm și retras și evit discuțiile. Am impresia însă ca mi-à slăbit oarecum puterea de concentrare. Aceasta nu mă împiedică să prezint foarte bine întregul program de radio al zilei. Durerea de cap se diminuează treptat, în schimb simt tot felul de dureri difuze abdominale. Mă ustură și limba, care de altfel a început să se albească. Spre deosebire de primele zile, nu mă mai atrage deloc dorința de a bea apă. Seara, pentru a evita tentația frigiderului și inactivitatea de acasă, hotărăsc să mă duc din nou la club. Sunt evident însă slăbit, transpir repede și aparent nejustificat și exersez într'un ritm lent. Noaptea dorm din nou bine și fără vise.

JOI 23 Septembrie totul începe fără greutate. Nu mai am nici dureri de cap și nu mă simt nici obosit. Joi și Vineri fiind însă liber, consider că sunt cele mai grele zile ale postului. In mod neașteptat, mi-au dispărut și senzațiile de amețeală, iar de acuma durerile abdominale și foamea au început să se manifesteze în cicluri. Dimineața am stat acasă pentru a rescrie un articol și în general m'am simțit foarte bine. După amiază hotărăsc din nou să mă duc la club, dar sunt evident obosit fizic și nu rezist decât 20 de minute la exercițiile aerobice. Nici în baia de aburi nu mă simt în largul meu,dar altfel totul pare normal. Seara citesc din nou din Uspensky, îmi rezolv o parte din corespondență și mă culc fără nici un incident.

VINERI 24 Septembrie. Mă trezesc în jurul orei 8 dimineața fară nicio senzație neplăcută. I-am promis unui prieten că îl voi ajuta să taie câțiva copaci din grădină. Un alt prieten care mă prevenise de mult timp, mi-a dat telefon rugându-mă să-l ajutat la mutat. Mi-a fost greu la tăierea trunchilor de pomi.Am fost obosit tot timpul și a trebuit să mă odihnesc foarte des. Am terminat totuși ceeace ne propusesem. Am refuzat să stau la masă, iar seara m'am dus să ajut la mutarea mobilei. Odată cu răcoarea nopții mi-a revenit parcă și energia, dar cred că efortul mi-a provocat din nou senzații de foame dureroasă. La gândul însă că ziua următoare urma să fie ultima zi plină de abstinența alimentară mă simțeam deja mult mai bine. In mod concomitent însă, a început să mi se exacerbeze dorințele culinare, iar imaginația a început să lucreze febril. M'am gândit probabil la toate preparatele culinare care m'au atras întotdeauna și cumva am hotărît să încep din nou să gătesc singur, ceea ce abandonasem în ultimii ani. Impins de un stomac complet gol, Joi, Vineri și Sâmbătă, am cupărat în fiecare zi câte o pungă de alimente, de parcă acestea ar fi urmat să disparâ din magazine. Noaptea am dormit din nou liniștit și bine.

SAMBATA 25 Septembrie, ziua șaptea de post negru. Dimineața mă simt perfect și plec pe jos la birou. Nimeni nu remarcă nimic deosebit în aspectul meu fizic, deși am slăbit, sunt tras la față, și par indispus. In timpul lucrului sunt calm, contemplativ, senin și mulțumit de voința de care am reușit să dau dovadă. Si gândurile parcă s'au purificat, deși sunt încă îngri-

Continuare în pag. 14

30 de ani dela moartea lui Stalin, cel mai mare călău din istoria omenirii

Remus RADINA

In luna Martie a anului 1953, mă aflam în spitalul lagărului Poarta Albă, dela "Canalul morţii" Dunăre - Marea Neagră.

Fusesem internat în pragul morţii, fiind bolnav de hepatită epidemică pe care securitatea o tratase timp de două luni cu izolare, lanţuri la picioare, ger şi subalimentaţie.

Director al spitalului era tot un deţinut politic: colonelul medic Traian Mihăilescu, fost comandant al spitalului militar "Regina Elisabeta", din Bucureşti. Deoarece şi eu fusesem ofiţer, Traian Mihăilescu mă considera prieten. In ziua de 5 Martie, el m'a chemat în cabinetul său şi mi-a spus:

-Trebue să-ţi comunic o ştire de o importanţă crucială pentru omenire: a murit cel mai mare călău din istorie!

-Stalin! , am adăugat eu.

La auzirea acestei veşti, am rămas înmărmurit. Aveam senzaţia că o piatră de mormânt se ridică de pe trupul României. Am comunicat vestea celorlalţi bolnavi, în sufletul cărora a încolţit o nouă speranţă. Oamenii trăiau numai în viitor.

M'am întrebat atunci cum o fi reacţionat populaţia"liberă" la vestea morţii lui Stalin. Aveam să aflu într'o oarecare măsură, după ieşirea din închisoare, pe data de 29 August 1953.

Intr'o zi mi-a căzut în mână ziarul "Inainte", organ al comitetului regional P.M.R. şi al sfatului popular regional Craiova, Nr. 2516, de Luni 9 Martie 1953. Deoarece acest ziar îl am şi acum cu mine, voi cita câteva fraze din articolele, telegramele şi cuvântările publicate cu ocazia morţii acestui criminal.

Primul:

Pe prima pagină, în dreapta, sus, lângă titlu scrie:

"Fiecare cetăţean cinstit al patriei noastre, ştie că el este astăzi un om liber intr'o ţară liberă, că poporul nostru - stăpân pe bogăţiile ţării şi pe destinele lui - îşi construeşte o viaţă nouă, datorită lui Iosif Vissarionovici Stalin. De aceea pe cât de mare este durerea noastră la moartea iubitului prieten şi părinte al poporului nostru, pe atât de fierbinte este recunoştinţa noastră faţă de tovarăşul Stalin şi hotărîrea de a merge cu fermitate pe drumul ce ni l-a luminat cu geniul său nemuritor".

In articolul de fond intitulat "Stalin - eliberatorul popoarelor", Gh. Gheorghiu-Dej spunea:

"Popoarele lumii întregi au fost cuprinse de o durere nemărginită la vestea morţii tovarăşului Stalin".

Gh. Gheorghiu-Dej incită mişcarea muncitorească revoluţionară "să demaşte şi să zdrobească burghezia, pe agenţii ei social-democraţi şi tito-fasciştii (sic!). El numeşte pe Stalin "cel mai genial comandant de oşti al tuturor timpurilor" şi "geniul omenirii muncitoare."

Iată ce se spune în telegrama trimisă de Comitetul central al Uniunii tineretului muncitor către Comitetul central al comsomolului leninist:

"Vom ţine mereu trează vigilenţa noastră şi ne vom întări combativitatea faţă de orice uneltire a duşmanului de clasă intern şi extern.

Glorie veşnică marelui geniu al omenirii, prietenul cel mai iubit şi drag al poporului nostru, scumpul prieten şi învăţător al tineretului din lumea întreagă, Iosif Vissarionovici Stalin."

După cum afirmă Neculai Gheorghe, prim secretar al Comitetului de partid regional Craiova, "Mâhnire adâncă a cuprins inimile noastre la pierderea celui mai mare şi iubit părinte al omenirii muncitoare, conducătorul luptei pentru făurirea primăverii însorite a omenirii- comunismul."

Doctorul I. Parhon, preşedintele Societăţii Stiinţelor Medicale Craiova, exclamă:

"Iubitul nostru Iosif Vissarionovici Stalin va rămâne pentru totdeauna în inimile şi minţile noastre. El păşeşte în istorie cu o glorie a cărei măsură n'a întrecut-o până astăzi nici un conducător de popoare."

După cum spune Burtosu Mircea, stahanovist la Fabrica metalurgică "7 Novembrie", Craiova, "Clasa muncitoare nu va putea uita niciodată pe marele dascăl şi părinte, care prin învăţăturile sale geniale ne-a condus din victorie în victorie."

Gândul medicului Simion Almăşanu se îndreaptă către "slăvitul stegar al comunismului mondial şi al păcii, marele Stalin. "Medicul se angajează să-şi întărească necontenit vigilenţa şi combativitatea de luptă (sic!).

Mărculescu Gheorghe, secretar al Comitetului de partid dela fabrica "Electroputere" spune: "A încetat să bată inima scumpului nostru părinte şi genial conducător, tovatăşul Iosif Vissarionovici Stalin."

Dar iată ce iese din capul înfierbântat al Prof. Ioan Lungu. rector al Institutului Agronomic Craiova:

"S'a stins viaţa lui Iosif Vissarionovici Stalin, învăţătorul nostru al tuturor, genial conducător al oamenilor muncii din toată lumea, cel mai mare comandant de oşti din câţi a cunoscut istoria. Stalin a consacrat cauzei clasei muncitoare toate puterile sale, toată uriaşa sa viaţă de neîntrecut geniu al omenirii progresiste. "Rectorul angajează tot Institutul agronomic să lupte "până la sacrificiul vieţii, pentru cauza lui Lenin-Stalin."

Dar, oare, numai comuniştii români s'au prosternat la picioarele lui Stalin? Să vedem ce s'a întâmplat cu comuniştii francezi. Iată ce spunea Maurice Thorez în 1949:

"Acelora care, odinioară, ne strigau "stalinişti", crezând că ne insultă, noi le răspundem cu aroganţa tinereţii noastre: Da, suntem stalinişti." Apucat de ameţeală, Thorez mai declara: "Toţi cei care sufăr, toţi cei care speră, toţi cei care luptă se întorc într'un viu elan de dragoste şi recunoştinţă, către prietenul lor, către educatorul lor, către şeful lor...Femeile, mamele au făcut pe copiii lor să iubească numele de Stalin, omul cu inimă mare şi energie extraordinară."

Dar nici Jacques Duclos nu se lasă mai prejos (în anul 1951):

"Noi vă asigurăm, scumpe tovarăşe Stalin, care sunteţi dascălul nostru în socialism, de profundele noastre sentimente de dragoste şi ne exprimăm dorinţa de a vă vedea mulţi ani în capul forţelor libertăţii şi păcii. Trăiască Stalin!"

Dar, cu toate urările infocate ale comuniştilor francezi, lui Stalin i-a sunat ceasul.

Din toate aceste citate se vede clar că aberantul cult al personalităţii lui Stalin era organizat dela Moscova.

După moartea lui Stalin, vine faimosul Congres al XX-lea. Hruşciov, acest om mic şi îndesat a făcut un bine imens omenirii. El a dovedit că Stalin, "cel mai genial conducător de popoare", era în realitate "cel mai mare călău din istoria omenirii". După unele statistici, Stalin a ucis, singur, mai mulţi oameni decât au ucis cele două războaie mondiale, împreună.

Dacă situaţia n'ar fi zguduitor de tragică, tuturor celor ce şi-au făcut un idol din Stalin le-am răspunde cu celebrul catren pus pe seama regretatului Păstorel Teodoreanu:

De când a trecut congresul,
Am văzut cum merge treaba;
Ani în şir pe "genialul"
L-aţi pupat în c.. de geaba!

Implinirea a 30 de ani dela moartea călăului Stalin coincide cu dezvoltarea în România a unui tragicomic cult al personalităţii, care ne pune într'o situaţie jenantă în faţa popoarelor civilizate.

Această aniversare să constitue pentru noi, Românii de pretutindeni, prilejul de a ne face un riguros examen de conştiinţă şi de a declara un război total împotriva minciunii.

In acest război necruţător. să ne amintim mereu faimoasele cuvinte ale lui Wagner: "Minciuna este un viciu al sclavilor, adăpostul slăbănogilor şi mortăciunilor morale." □

CRIMELE DE RĂZBOI ALE KREMLINULUI

Nicolae CIACHIR

Acum se ştie cu siguranţă că Sovieticii folosesc substanţe chimice macabre numite micotoxine pentru a omorî Afgani, Laoţieni şi Cambodgieni. Sovieticii fac aceasta fie direct, fie prin unii aliaţi care lucrează sub conducerea lor. Dar oricum ei acţionează contravenind dreptului internaţional. Aceasta este atrocitate, este crimă de război de acea speţă pentru care conducători politici au fost spânzuraţi.

Dar omenirea nu prea a luat notă de aceste crime şi s'a pronunţat prea puţin la adresa criminalilor. N'au existat indignate rezoluţii de denunţare, votate de Adunarea Generală a ONU şi nici marşuri de protest în faţa ambasadelor sovietice. Dovezile, profund convingătoare, prezentate de ministerul de externe (State Department) al Statelor Unite au avut parte de o indiferenţă internaţională. Singurele ţări care au protestat public au fost Canada, Marea Britanie şi Tailanda.

Să ne imaginăm ce s'ar întâmpla dacă armata americană ar fi acuzată de atrocităţi de zece ori mai puţin odioase decât cele comise de armata sovietică în Afganistan şi Asia de Sud-Est. Naţiunile Unite ar fi cuprinse de furii. Manifestanţii ar arde drapelele americane şi ar sparge geamurile ambasadelor, se înţelege, tot americane. Grupuri pacifiste suedeze ar inscena un impunător proces pentru crime de război. Efigiile Unchiului Sam ar atârna de copaci în lumea întreagă.

Acuzaţiile împotriva Kremlinului sunt mai mult decât simplă conjunctură. Au fost culese numeroase relatări dela martori oculari şi supravieţuitori. Iar relatările au fost confirmate cu tărie de dovezi fizice ca urină şi analiză a ţesuturilor, confirmate şi de informaţii dela soldaţi sovietici luaţi prizonieri în Afganistan. Ministerul de externe american (State Department) a obţinut chiar măşti de gaze cu urme de micotoxine, una din ele luată de la un soldat sovietic mort.

Gazele toxice sunt lansate printr'o diversitate de mijloace, inclusiv proiectile de artilerie, bombe şi pulverizări din elicoptere sau care blindate. Pe baza dovezilor cel puţin 10.000 de oameni au pierit în aceste atacuri de "ploaie galbenă", numite astfel din cauza norului galben care se formează atunci când substanţele toxice sunt difuzate.

Există dovezi în plus şi despre o altă serie de compuşi chimici care au efectul groaznic de a înmuia ţesuturile omeneşti şi de a accelera procesul de descompunere. Acţiunea fatală este oarecum ca a unui fel de bombă chimică cu neutroni care ucide dar totodată nu lasă nicio urmă.

Dar atunci unde este indignarea? Unde sunt cei căror conştiinţă îi poate aduce la o astfel de stare elevată de justiţie morală încât să protesteze împotriva activităţii militare a Statelor Unite, care de fapt nu violează dreptul internaţional şi nici nu suprimă tratate şi convenţii internaţionale? Poate este admisibil să ne aşteptam ca două feluri de norme să opereze. Aceasta pentrucă Statele Unite respectă un cod de comportare superior faţă de cel practicat de Uniunea Sovietică. Nu este de aşteptat ca soldaţii americani să gazeze ţărani fără apărare şi, astfel aplicând 'norma, America întâmpină critici mai importante (dela proprii săi cetăţeni, în primul rând) decât acele critici eventual cuvenite Sovieticilor.

Dar şi Sovieticii trebue să fie obligaţi de a respecta o anumită normă. Fiindcă au semnat tratate şi convenţii şi au acceptat dreptul internaţional. Totuşi ei, care se prezintă pe sine drept campionii "revoluţiei", folosesc gaze interzise împotriva revoluţionarilor. Statul muncitoresc-ţărănesc omoară muncitori şi ţărani şi nici măcar cineva nu se sinchiseşte să remarce tragica ironie a situaţiei.

Ceea ce a prezentat ministerul de externe al Statelor Unite nu e propagandă ci un rechizitoriu al criminalilor de război. Ucigaşii trebue să fie condamnaţi, cel puţin în ochii opiniei publice mondiale, dacă nu pot fi traduşi în faţa justiţiei în altă parte. □

ŞAPTE ZILE DE POST NEGRU

Urmare din pag. 13

jorat din cauza unor complicaţii personale. In general însă, greutăţile şi problemele curente ale existenţei par să se fi depărtat de mine. Să fie oare un efect al purificării fizice şi psihice de care vorbesc misticii? Mi-am căpătat şi energia fizică, deşi munca mea este în general intelectuală. Din punct de vedere strict fizic continui să simt unele vagi senzaţii abdominale cu dureri uşoare şi difuze la presiune. Mă gândesc cu plăcere că a doua zi voi mânca din nou şi apreciz cum nu am apreciat de mult alimentele şi plăcerea de a te ospăta. Spre surprinderea mea, pentru prima oară am insomnie Sâmbătă noaptea şi nu pot adormi până spre dimineaţă. A doua zi, **DUMINICA 26 Sep.** mă duc la biserică,mă spovedesc şi mă împărtăşesc. Primul "aliment" după şapte zile de post negru este sfânta cuminecătură. Trăiesc o senzaţie de profundă mulţumire, conştient că am dobândit o nouă experienţă, reuşind să-mi dovedesc mie însumi că spiritul conduce trupul şi se situează deasupra lui.

Următoarele zile şi în special primele trei, au fost zile de recuperare treptată. In şapte zile de post negru am slăbit cu 12 paunzi sau 5-6 kilograme. In perioada de revenire la normal am mâncat supe de zarzavaturi,legume fierte,fructe şi supă de pasăre. La sfârşitul săptămânii, m'am delectat şi cu prima friptură şi odată cu ea am reintrat în normal. Experienţa, post negru, abstinenţă sau exerciţiu de voinţă, m'a condus la următoarele concluzii:

Doamne să nu-i dai omului cât poate să ducă. Un organism sănătos se poate priva dela alimente, fără riscuri, pe o perioadă relativ scurtă de timp. Este incontestabil greu să nu mănânci nimic şapte zile, dar cumva mai uşor decât crede majoritatea oamenilor. Primele 3-4 zile sunt mai grele decât următoarele, iar după 6-7 zile senzaţia de foame dispare, abstinenţa devenind mult mai uşoară.

Abstinenţa totală nu poate fi sub nicio formă recomandată pentru slăbire. Greutatea pierdută în mod rapid se recâştigă aproape la fel de repede. Un regim bine gândit şi echilibrat te poate ajuta să slăbeşti 5-6 kilograme în 2-3 săptămâni şi fără suferinţă.

Persoanele care depun munci fizice sau de mare răspundere nu pot şi nu trebue să încerce un asemenea exerciţiu, continuând în acelaşi timp activitatea obişnuită.

Experienţa reprezintă un mare exerciţiu de voinţă; o dezintoxicare şi purificare fizică. In acest sens, el poate fi combinat cu meditaţia, auto-cunoaşterea şi rugăciunea.

Postul negru religios reprezintă o experienţă mistică intimă şi personală. asupra căreia nu se pot face comentarii.□

Nicolae DIMA

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

DURERE DE FRATE

Camil UDREA

Unul din prețurile grele pe care Românii le-au plătit, sub influența democrației tradiționale,ca să fie "eliberați" de sub fascism a fost și oferirea pe tavă, Rusilor, a Basarabiei și nordului Bucovinei, cu o populație de circa peste cinci milioane și o suprafață de aproximativ 50 de mii km patrați. La ora actuală așa zisa Republică Socialistă Sovietică Moldovenească numără 3.9 milioane de suflete din care peste 50% nu mai sunt Români sau nu mai vorbesc românește...

Numai această cifră rece statistică parcă te înfioară și te face să te gândești care a fost prețul gândit de cei ce azi proclamă că au acționat în virtutea principiului salvării a ceea ce se mai putea salva.

Un alt aspect al dramei acestor frați ai noștri este și uitarea care s'a abătut asupra lor. Puțini au putut scăpa din universul concentraționar "moldovenesc" și doar ei țin sus flacăra speranței. Reprezentanții noștri tradiționali democratici au uitat cu desăvârșire de uriașa crimă de genocid ce se înfăptuește în "Moldova sovietică", parcă s'au molipsit de principiul sovietic al "faptului istoric" consumat.

Sună caragialesc efortul de a reorganiza niște formule politice care au tratat la Cairo și au acceptat fără **murmur vânzarea dela Yalta** și Teheran, în timp ce între Prut și Nistru niște frați naționali, în număr de milioane au vrut și vor să fie liberi. Si mă cuprinde jalea când citesc, în reviste ale unor intelectuali "de stânga" mesaje auguste în care augustul semnatar se consideră refugiat ca și mine și ca și alții, dar nici un cuvânt despre imensa crimă care continuă zi de zi în Basarabia.

In Statele Unite funcționează un foarte interesant "Centru de Cercetări pentru Inchisori, Spitale psihiatrice și Lagăre de exterminare din URSS" care a colectat un imens material documentar despre atrocitățile recente ale sistemului de Gulag.

In Basarabia noastră, "eliberatorii" sovietici au organizat și mențin în ultimii 30 de ani peste 30 de lagăre de muncă forțată și exterminare (dintre care două pentru copii), cel puțin o închisoare pentru fiecare oraș, minimum două spitale psihiatrice pentru "dizidenți" și cei ce cred în Dumnezeu.

In Chișinău, pe strada Kuănecinaia există o închisoare pentru 1500 de deținuți; un spital psihiatric unde sunt ținuți cei arestați pentru acțiuni de sprijinire a eliberării de sub jugul rusesc și un lagăr de muncă de 2000 de persoane desemnate pentru lucrările din oraș.

In Sokirani - două lagăre a circa 88 de detinuți, unul pentru construcții, reparat de mașini și altul la o carieră de piatră.

In Soroc - două lagăre, unul de 100 de prizonieri, cu regim normal și unul de muncă forțată, mai la sud, de numai 800 de oameni care lucrează în industria de superfosfați.

Bronești deține recordul cu un lagăr de șase mii de deținuți, majoritatea închiși pentru practicarea religiei lor.

Pruncul, la sud de Chișinău a avut înainte un lagăr de numai 600. Acum s'a dezvoltat având unul de exterminare de 2500 de deținuți.

Același fenomen și la Bălți, care a avut două lagăre: unul ordinar de 800 suflete și unul disciplinar, de exterminare, de numai 500. Acum a mai apărut și o închisoare "specială" adică cu regim de exterminare la colțul străzii Crasnaia cu Leningradscaia de numai 1100 de deținuți.

Dau mai jos lista lagărelor cu așa zis regim normal sau unele cu regim "special" care înseamnă de fapt exterminare:

Telenești - un lagăr de 1000 prizonieri- ordinar.

Vadu, la 18 Km de Chișinău - un lagăr de 800.

Râbnița- două lagăre: unul ordinar de 800 și unul special de 1500.

Dubošari, la 36 Km de Chisinău are un lagăr de copii (14-18ani) majoritatea copii ai celor închiși pentru credință și aduși aici ca să fie reeducați și scoși de sub influența părinților. In condiții de sclavie ei lucrează la cutii de conserve. Tot aici mai e și un lagăr special de 1000.

Orgeev -regim normal de 1000 deținuti.

Tișeni-are un lagăr de 900 de suflete dar este diferit de altele prin regimul deosebit de aspru chiar și pentru categoria "speciale".

La Kițani, 1000 de oameni lucrează în mina de marmură cu șanse deosebite de a muri din cauza prafului (silicoză).

In Aneni, un lagăr mai norocos: doar 800, lucrând în agricultură.

In Cuciurgan, la 85 Km de Kișinău realizările mărețe în irigații și în industria hidroenergetică sunt făcute cu sufletele din lagărul de 1500 prizonieri.

Tiraspol -două lagăre normale a câte 1500 deținuți.

Bender - un lagăr normal de 800.

Kricovo - un lagăr special de 2000, mai ales pentru Evreii care cer plecarea în Israel și pentru cei cu credințe religioase ferme.

Leovo-unde cei 1500 de deținuți sunt mai norocoși: lucrează în industria vinului.

Un alt lagăr de copii, cu o capacitate de 1000 de suflete se găsește la Lipcani, unde nefericiții lucrează tot la ceva ambalaje.

La Cahul e doar un lagăr normal de 2000 detinuți folosiți în construcții.

Nu trebue să vi se pară ciudat că și aici, în domeniul Gulagului, umanismul socialist lucrează din plin: puterea sovietică are grijă ca mamele condamnate să stea cu copiii lor. Așa se face că există lagăre speciale unde mamele, pe lângă normele istovitoare de muncă, trebue să aibă grija copiilor lor până la vârsta de doi ani. Asemenea lagăre sunt: Două în Bender și câte unul în Dubošari și Lipcani.

Chiar și în închisori și lagăre nu există discriminare. Deținuții sunt lăsați a avea onoarea de a lucra chiar și în industria de armament, în condiții de sănătate care face ca nici unul să nu mai vadă libertatea. Astfel, în Chișinău există unele fabrici unde pe dinafară se zice că sunt producătoare de lucruri pașnice, dar în interior deținuții lucrează la industria de război:

Fabrica de mașini de spălat -fabrică piese pentru arme secrete.

Fabrica Signal de lângă Grădina Botanică - produce armament.

Fabrica Luci face computere militare.

Tot echipament militar se produce și la Mezon, lângă Merezovski.

Fabrica Virpopribor face echipament optic militar.

La Bălți, în condiții de mortală toxicitate se lucrează piese plastice pentru navele de război.

Aflăm din declarațiile unor supraviețuitori ai lagărilor din Basarabia lucruri care denotă că regimul de ocupație dela București a aplicat cu sârguință principiile sovietice, lucru confirmat de noi cei trecuți prin lagărele din România. Să revenim la Basarabia și ce spun supraviețuitorii:

..."Prima zi de lagăr a început cu confiscarea tuturor lucrurilor personale. Cei care au arată cea mai infimă atitudine de rezistență sunt imediat bătuți cu cruzime și aruncați în celulele de izolare... Normele de muncă nu erau stabilite individual ci după media realizată de către întreaga brigadă. In felul acesta prizonierii erau forțați să se supravegheze unii pe alții așa că niciunul să nu se oprească din lucru. De altfel niciunul dintre ei nu dorea să fie aruncat la izolare sau să aibă rația de mâncare redusă, or să piardă dreptul de a primi o vizită sau un pachet dela familie (privilegiu acordat doar odată pe an)..."

Bineînțeles că deținuții sunt la discreția brutelor care îi păzesc și care au ca îndeletnicire de bază, bătaia. In 1976 doi deținuți au evadat. Urmăritorii au descoperit că se ascunseseră într'o căpiță de paie. Atunci au împuns căpița cu baionetele până cei doi au fost făcuți ciur...

Se citează cazul unor deținuți închiși pentru credință, a căror tărie morală i-a ajutat și pe alții să reziste, cum sunt Boris Pluta și Simion Corjaneț.

Stiu foarte bine că dacă politicienii vestici ar citi aceste lucruri despre Basarabia NOASTRA, ar zice, cum au zis și despre Pitești că este produsul unei fantezii bolnăvicioase. □

Datele din acest articol sunt extrase din volumul "The first Guidebook to Prisons and Concentration Camps of the Soviet Union" publicat sub egida numitului centru de cercetări. Când vom putea avea și noi un asemenea centru?

De ziua unui prieten

Nicolae LUPAN

Numele și-l luase de la unul din cei doi apostoli, sărbătoriți de lumea creștină în creștet de vară, deși se născuse în miez de iarnă. Iar această seară de Sfântul Vasile, pe stil vechi, ne dădea an de an prilej de întâlnire în ospitaliera lui casă din Valea Dicescu dela margine de Chișinău.

Ar fi avut astăzi doar 55 de ani! A plecat însă mult prea timpuriu dintre cei vii, lăsând soție iubitoare și doi fii ca doi brazi.A plecat la o vârstă ca cea la care dispăruse și autorul Cântării României. Fac această paralelă pentrucă mult regretatul meu prieten era scriitor și el. Scriitor și cetățean nu mai puțin îndrăgostit de pământul strămoșesc decât marele său înaintaș.

Destinul lui ar putea fi asemuit cu cel al unui copac rupt cu brutalitate în floarea vârstei din inimă de codru și mutat în altă parte. Deși prietenul meu își părăsise satul natal pe când n'avea încă nici tulee de adolescent.

N'am mai cunoscut însă un basarabean orășenit care să revină de câteva ori pe an în satul în care se născuse, deși Sauca lui se află la cam 250 de kilometri de Chișinău. Aceste reveniri însemnau pentru el un fel de legământ cu glia, un jurământ de credință, o aluzie celor pentru care era totuna unde să-și petreacă clipele de reculegere sufletească: la Odesa, în Crimeea sau în orașul de pe Neva.

Avea niște convingeri în dragostea de glie pe care nu le-ai fi întâlnit la nimeni altul. Ii plăcea, bunăoară, să filosofeze zicând că ar fi cel mai nenorocit om dacă s'ar întâmpla să'i rămână vreodată, fie și câinele, la Moscova și să nu poată găsi drumul spre casă. "De ce?",- l-am întrebat într'o zi. "Păi ce s'ar face el printre străini?", mi-a răspuns.

Era pe atunci când conflictul meu cu autoritățile centrale dela Chișinău se aflau la culmea încordării și o plecare forțată a familiei mele din locurile natale părea mai evidentă ca oricând. Fugea lumea de noi ca de ciumă. N'aș putea spune însă așa ceva și despre bunul meu prieten Petru. Din contră, era gata să stea de vorbă cu mine în locurile cele mai vulnerabile, cum erau trotuarele din fața Casei Presei sau aleile din Parcul Catedralei. Mai mult, îmi telefona mereu, deși știa că convorbirile noastre erau interceptate, propunându-mi să intervină pentru mine pe lângă ideologii republicii. Chiar și la unul care spusese odată în ședință publică că sunt "un bun ziarist dar că mă uit mereu peste Prut".

Aduc aceste detalii nu pentru "a mă lustrui", vorba poetului, ci pentru a sublinia că în condițiile unei realități totalitare o intervenție binevoitoare pentru un individ cu "aviz nefavorabil pentru frontul ideologic" putea să'i aducă neplăceri de ordin personal și familial. Prietenului meu însă nu'i era frică de nimeni și de nimic.

Avea felul lui "molcuț" de a spune lucrurile pe nume în orice situație și oricui: lui Cornovan, Lucinschi sau chiar măriei sale Ivan Ivanovici Bodiul. Anume la acesta din urmă îmi propunea să se ducă. Dar n'am acceptat. Si nu regret.

Unicul reproș pe care aș putea să mi-l fac ar fi acela că n'am mai putut în acel sfârșit de Septembrie al lui '76 să merg în urma sicriului său.

Cât de nedreaptă a fost soarta cu el! Pun acest semn de exclamare și mă gândesc de ce tocmai dânsul, un Basarabean adevărat și bun ca pâinea cea caldă, a trebuit să aibă ghinionul acelei crize de inimă anume în noaptea când la spitalul "Salvării" de pe strada Toma Ciorbă din Chișinău era de servici un medic fără suflet care n'a vrut nicidecum să-l scoată din taxiu fără un reprezentat al organelor de poliție deși, după cum a arătat expertiza, în acele clipe tragice poetul mai era încă viu!...

Cred în coincidențe, dar de ce anume lui trebuia să i se împlinească spusele din cadrul unei întâlniri pe care o avusese chiar în ziua morții cu elevii dela nu știu ce școală din raionul prutean Fălești, când le zicea cu glas înlăcrimat, după câte mi-l închipui: "S'a dus mama de acasă.../ S'a dus mama în mormânt.../ M'a lăsat cu dor și gând/ Nici eu nu știu până când.../

Afurisită coincidență! .. Care putea fi evitată cu siguranță, dacă nu era lăsat să moară cu zile. După cum a mărturisit la interogatorii șoferul taxiului.

Sunt sigur, că opozanții mei filoruși dela Chișinău se vor întreba indignați "cu ce drept vorbesc eu, dezertor vândut occidentului", despre un poet care a scris și versuri de poclon "partidului lui Lenin" și "Moscovei mame"? Le răspund, deși ei o știu mai bine ca mine: încearcă, în condițiile unei cenzuri deșănțate, să nu scrii și din astea, dacă mai ai de spus și altceva. De exemplu, un vers despre "basarabean" în loc de "moldovean".

Pentrucă, vedeți dumneavoastră, aceeași cenzură poate face aluzie la cele zece provincii-surori și atunci "Basarabeanul", cireacul, nu mai vede lumina tiparului în veci și'n pururi. Cu asta răspund și supervigilenților noștri din exil care, printre altele, iți pot spune fără să clipească, că un poet cu greutate națională "nu poate să nu fie membru de partid". America descoperită, nu altă!

Cât simplism, câtă îngustime e într'o asemenea "filosofie"! Or, e simplu de tot că un poet sau un ziarist basarabean nu va putea face niciodată nimic în plan național, dacă nu este membru de partid. Paradoxal, dar asta e realitatea dintre Nistru și Prut. O realitate ce-și trage începuturile încă dela 1944 când nouăzeci la sută din intelectualitatea provinciei, în frunte cu preoții se refugiau peste Prut.

E de condamnat oare prietenul meu dispărut că la vârsta de 18 ani acceptase să fie numit director de școală în satul lui natal? Cine trebuia să'i învețe buchia cărții pe micuții din Sauca? Pușchin? - cum glumesc în Basarabia Moldovenii, despre care regretatul meu prieten Petru Zadnipru scria: "Moldovenii când se strâng/ Si'n petreceri se avântă/ La un colț de masă plâng/ La alt colț de masă cântă..."

A murit un mare Basarabean, căruia n'am putut să nu-i aduc modestul meu omagiu de prieten și compatriot. □

FARA ARMÂNEASCĂ

VĂNGHELU DUPĂ MATEI

Cap. 27

Iisus dinintea al Pilat. Spindzurarea al Iuda.

1.- Când s'feaţi dimneaţă, tuţ arhiereilli şi auşilli a popului, ţănură zbor contra al Iisus, ca s'Lu vatămă.

2.- Si cara-L ligară, îl dusiră şi Lu prideadiră a guvernatorlui Ponţiu Pilat.

3.- Atunţea Iuda, aţel ţi-L vindu, când vidzu că îl condamnară la moarti, s'tunusi şi lă turnă a arhiereilor şi auşilor, aţelli treidzăţ di asimicadz.

4.- Si lă dzăsi: Amârtiă feci că vinfui săndzi nistipsit. Ma elli îlli dzăsiră: Ti nă lipseaşti a nauă? Tini va s'vedz.

5.- Si el arucă pradzilli tu templu, fudzi şi s'dusi di si spindzură.

6.- Iara arhiereilli luară pradzilli şi dzăsiră: Nu s'cadi ca s'băgăm pradzilli tu v̑istearea templui, că sănt pradz di săndzi.

7.- Si ţănură zbor şi ancuprară cu elli Agurlu a Olarlui, ti îngruparea xenilor.

8.- Tri aţea, agurlu aţel s'anclliamă Agurlu a Săndzilui, pânâ'n dzua di ază.

9.- Atunţea s'împlini zborlu spus di Ieremie profetlu, cari dzăsi: Si lo treidzăţ di asimicadz, dhichia aţălui vindut ţi fu fapt păzari di hillii al Izrael.

10.- Si-lli deadiră pi Agru a Olarlui, după cum îñi dzăsi a ñia, Domnul.

11.- Iara Iisus şidea dinintea giudicătorlor. Si lu'ntribă giudicătorlu şi-lli dzăsi: -Tini eşti amirălu a Iudeilor? Iara Iisus îlli dzăsi: -Tini dzăţ.

12.- Si la stepsurili adusi a Lui di cătră arhierei şi auşi, nu răspundea ţiva.

13.- Atunţea îlli dzăsi Pilat: -nu avdz căti mărturisesc elli contra Ta?

14.- Si nu-lli răspunsi a lui niţi un zbor şi guvernatorlu s'ñira mult.

15.- Ti sărbătoarea Paştilor, guvernatorlu avea adetea să sâlghească a lumillei un încllis ţi-l alidzeau elli.

16.- Si aveau atunţea un stipsit avdzăt, cari si-ancllima Baraba.

17.- Di cara si-adunară elli, Pilat dzăsi: -Pi cari vreţ voi s-Lu sâighesc, pi Baraba ică pi Iisus, cari s'dzăţi Hristos?

18.- Că ştia că di răutati Il deadiră tu mâna lui.

19.- Si când Pilat şidea pe scamnul a lui di giudicată, mullearea lui îlli pitricu zbor: Tiva s'nu-lli faţ aţălui îndrept, că mult mi ghicuii astănoapti, în v̑is, tri El.

20.- Ma arhiereilli şi auşilli înduplicară lumea ca s'caftă pi Baraba şi pi Iisus s-Lu cheară.

21.- Iara guvernatorlu lo zborlu disnou şi lă dzăsi: -Pi cari di dolli vreţ s-lu sâlghesc? Si elli răspunsiră: -Pi Baraba.

22.- Si Pilat lă dzăsi: -Ma ţi va s'fac cu Iisus ţi s'ancIleamă Hristos? Si tuţ răspunsiră: -S'hibă 'ncrufusit!

23.- Năpoi dzăsi Pilat: -Ma ţi rău vă feaţi? Elli aurlau ma mult şi dzăţeau: S'hibă 'ncrufusit!

24.- Cara vidzu Pilat că ţiva nu s'îndreadzi, ţi ma multă aspărdzeari s'faţi, lo apă îşi spilă măñili dinintea oamiñilor adunaţ şi dzăsi: -Nistipsit esc di săndzili aiştui îndrept. Voi va s'videţ.

25.- Si populu tut răspunsi şi dzăsi: Săndzili a Lui s'hibă pisti noi şi pisti cilimeñilli a noştri.

26.- Atunţea lu sâlghi pi Baraba şi pi Iisus îl bătu cu camşichea şi îl deadi s'hibă 'ncrufusit.

27.- Atunţea aschiradzilli a guvernatorlui, îl dusiră pi Iisus tu pretoriu, adunară diavârliga Lui tută cohorta,

28.- Il disvăscură 'di strañili a Lui şi Lu'nviscură cu ună hlamidă roşe.

29.- Implitiră ună cărună di schiñi, Lli-u băgară pi cap şi tu mâna Lui aţea'ndreapta, ună calame; şi'ndzănucllindalui dinintea Lui, şi-arădeau di El şi dzăţeau: Hărisea-ti, amirălu a Iudeilor!

30.- Si scuchiau pi El, loară calamea şi-L băteau pisti cap.

31.- Iara după ţi-ş pizuiră, îl disvăscură di hlamidă, Lu'nviscură tu strañili a Lui şi-L dusiră s-Lu 'ncrufusească.

32.- Si cara işiră, aflară un om di Cirene, ţi lu-ancllima Simon; pi aist îl loară cu zore s'ducă cruţea Lui.

33.- Si când agiunsiră la loclu ţi s'ancIleamă Golgota, cari s'aducheaşti Loclu a Căpăţânillei,

34.- Illi deadiră s'bea v̑in amisticat cu hiere; şi după ţi-l gustă nu vru s'bea.

35.- Iara după ţi Lu'ncrufusiră, împărţără strañili a Lui, arucândalui şcurta, ca s'implinească spusili a profetlui: -Impărţără strañili a Meali deadun di elli şi tri cămeaşa Mea arucară şcurta.

36.- Si aschiradzilli şideau şi Lu avigllliau aclo.

37.- Si disupra capului băgară stepslu a Lui scris: AIST EASTI IISUS AMIRALU A IUDEILOR.

38.- Atunţea fură'ncrufusiţ deadun cu El, doi furi, unu na'ndreapta şi alant na stănga.

39.- Iara aţelli ţi triţeau îl huleau, minându-şi capitili.

40.- Si dzăţeau: Tini, aţel ţi aspardă templul şi tu trei dzăli lu adari, hărdzeati pi TinniTini işiş! Macă eşti Hilliu al Dumnidză, dipună-Ti di pi Cruţi!

41.- Tut aşe îşi pizuiau di El şi arhiereilli cu cărturarilli şi auşilli şi dzăţeau:

42.- Pi alţ îlli hărdzi, ma pri El nu poati si-s hărdzească! Macă easti amirălu al Izrael, si-s dipună tora di pi cruţi şi va s'pistipsim pi El.

43.- Pistipsi pi Dumnidză; s-Lu scapă tora macă-L va pi El! Că dzăsi: -Esc Hilliu al Dumnidză.

44.- Pi idhia aradă îl vâryau şi furilli ţi fură 'ncrufusiţ deadun cu El.

45.- Iara di la oara a şasea s'feaţi scutidi pi tuţ loclu până la oara nauă.

46.- Iara la oara nauă strigă Iisus cu boaţe mari şi dzăsi: Eli, Eli, lama sabahtani! cari va s'dzăcă: Dumnidzălu a Meu, Dumnidzălu a Meu, căţe Mi-alăsaşi.

47.- Si nindoi di aţelli ţi şideau aclo, când avdzără, dzăsiră: Pi Ilie lu-anclleamă Aist.

48.- Si un di elli alăgă diunoară, lo un bureti, lu umplu cu puscă şi băgândalui pi ună calame, Lliu deadi tra s'bea.

49.- Iara alanţ dzăţeau: Lasă, s'videm macă va s'v̑ină Ilie s-Lu hărdzească.

50. Iara Iisus, strigă năpoi cu boaţe mari şi-şi deadi duhu.

51.- Si ialea, catapeteasma Templului s'arupsi pi dauă, di sus până dighios şi loclu s'cutrimură şi cheţărli s'disicară.

52.- Murmintili s'dăscllisiră şi multi trupuri di sănţ adurñiţi si sculară.

53.- Si işind dit murminti, după inv̑iarea Lui, intrară tu ţitatea săntă şi si spusiră la mulţ.

54.- Iara sutaşlu şi aţelli ţi avigllliau dirpiună pi Iisus, vidzândalui cutremurlu şi aţeali ţi s'tihisiră, se-aspărară mult şi dzăsiră: -Di aver, Hilliu al Dumnidză, irea Aist!

55.- Si ireau aclo multi mulleri ţi mutreau di diparti, cari aveau vinită după Iisus, di Galileia s-Lu slujească.

56.- Tru aisti irea Maria Magdalena şi Maria, dada al Iacov şi al Iosif şi dada hillilor al Zevedeu.

57.- Si cara s'feaţi seară, vini un om avut dit Arimateia, cu numili Iosif, cari irea şi el apostol de-al Iisus.

58.- Aist, s'dusi la Pilat si-lli caftă Truplu al Iisus. Atunţea Pilat dimândă si lliu da.

59.- Si Iosif lo truplu şi lu'anvârti tu giulgiu curat di llin.

60.- Si lu băgă tu murmintlu nou a lui, ţi lu-avea săpată tu cheatră şi arucutindalui ună cheatră mari la uşa murmintlui, fudzi.

61.- Iara aclo irea Maria Magdalena şi alantă Mariă ţi şideau la murmint.

62.- Alantă dzuă, cari easti după Vinirea, se-adunară arhiereilli şi fariseilli la Pilat

63.- Si dzăsiră: -Doamne, n'adusim aminti că arădoslu Aţel, avea spusă când irea ninga tu bană: -După trei dzăli va Mi scol!

64.- Ma dimândă ca murmintlu s'hibă avigllliat până tu dzua a treia, ca nu cari cumva apostollii a Lui s'v̑ină şi s-Lu afură şi s'dzăcă a popului: -Si aculă dit morţ. Că va s'hibă zureaţa di ma năpoi ma rauă ca atea di prota.

65.- Pilat lă dzăsi: -Aveţ avigllitori; nărdzeţ şi 'ndrădzeţ, cum ştiţ.

66.- Iara elli s'dusiră, băgară avigllitori la murmint şi vulusiră cheatra.

BEALA DE SUS

Armâñilli di Beala di Sus ică Disuqră cum dzăc năndoi, îşi trag rădzătina dit locurli a Moscopollei şi di Fraşari. oara aştirată la poalili a muntilui Ciuma, este plină di istorii şi Thimelliu a proţlor viniţ în hoară s'cheari tu negura tricutului. Pi Beala triua cu mult chiro ma ninti avdăăta Via ivnatia, şi namisa di muntili Ciuma şi Cheatra Laiă, se află padea Cruţea, după călliurli ţi făţeau Cruţi tu aist loc: ia Ignatia şi Calea dit Arbinişiă cătră Dibra şi alti păzări. Pit hoară cură qpa Beliţa. ma cama,nsus di hoară se-află izvurlu cu apă vluysită Părumba, cari vindică şi ază oamiñilli di lăngori iu yaţtcilli nu putură s'facă ţiva.

Beliţarilli aveau tişchirei di la sultañi, care îlli făţeau stăpăñi pi munţilli iu s'aveau aştirată, ca s'aveagllià graniţa cu Arbinişia. Crişteau cupii di oi şi mullerli ireau cunuscuti ti lucărli di lănă ţi li'nţăseau şi li vindeau pit păzărli di Strug şi Ohrida. Mulâ elli ireau părmăteft şi ună parti loară calea cătră Rămânia şi America. Aţelli dit Rămăniă căftară tu protlu polim s'intră voluntar tu Armata Română şi alumtară la Mărăşeşti, Mărăşti şi Oituz di iu mulţ di elli nu s'ma turnară. După polim ună parti di elli s'coloniză tu Judeţul Durostor şi altă parti armasi Beala, di iu anarga, anarga, dipunară pit păzărli di Strug şi Ohrida, iar alţ di elli s'jusiră ma diparti căgră Scopia, Bituli şi Belgrad.

La anlu 1919, se-aflau Beala di Sus 162 fumelli cu 775 sufliti, ca la anlu 1948 s'nu arămână dicât 43 di oamini tu tută hoara.

Una statistică adrată cu mari alăgari, adună cât putu s'aflà tu anly 1977, că zburăsc armâneaşti şi îşi cunosc luoclu di iu au vinită. Armânilli di Beala di Sus, se-află arăspândiţ pit păzări:

Strug 202, Ohrida 82, Belgrad 77, Scopia şi Bituli 32, tu Australia Canjada, Stulili Uniti şi Franţa 24. Aistă statistică adrată cu mult pidhimo di un durut armân, Todor Traian fu tipusită tu ună carti scrisă pi slava machedonă tu anlu 1979. El nu avu nimal chiro niţi pradz cum lipseaşti la ună ahtari lucrari ca si-lli adună pi tuţ armâñilli di Beala arăspândiţ pit locurli iu sănt.

Di ma mul añi, armăñilli di Beala, adrară ună Societati a lor. Cu agiutorlu aiştei suţata condusă di Licea Pana preşedinte şi Kia Popş secretar, Beala înv̑iă ca dit morţ. Tu meslu Ismiciun 1982, seaveau anălţată pisti 80 di casi nali şi easti etim un hotel cu 20 cameri. Beala esti faptă isape s'agiungă un centru turistic di veară şi di iarnă şi aistă di nicuchirata oamiñilor di aclo, cari nu vor s'agărşască vatra părintească.

MATERIALELE PENTRU "FARA ARMÂNEASCĂ" SE PRIMESC PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU:
ZAHU PANĂ, 31-25, 89-th STR. JACKSON HEIGHTS N.Y. 11369, U.S.A.

YALTA ŞI PROBLEMELE ROMÂNEŞTI

Documentaţia pe baza căreia s'a întocmit acest articol, a folosit exclusiv publicaţiile din Vest, în principal Foreign Relations of USA-1945, netraduse până în prezent

J.M.ROMALO

Conferinţa de acum 38 ani de pe coasta însorită a Crimeii, unde cu câteva luni înainte cursese din belşug şi sângele românesc, nu a avut nici o ordine de zi dinainte stabilită, nici nu au fost încheiate tratate internaţionale răsunătoare. In cele 8 zile dela 4 - 11 Februarie 1945, delegaţiile celor trei mari aliaţi au schimbat păreri despre evenimentele militare şi politice din Europa, şi despre viitoarea organizare a lumii postbelice dând apoi publicităţii un comunicat asupra celor discutate şi o declaraţie comună de intenţii privind ţările liberate din Europa. Cu toate îndemnurile primite ulterior, Franţa, şi ea liberată de curând, nu s'a asociat acestui comunicat. Din partea Statelor Unite, din a căror iniţiativă avea loc întâlnirea, atât Senatul, cât şi proaspăt realesul preşedinte Roosevelt şi Departamentul de Stat formulaseră diferite concepte, care din lipsă de timp, nu au fost coordonate. Pentru premierul britanic Churchill, pe primul plan stăteau chestiunile Poloniei şi Greciei, în schimb "generalissimul', Stalin, ale cărui armate erau stăpâne pe întreaga Europă de răsărit, înţelegea să aplice orice decizie comună privind aceste regiuni după zicala: spun ca ei şi fac ca mine. Urmarea a fost, că sub presiunea timpului, unele hotărîri au fost luate în pripă, altele amânate. In ultima categorie au rămas şi problemele româneşti. Dintre cele 14 puncte discutate, de mare interes pentru ţara noastră erau viitoarele hotare şi noul guvern al vecinei noastre de atunci Polonia, declaraţia privind ţările liberate, pedepsirea criminalilor de războiu şi revizuirea convenţiei strîmtorilor, privind Bosforul şi Dardanelele.

Dezbaterea chestiunii poloneze, a cărei rezolvare urgentă o doreau atât Statele Unite, unde trăiau 6 milioane de cetăţeni originari din Polonia, cât şi Marea Britanie, care intrase în război pentru ea, a scos la iveală de îndată modul de aplicare a dialecticei marxiste în etimologie, adică interpretarea cuvintelor. Această metodă, folosită de Sovietici la toate conferinţele internaţionale, transforma pe teren orice formulare oricât de precisă în interpretare unilaterală. Astfel, la citirea proectului american privind partidele cărora urma să li se permită participarea la alegeri, Molotov a cerut modificarea unui detaliu, introducerea cuvântului "antinaziste" în fraza: In aceste alegeri toate partidele democratice şi antinaziste vor avea dreptul să participe şi să propună candidaţi. Odată acceptat acest adaos - el a devenit instrumentul cu care marile partide democratice din toate ţările răsăritului european au fost acuzate că adăpostesc elemente naziste, prin urmare antisovietice, fiind apoi interzise, inclusiv naţional-ţărăniştii şi liberalii din România. Evidenţa că "democraticul" exclude prin însăşi definiţia sa nazismul delegaţiile anglo-americane au trecut-o cu vederea. Si la capitolul supravegherii desfăşurării alegerilor, amestecul de ironie şi duritate al lui Stalin punea în dificultate pe interlocutorii săi. Churchill propunând ca alegerile poloneze să fie controlate de observatori ai celor trei mari, dictatorul sovietic a spus: Să nu vă fie teamă că vom cere ca noi să verificăm alegerile din Grecia, dar nici în Polonia nu este necesar acest control. Churchill a ripostat: Noi am fi mulţumiţi să-i vedem în Grecia pe observatorii sovietici, la care răspunsul nu a întârziat: avem toată increderea în politica britanică din Grecia. Tot acest quiproquo era urmarea înţelegerii dela Moscova din Oct. trecut, prin care Anglia obţinuse 90 % influenţă în Grecia, iar Ruşii tot atât în România, ce-i drept numai de durata războiului în Europa. In pledoaria sa pentru frontierele de apus ale Poloniei, Molotov spunea: să-i redăm Poloniei hotarele ei istorice din Prusia orientală şi pe Oder. Atunci Roosevelt a întrebat: când a avut Polonia aceste hotare? , răspunsul fiind: de mult, foarte de mult. Roosevelt a ripostat: în acest caz şi Englezii ar putea pretinde să le restituim Statele Unite, fosta lor colonie. Stalin a intervenit, spunând: nu este posibil aceasta, căci oceanul o împiedică. Cu tot tonul glumeţ, baza argu-

mentaţiei Kremlinului rămânea că forţa decide în orice situaţie. Cu aceste metode se continua politica ţarilor, de a împinge toate hotarele spre vest, indiferent de statutul ţării respective, de fost duşman sau de aliat, oalele sparte plătindu-le până la urmă Germania, cu o treime a teritoriului ei. In procesul general de translaţie, România recupera Transilvania, cedând Basarabia şi Bucovina, Cehoslovacia relua regiunea Sudeţilor germani, lăsând Sovietelor Rutenia subcarpatică, iar Polonia pierdea Galiţia şi Vilna. Trecându-se la chestiunea unui guvern polonez nou, care să ia locul celor din Lublin şi Londra, argumentele lui Stalin aminteau ca două picături de apă pe ale lui Vişinski la Bucureşti. Noi recunoaştem, zicea el, guvernul provizoriu mutat de câteva zile dela Lublin la Varşovia, care reprezintă masele populare, asigură liniştea în spatele frontului nostru şi conlucrează loial cu noi. In schimb agenţii ouvermului polonez din Londra ucid mişeleşte pe la spate ofiţeri şi ostaşi sovietici, terorizează populaţia şi transmit prin radiourile lor subversive ordine de sabotaj. Nu putem accepta acest guvern şi vă sfătuim să-l recunoaşteăti şi dv. pe cel dela Varşovia. Deşi atât Churchill cât şi Roosevelt nu au acceptat atunci acest dintâi guvern marionetă a lui Stalin, totuşi realităţile au fost până la urmă mai tari şi formaţia poloneză dela Londra a trebuit să dispară de pe scena politică, după cum şi la Bucureşti, generalul Rădescu ceda locul lui Petru Groza. Compromisul final a fost formularea prudentă din comunicatul final: guvernele naţiunilor unite consideră că frontiera orientală a Poloniei ar trebui să fie linia Curzon... ele cred că în acest sens trebue cerută opinia guvernului provizoriu polonez, hotărârea finală urmând să fie luată la conferinţa de pace... In acest timp ultimele forţe ale rezistenţei subterane poloneze ale generalului Bor Komorovski erau lichidate fără milă de trupele NKVD.

Inaintea începerii schimbului de vederi asupru declaraţiei privind ţările Europei liberate, Roosevelt a comentat: pentru mine aceasta e problema cea mai dificilă. După felul cum a fost rezolvată problema, îi dăm astăzi deplină dreptate. Departamentul de Stat întocmise o serie de memorii ajutătoare privind Bulgaria, Grecia, Iugoslavia, România şi Ungaria. In cuprinsul celui care ne privea, se spunea între altele: "Interesul de lungă durată al Americii este ca România să devină din nou un membru paşnic al comunităţii de naţiuni şi nu o ameninţare pentru pace, fie prin asociere cu puteri mai mari, fie prin politica conducătorilor săi. Pentru aceasta credem că cea mai bună cale este ca România să devină un stat independent, cu un guvern după propria sa alegere şi că problemele teritoriale, economice şi culturale ale minorităţilor naţionale să fie soluţionate în sensul contribuţiei maxime la stabilitatea din această regiune. Dar interesul Statelor Unite... este legat şi de problemele comisiei de control în perioada armistiţiului în România şi a tratatului de pace ce va urma. Problema fundamentală este până la ce limită vor accepta Statele Unite ca Uniunea Sovietică să exercite influenţa dominantă sau chiar exclusivă în România. Englezii par să se teamă că actuala politică sovietică pune în pericol însăşi existenţa României ca stat independent, prin blocarea planurilor britanice de a-şi recupera poziţiile politice şi economice dinainte de război. Personalităţi politice româneşti au făcut apeluri directe către reprezentanţii americani la Bucureşti, pentru a le da indicaţii privind atitudinea americană faţă de o posibilă dominaţie sovietică în România. Prin convenţia de armistiţiu la care au aderat cele trei guverne aliate principale, comisia aliată de control lucrează sub conducerea generală a înaltului comandament sovietic. Dar el a luat câteva decizii unilaterale, ca de ex. cele privind demontarea rafinăriilor americane şi britanice, deportarea populaţiei germane din România şi altele, care Departamentul de Stat crede că trebuiau să fie obiectul unor consultaţii între cele trei guverne... Suntem de acord că Un. Sovietică are interese mai directe în România ca ceilalţi.Totuşi,ca semnatară a convenţiei de armistiţiu şi Statele Unite răspund de aplicarea ei. Generalul Schuyler, reprezentantul american în comisie, trebue să fie consultat anticipat despre directivele date guvernului român în numele comisiei, transmiţându-le la Washington. Noi nu vrem să fim asociaţi la deportarea în masă a Germanilor, întâi pentrucă nu e prevăzută în condiţiile de armistiţiu, al doilea pentrucă e vorba de o problemă generală a minorităţilor germane, nediscutată până acum... Reprezentanţii americani dela Bucureşti au fost instruiţi să prezinte hotărît poziţia aceasta Sovieticilor. Rezultatul acestei intervenţii a fost că aproape 100.000 Saşi şi Svabi au fost deportaţi peste Prut, mare parte din ei lăsându-şi viaţa acolo. Cu privire la cererea repetată a României de a fi recunoscută ca aliată cu drepturi reduse, adică cobeligerant, Depart. de Stat se declara de acord, dar numai cu aprobarea celorlalţi aliaţi mari. Documentul se încheia astfel: noi credem că ar trebui obţinut acordul guvernelor britanic şi sovietic asupra următoarelor principii: (1) Respectarea drepturilor poporului român la independenţă şi la un guvern după propria sa alegere (2) O politică economică aliată comună, care să armonizeze drepturile legitime ale naţiunilor aliate cu interesul comun de a ajuta la refacerea rapidă economică a Europei şi (3) Dorinţa de a găsi o soluţie a conflictului de frontieră dintre România şi Ungaria, care să acorde Ungariei oarecare satisfacţie privind cererile ei legitime. Se recomanda şi încheierea cât mai grabnică a păcii cu România, care ar reduce puterile atât de largi acordate Sovieticilor, asigurând ţinerea unor alegeri libere, fără amestec din afară. Pe de altă parte, în referatul privitor la Ungaria, se scria: "..actualmente Ungaria, ca stat inamic care a fost asociat la agresiunile germane cu începere din 1938, dar şi ultima care a părăsit axa, nu are niciun drept valabil de a pretinde la vreo înţelegere din partea aliaţilor... Nu este însă în interesul St. Unite ca Ungaria să fie deposedată de teritoriile ei dinainte de 1938, sau încărcată cu obligaţii economice care i-ar paraliza economia şi ar întârzia refacerea generală a Europei... Cu alte cuvinte, autorul acestui text, membru al secretariatului conferinţei de la Yalta, aprecia că situaţia Transilvaniei, care înainte de 1938 fusese integral românească, trebuia să rămână neschimbată, pe când referentul pentru România propunea o reviziune în favoarea Ungariei. S'ar putea explica contradicţia prin ipoteza, că cele două documente au fost întocmite de câte un emigrant din ţara opusă celei despre care scria. Discutarea proiectului american a declaraţiei asupra Europei liberate, care prevedea că toate ţările în cauză să fie lăsate să-şi constituie instituţiile democratice pe care le doresc şi să-şi ia obligaţia organizării unor alegeri libere, deîndată ce va fi posibil, a dat prilej lui Roosevelt să comenteze: Aş dori ca alegerile poloneze să fie un exemplu pentru toate cele ce vor urma, să fie neprihănite, aşa cum era soţia marelui Cezar. Eu personal n'am cunoscut-o, dar aşa mi s'a spus. Stalin a remarcat: Intr'adevăr aceasta s'a povestit despre ea, dar avea şi ea păcatele ei. Molotov, atent la redactare, a intervenit: noi ne temem să introducem această olbigaţie fără a sta de vorbă şi cu Polonezii. Ei s'ar simţi jigniţi că nu le acordam încrederea. E mai bine să lăsăm Polonezilor organizarea alegerilor. Atunci Roosevelt, suferind şi obosit, cum era a propus amânarea. Până în ultima zi a conferinţei, textul declaraţie a fost de mai multe ori schimbat,până când orice urmă a vreunei instrument de aplicare practică şi de control pe teren a măsurilor preconizate, a fost înlăturat. Molotov a mai obţinut şi introducerea frazei "Un sprijin puternic va fi acordat persoanelor din aceste ţări, care au luat parte activă la lupta împotriva ocupaţiei germane. Acest aliniat urma să servească susţinerii acelor activişti comunişti,care în timpul războiului stătuseră la Moscova,fiind apoi trimişi să facă parte din guvernele ţărilor liberate, ca Ana Pauker, Vasile Luca şi soţii Chişinevski. Chestiunea tratamentului criminalilor de război a fost ridicată de Churchill, care a afirmat că el personal a elaborat proectul. Aceşti oameni, a zis el, sunt cei răspunzători de atrocităţile ce s'au comis fără vreo limită geografică. La întrebarea lui Stalin, dacă aceasta se aplică şi prizonierilor de război , Churchill a afirmat: da, dacă aceştia au violat legile războiului. Această concepţie a condus un an mai târziu la predarea de către Englezi în mâna Ruşilor a câtorva zeci de mii de ostaşi ucraineni, care luptaseră pentru independenţa lor împortriva armatei roşii şi care apoi au dispărut fără urmă, cu eticheta de criminali de război . Execuţia mareşalului şi a lui Mihai Antonescu, a generalului Pantazi şi a fostului guvernator al Transnistriei Alexianu, ne-au fost impuse de Kremlin în baza aceluiaşi text. Tot Churchill a cerut însă ca în comunicatul final, acestei chestiuni să i se acorde doar trei rânduri, pentru a nu expune la represalii prizonierii aliaţi din Germania.

In chestiunea strâmtorilor, Stalin a exprimat deschis părerea, că el considera regimul acestora complet depăşit. Referindu-se la Bosfor şi Dardanele,care aparţineau Turciei, el a spus: încheierea convenţiei dela Montreux s'a făcut de Liga Naţiunilor, unde împăratul Japoniei avea mare influenţă. Astăzi liga nu mai există, iar împăratul e duşmanul nostru. Nu cred că Marea Britanie, care era atunci împotriva noastră, mai vrea să susţină acea convenţie cu ajutorul Japoniei. Un. Sovietică nu mai poate admite să fie strangulată de Turcia la strâmtori şi cere revizuirea tratatului. Pentru România se profila însă pericolul ca ea să fie strangulată de Soviete, dacă acestea deveneau stăpâne la strîmtori. Din lipsă de timp, întreaga chestiune a fost amânată, pentru viitoarea întâlnire ce urma să se ţină la Londra.

Era firesc ca formularea comunicatului final dela 11 Februarie să nu poată reda argumentele şi dedesubturile din timpul conferinţei. Notele personale ale participanţilor, în deosebi ale Americanilor, permit desluşirea motivaţiunii aflate în spatele fiecărei fraze. Dar pentru înţelegerea desfăşurării ulterioare a lucrurilor, cunoaşterea dialecticii asiatice, botezată marxism - leninism, este de neînlăturat.

Mult mai târziu au fost descoperite şi activităţile subversive ale lui Alger Hiss, director în oficiul afacerilor politice speciale din Departamentul de Stat, care transmitea Sovieticilor textele propunerilor americane. Nu este totuşi plauzibilă părerea, că fără activitatea acestui agent la Yalta şi Potsdam, rezultatele ar fi fost altele. □

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

NAȚIONALISMUL CELOR DOI MARI C.C. AI ROMÂNIEI

Primul C. stă pentru Regele Carol al II-lea; iar al doilea C. stă pentru primul Rege al Comuniștilor: Ceaușescu.

Marelui C. (numărul unu) i se mai spunea și Marele Străjer, Tintaș, Arcaș și Borfaș.

Carol a prigonit și ucis o generație tânără, ctitoră de lume nouă.

Jafurile și crimele palatului erau parfumate cu lozinci patriotice: ''Peste hotarele României nici pasărea nu trece!''

Păsările n'au trecut peste hotarele României, au trecut viermii care ne-au ciuntit hotarele.

Celălalt C (pentru Ceaușescu) e un C și mai mare decât a fost Carol Nr.2.

Acestui C, ''supra mare'', i se spune Fiul Iubit,Ințelept, Indrumător și Rumegător.

El a ucis și ucide tot ce-i curat românesc, sub același paravan al lozincelor patriotice: ''Apărătorul Independenții'', asigurarea fericirii socialiste, și grija de căpetenie să nu mănânci prea mult și să te 'ngrași.

Primul C. a fost norocos, a scăpat din țară huiduit și pe brânci.

Așa s'a încheiat istoria cu Carol al II-lea.

Celălalt mare C, Ceaușescu, nu credem că va fi așa de norocos.

DEPINDE DOAR CUM MĂ PLIMBI ȘI MĂ PRIMEȘTI

Ca să fim obiectivi reproducem din ''Tribuna României'' (nr. 237, 3 Febr. a.c.) observațiile soților Aurel și Suzana Trocea care au vizitat recent RSR-ul ca oaspeți ai Asociației ''România'':

Despre prietenii cu care s'au asociat în ''Asociație'' și minunații ei colaboratori, ''...oameni cu suflet nobil de adevărat Român.'' (Asta include și pe d. Vir. Cândea, N.R.).

Despre increderea poporului în viitorul Rai Ceaușist: ''...am văzut și admirat peste tot dârzenia poporului român, străduința și lupta lui permanentă pentru o viață mai bună, pentru succese și progrese, chiar în aceste vremuri și conjuncturi mai puțin favorabile''.

Care-s aceste ''conjuncturi puțin favorabile?'' Nu se dă nicio explicație!

Părerile d-lui Trocea nu se potrivesc cu părerile celorlalti Români care au vizitat recent țara; dar să nu uităm că ceilalți Români n'au relații ''sus puse'', și nu-s plimbați pe gratis de guvernul din București.

Tot din aceeași sursă aflăm că avansarea d.A.T. ca dir. al Orei Românești de Radio din ''Detroit este...''vestea bună'' care a ''făcut o deosebită bucurie'' oficialităților.

Pe noi ne bucură să auzim, pe undele aerului, glas și muzică românească, dar ne-ar bucura și mai mult dacă cei dela Tribuna României s'ar bucura mai puțin.

EXPLICAȚIA-I SIMPLĂ...

Un preot, familiar cu ce se întâmplă în țară, mi-a mărturisit de ce Ceaușescu nu vrea, nici în ruptul capului, să-l elibereze pe părintele Gheorghe Calciu.

''Calciu știe prea multe, și-a fost martor la multe!''

Cel care a vorbit studenților dela seminar despre Iubirea lui Dumnezeu, ar putea dezvălui mâine, lumii întregi, despre crimele lui Ceaușescu.

Iată de ce, părintele Calciu, zace în pușcărie.

A CULES CE-A SEMĂNAT

Niculiță a publicat în ziarul oficial de peste hotare al partidului (Tribuna României)un mesaj către Românii din Cleveland: ''...prezența cetățenilor americani de origine română să constituie o punte de lagătura pentru prietenia dintre România și Statele-Unite.''

Ceaușescu a uitat că mai multe delegații de Români, în frunte cu conducătorii Uniunii și Ligii, l-au rugat personal ca să acorde libertate fraților Uniți, să renunțe la taxele pentru pachetele cu medicamente și ajutor, să nu împiedece întregirea familiilor, să dea voie vizitatorilor să doarmă la rude îndepărtate sau prieteni, să nu ceară o taxă de $10 pe zi, etc.

La doleanțele Românilor Ceaușescu și-a bagat degetele în urechi.

Acum a venit rândul Românilor ca să-i răspundă:

''Noi am face aceasta cu bucurie, dar nenorocirea care bântuie astăzi în România nu poate constitui ''o punte'' de legătură pentru prietenia dintre România și Statele Unite.'' (Ziarul ''America'', 17/2/83).

LAUDĂ ORI BĂTAIE DE JOC ?

D. Mircea T., reîntors din țară:

''După patru zile nu-mi mai venea să-mi arunc ochii pe Scânteia sau România Liberă.

In fiecare zi fotografia lui Ceaușescu cu articole pline de laudă, ori articole pline de laudă cu fotografia lui Ceaușescu.

Mulți traduc aceste supra aplauze într'o bătaie de joc!''

Singurul care nu înțelege e Ceaușescu!

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica ''MICA PUBLICITATE'' sunt redactate de solicitanți

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

* Sunt interesat de a afla de soarta doctorului NICOLAE BURLACU, specialist ORL din Făgăraș. Condamnat pe viață pentru ajutor dat partizanilor a fost deținut la Aiud. Cei care au scăpat din țară și știu de soarta dânsului, sunt rugați să trimită orice informație cât de mică pe adresa ziarului, pentru subsemnatul, extrem de recunoscător, Radu Dunăreanu.

* Caut ARTISTI (muzicanți) instrumentiști, femei și bărbați; luați contact cu Maestrul STEFAN CIOTLOȘ, 1108 Yonge Str., Toronto, Ontario, Canada, M4W 2K1, telefon: (416) 925-9154.

* Stefan Antal, domiciliat în U.S.A., 631 San Benito Ave., Menlo Park, Ca.94025, caută pe prietenul său MIHAI ȘERBĂNAȚI, cu care a stat împreună în lagărul pentru refugiați din Lavrion, Grecia. Acesta este rugat să-i scrie la adresa de mai sus.

* Pavel Camenită, caută pe CORNEL IORGOVAN, fost coleg, profesor de matematică în Arad, stabilit în USA. Cei ce-l cunosc, sunt rugați să scrie pe adresa: Pavel Camenită, 62 Willow Rd., Apt.6, Guelph, Ontario, N1H 1W2, Canada.

* Domnul Bustescu Lucian, în prezent domiciliat în Australia la adresa: 3/ 143 Victoria Street, Ashfield 2131 N.S.W., dorește să ia legătura cu prietenul său CIOROGARU AUREL, inginer silvic, din Mănăștur, cu care a trecut frontiera și a locuit în lagărul de emigrare din Italia. In acest sens este rugat să-i scrie la adresa de mai sus de urgență!

* Octavian Petrescu și soția, domiciliați în 28635 Freda Court, Madison Heights, MI 48071, USA, roagă persoanele care au cunoscut, cunosc sau pot da relații despre CHITU AUREL, născut în com. Cornul de Jos, Câmpina, Jud. Prahova, în 1909, ultima reședință cunoscută în statul Texas, să ia legătura la adresa menționată mai sus.

CĂSĂTORII

* Cetățean canadian de origină română, singur intelectual, nefumător, antialcoolic, doresc cunoștință cu doamnă nefumătoare și antialcoolică absolut singură și în perfectă stare de sănătate (necesar obținerii vizei de intrare în Canada) în vederea căsătoriei.

De preferat între 42-48 ani. Răspunsuri numai foarte serioase care să cuprindă toate datele de stare civilă, pregătire profesională și intelectuală însoțite de fotografii, care se vor restitui în caz de neacceptare, pe adresa: G.A., #23-3355 Est 5th Ave., Vancouver, V5M IP5, B.C., Canada.

DORESC SĂ EMIGREZ

* Băluță Lucian, 29 de ani, născut în Stațiunea Govora Băi, Jud. Vâlcea, de profesie lăcătuș și sudor gaz și electric, dorește să emigreze în Statele Unite. Pe această cale roagă o persoană particulară sau o organizație să depună garanția necesară emigrării. Garanția se poate trimite la adresa: Băluță Lucian, Viale Maggio XXIV No.3, Latina, Italia.

* Cociuba Simion, 43 de ani, mecanic, cu soția , 41 ani, infirmieră, și cei trei copii în vârstă de 19, 14 și 12 ani, doresc să emigreze în Canada. Pe această cale fac apel la o organizație sau persoană particulară în vederea depunerii garanției necesare emigrării. Formele de garanție se pot trimite la următoarea adresa: Cociuba Simion, Otto Glokel Str. 24, 2514 Traiskirchen, Austria.

O ISTORIE A LUPTEI PARTIZANILOR

APEL

Un capitol al istoriei noastre tragice de după ocupația sovietică de la 23 August 1944, despre care încă nu s'a scris aproape nimic, este cel referitor la lupta partizanilor contra invaziei comuniste.

Acești eroi și martiri abandonați fără milă, merită să fie trecuți într'o pagină de aur a istoriei noastre libere de mâine.

Supraviețuitori, după câte știm, nu prea mai sunt, dar mărturii care să vorbească despre ei trebue să mai fie în memoria celor care au izbutit să scape din țară, și trecând prin închisori și lagăre au stat cu unii din ei sau cu unii care i-au ajutat.

Autorul acestor rânduri vrea să-și asume onorabila datorie de a colecta ce s'a scris despre acest subiect sau orice mărturie, amintire despre lupta partizanilor români contra dictaturii și a ocupantului.

De aceea rog pe toți acei veniți mai de mult în lumea liberă și știu că s'a scris despre partizani să comunice bibliografia pe care o știu, să mi-o împrumute, să'mi permită să fac o copie, etc.

Totodată cei care au amintiri directe sau prin intermediari să'mi scrie cu lux de amănunte tot ce știu în legătură cu această materie.

Bineînțeles că subsemnatul nu își va asuma nici un drept de autor pentru sursele de informație care nu-i aparțin și cei care vor dori nu vor avea numele dezvăluit niciodată.

Imi exprim nădejdea că acest apel va găsi ecoul cuvenit în inima fiecăruia care a înțeles tragismul partizanilor noștri și eroismul lor fără seamăn.

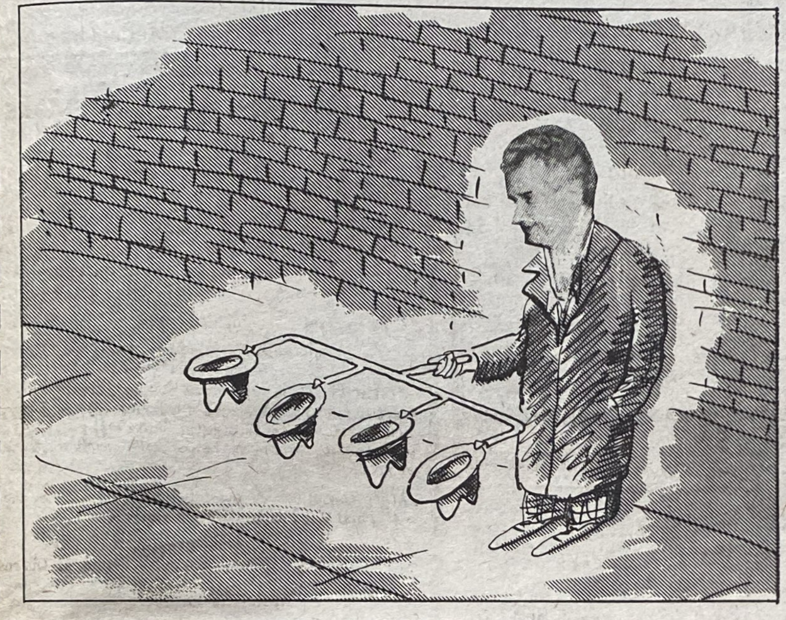
Cei care vor să contribue la această lucrare să trimită totul pe adresa ziarului Cuvântul Românesc pe numele mai jos semnatului. □

Romeo BRAN

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

ANUL 6 Nr. 49 APARE CÂND ARE INSPIRAȚIE !

URZICA LIBERĂ

CEAUȘESCU ȘI-A ÎMPĂTRIT EFORTURILE PENTRU PLATA DATORIILOR EXTERNE !

Dinu MĂTRAGUNĂ

VINE PRIMĂVARA

Vine, vine primăvara
se'ngrozește toată țara
căci cum dă un pic de soare
au ieșit din hibernare
și pornesc întreg puhoiul
activiștii de tot soiul.

Indrugând mahalagisme,
cei cu geantă și cu cizme,
pleacă temeneli turcești
fiului din Scornicești,
c'a făcut țara, dugheană,
cu muerea-i năzdrăvană.

Merg "tovarășii" la țară-
când tractoarele nu ară-
să-i învețe pe țărani
ce știu ei de mii de ani.
Dar acum au alte liste:
cu principii socialiste.

Bunăoară Badea Ion,
să stea paznic la ponton
că lucrează -pasă-mi-te-
cu metode învechite,
iar țiganul costeliv
staroste pe colectiv.

Astăzi ei cu toți s'agită:
"-Vrem producție mărită,
șanțuri, gropi, grădini, balcoane,
semănate, Nea Ioane,
iar potecile din sat,
niciun loc necultivat.

Pe acoperiș de casă,
pui lucernă cât mai deasă.
Curtea, câtă ai, să pui
bob și floarea soarelui,
iar în loc de flori în glastră,
să pui ceapă la fereastră."

Colo'n valea lui Manole
un țăran, mâncând fasole,
ascultându-i pe besmetici,
s'a răstit la cei eretici:
"-Măi golani și pierde-vară
ne-ați dus țara de ocară.

N'am văzut un strop de lapte
dela șaptezeci și șapte.
Spuneți-i celui stăpân
cu viclenii ochi de spân:
N'am nici capră, n'am nici oaie,
Ceaușescu Nicolae !"

EPIGRAME ȘI CATRENE

Ion CICALĂ

CONFLICTULUI ARABO-ISRAELIAN
(la anexarea Inălțimilor Golan)

Acum, Arabii, mi se pare
N'au niciun drept să se încrunte:
Nu-i vrură pe Evrei în mare ?
Poftim, ei s'au urcat la munte !

EXILULUI

Ai cărți multe, ai cărți bune,
Ai reviste foarte bune.
Ai programe, de minune!
N'ai și n'ai, n'ai acțiune!

RAPORT MUNCITORESC

Oamenii muncii dela orașe și sate
Indeplinesc planul cu exactitate:
Uneori în patru ani și jumătate
Alteori în patru...pe jumătate !

UNUIA CARE SUSTINE CA "REGIMUL S'A IMPUS"

Schimbându-și practica și stilul
Da, regimul s'a "impus"
Dovadă: câți scapă'n Apus
Aleg Exilul !

TOT EXILULUI

Mergem spre alte planete,
Mergem spre spații cerești,
Doar în treburi românești
Am rămas la...comitete.

UNEI SECRETARE CARIERISTE

Fetița asta e isteață,
S'a pus pe treabă serios:
Văzând că tot nu face față
A început să facă dos.

Glume

* După ce a fost trecut în toate enciclopediile de vânătoare ca deținătorul trofeului pentru cel mai mare urs împușcat, Ceaușescu a vrut să bată recordul și la vânătoare de rațe sălbatice. Si-a cumpărat cea mai modernă și eficace pușcă, încât și un orb putea să vâneze cu ea, și îmbrăcat în pantaloni golf și cu șapcă pe cap, a intrat -urmat de consilieri și alți specialiști- în desișurile deltei. Le apare în față un luminiș cu apă și un imens stol de rațe, care și-au luat zborul. Tocmai treceau pe deasupra capului președintelui, că le puteai doborî și cu o piatră. Trage Nicu, un foc, două, trei, puzderie de alice, dar rațele îi zburau nevătămate pe deasupra capului. Se supără foc marele vânător, suita sa îngheață de ce va urma, dar ca prin minune apare Adrian Păunescu și într'un moment de mare admirație față de conducătorul iubit, declamă:
'Priviți aceste rațe, chiar moarte zboară,
ce le ține'n viață ? Dragostea de țară !...

▪▪

* La o ședință de partid Nea Ion întreabă pe secretarul de partid: "De ce n'au putut prietenii sovietici să aterizeze pe lună, cum au făcut Americanii ?.
- Tovarăși, poporul sovietic are un proiect și mai măreț -răspunde secretarul de partid- se pregătește să aterizeze pe soare".
- Bine, bine -remarcă Nea Ion- dar soarele va transforma în scrum pe astronauți".
- Ce tu crezi că prietenii sovietici sunt proști, ei vor ateriza în cursul nopții".

▪▪

* Ceaușeștii fac o tură prin piețele bucureștene. Si ce le văd ochii ? Cozi, numai cozi. La carne, zahăr, la lapte... Indignată, proaspăta deținătoare a diplomei de membru titular al Academiei Europene de Stiințe, Arte și Litere, întreabă pe un securist:
- Bine tovarășe, dar nici acum, după raționalizare, tot n'avem alimente suficiente ?
- Ba da, zice securistul, "noi" avem, dar "ei" n'au !

▪▪

* Un Rus, un Englez și un American, discută despre standardul de viață. "La noi, zice Americanul, fiecare familie dispune de două-trei mașini". "Noi, zice Englezul, n'avem nevoie de atâtea ne mulțumim cu câte un Rolls-Roys". "In URSS, zice Rusul, nici noi n'avem nevoie de mașini. Dacă ne îmbolnăvim, vine ambulanța. Dacă ne îmbătăm, sosește poliția, iar dacă protestăm, ne ridică K.G.B.-ul. Si când faceți turism, cu ce vă deplasați ? - întreabă capitaliștii. "A, zice Ivan, pentru turism avem tancuri"

▪▪

* Conform unui recent decret, cetățenii RSR-ului vor trebui să plătească și la înmormîntări în valută forte...pentru plecare definitivă.

* Se spune că Ceaușescu nu putea să înțeleagă diferența dintre CATASTROFA și NENOROCIRE. Intr'o zi, pe când se plimba prin palat, vede un muncitor care monta un candelabru și-l întreabă: "ia spune Ioane, ce-i aia catastrofă?" Ion spune: "tov. Prim-secretar, etc. etc., eu sunt un om simplu dar cred că dacă acest candelabru ar cădea în capul dvs ar fi o catastrofă. 'Bine, bine, spune Nicu (scărpinându-se în bărbie), dar ce este o nenorocire ?. 'Păi asta-i nenorocirea că nu cade" răspunde Ion zâmbind.

▪▪

* Intr'una din vizitele de lucru prin Capitală, vede Ceaușescu oameni la coadă și-l întrebă pe unul dintre însoțitori: "ce se dă aici?" "Orez -răspunde acesta. "Trimite-le un vagon ca să nu mai văd coada -ordonă Nicu. Ordinul i se execută și coada dispare. Mergând mai departe, vede altă coadă: "dar aici ce se mai dă ?" "Lapte - vine promt răspunsul. "Trimite-le câteva cisterne -ordonă el. Si acest lucru se face. Intr'un cartier vede iar codă mare: " dar aici ce mai este" - întrebă el. Aici se dă carne, tov.secretar. Trimite-le atunci un vagon de scaune, că nu pot vedea lumea stând în picioare -zice el.

▪▪

* Ilarian Ciobanul, a avut în filmul Dacii, o replică: " și acum osteni, urmați-mă". Se spune că după ce a fugit în Occident, cenzura a tăiat această replică din film.

Rățoiul exilat

ANUL XIII OUL Nr.59

SCHIMB DE SCRISORI ÎNTRE ANDROPOV, RĂȚOIUL ȘI RSR

Yuri Andropov,
Kremlin

Ca fost șef al KGB-ului știm că doriți să fiți bine informat.
Pentru a afla sentimentele poporului român, vă rugăm să suspendați, pentru 24 de ore, orice suport acordat tov. Ceaușescu.

Rățoiul

Rățoiul,
Cuvântul Românesc

Transmis, spre rezolvare, scrisoarea dvs. devotatului agent (secția dezinformării) tov. sc.gr. Nicolae Ceaușescu.

Andropov

Rățoiul,
Cuvântul Românesc

Primit plângerea dvs trimisă tov. Andropov.
Pentru o completă clarificare am dat ordin ca Asociația "România" să vă ofere o plimbare gratuită ca să vizitați interiorul Instituțiilor ce păzesc libertățile în Democrația Progresistă.
Garantăm că'n 24 de ore vă veți schimba părerea.

Nicolae Ceaușescu, Scr. gral.

Dona-RĂȚOIUL

ȘTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

ICONOGRAFIE ROMÂNEASCĂ ÎN SALOANELE PARISULUI

In ultimii 5 ani Parisul a cunoscut numeroase manifestări cultural-artistice ale Românilor din exil.

Printre cele mai remarcabile s'au numărat expozițiile Carmen Maria Manoliu și Sergiu Manoliu. Mamă și fiu, la a 4-a și respectiv a 5-a generație de artiști ce își au obârșia în jud. Suceava.

Amândoi au o primă trăsătură comună: crează.

Mama învățând din arta înaintașilor, a moștenit dragostea de frumos străduindu-se să-și îndrume fiul pe aceeași linie, iar în Franța să creeze o școală. Pe doamna Carmen Manoliu o găsim între 1978-79 predând cursuri de iconografie la "Maison de Beaux Arts" pe care le continuă la "La nouvelle Acropole", ambele instituții culturale pariziene.

Icoanele create pe lemn de doamna Carmen Manoliu sunt remarcabile în primul rând prin viguroasa eleganță a desenului. Din portretizarea sfinților se degajă căldură și expresivitate datorită tonalității cromaticii dominată de auriul strălucitor ce subliniază contururile siluetelor.

In "Fecioara cu Pruncul" vezi transmis mesajul picturii bizantine decantat prin secole și înfrumusețat prin interpretarea autohtonă a anonimilor ce au dus faima manăstirilor din nordul Moldovei apropiindu-le de epocă.

"Sfânta Paraschiva" dela Iași decapitată. Poziția oarecum stranie a gâtului ne sugereaza crudul destin al acestei martire.

"Arhanghelul Mihail" a cărui expresivitate este armonizată în acorduri luminoase ne amintește de pictura din epoca Paleologilor și ne înlesnește descifrarea simbolurilor care îl fac atât de venerat la noi Românii: tinerețe, vitejie, devotament.

Privirea ne este reținută timp îndelungat de ochii plini de căldură ai lui Christos suferind pe cruce, în timp ce la Sfântul Nicolae suntem impresionați de eleganța proporților împletită cu deosebită claritate compozițională.

Cele două Tripticuri ca și Sfântul Gheorghe străpungând balaurul dovedesc o maturitate compozițională în care Carmen Manoliu ne apare ca o cunoscătoare profundă a patrimoniului autohton din Nordul Moldovei și Dulcea Bucovină.

Ne găsim în fața interpretării unor procedee picturale proprii în care calitățile estetice subliniază tăria și perpetuarea credinței. Autenticitatea creerii constă și în utilizarea vopselelor pe care artista și le prepară singură din pigmenți naturali, precum și vernisurile sau alte substanțe necesare picturii icoanelor. Tehnica de lucru este și ea tradițională (bizantină) după metoda iconarului Dionisie dela Furna (Muntele Athos), sfârșit sec. XVII.

Continuitatea în arta familială se face resimțită la Sergiu Manoliu încă dela început atât în exprimarea foarte bogată cât și prin sensibilitatea ce-l atașează unei școli plastice cu rădăcini seculare.

Stilul lui a fost apreciat dela început acordându-i-se bursa "La Fondation de France" (1980) și Medalia de bronz dela Salonul Artiștilor Francezi (1982).

Philippe de Montebello, directorul Muzeului Metropolitan din New York subliniază printre altele că "Sergiu Manoliu este unul din rarii pictori care astăzi nu ezită să exprime bogăția lumii lui interioare.

Vizitând expoziția, privind cu atenție lucrările îți dai seama de munca serioasă și cinstită a unei familii care prin creație face cunoscută arta strămoșească și dragostea de libertate a neamului românesc.

Cei doi pictori Manoliu, mamă și fiu, au sosit la Paris pe 22 Februarie 1977. Exilarea lor din România a avut la loc origină declarațiile lor de renunțare la cetățenia română (adresate Consiliului de stat în 1974), în care motivul foarte îndrăzneț la data aceea a fost "incompatibilitatea principiilor lor cu morala și politica partidului comunist."

Corespondent

REVOLTĂ ÎN LAGĂRUL DELA LATINA

Solidaritatea vechilor refugiați cu refugiații sosiți de curând, proverbiala generozitate românească, hărnicia Consiliului Național Român dela Paris, au dat roade bogate: 32 de saci plini de veșminte pentru a fi distribuite în lagărul dela Latina; în plus, din contribuțiile bănești, au fost confecționate 30 de pachețele cu bunătăți pentru copii și cumpărate 400 timbre poștale, 300 pachete de câte 20 de țigări și câțiva cozonaci.

Păcat că toate aceste bunătăți nu au putut fi distribuite de Crăciun,din cauza întârzierii transportului pe cale ferată. Distribuirea s'a făcut în ajunul Anului Nou.

Este de închipuit cât de mare a fost bucuria acelora care au putut primi câte ceva în dar, bucurie justificată nu de puținul avut, ci de faptul că cineva de același grai și sânge s'a gândit și la ei.Regimul de teroare comunist din România nu a reușit să dărâme structura solidă a sufletului românesc. Cu excepția puținilor netrebnici cari au primit arginții biblici, marea masă a poporului s'a supus de nevoie, de silă, dar nu este deloc resemnată. Caracteristica principală a sufletului românesc, dragostea, a rămas intactă; datinile românești, Sfântul Paște, Sfântul Crăciun, Anul Nou, au rămas pentru cea mai mare parte dintre Români sarbătorile care cizelează și unesc sufletele, familiile.

Nostalgia sărbătorilor petrecute în trecutul apropiat în țară, absența celor dragi de acasă: părinți, soții, fii, prieteni; promiscuitatea conviețuirii din barăci; ultimul decret prin care se cere refugiaților și familiilor lor rămase în țară plata în dolari până când și a laptelui supt dela mamă, au creat în lagăr o stare psihologică explozivă și ceea ce era fatal să se întâmple, s'a întâmplat:

In noaptea Revelionului 7 Albanezi au sechestrat un Român, l-au dus într'o cameră, l-au legat și, dela 1 la 11 dimineața a Anului Nou l-au bătut la sânge.

Dintre toți refugiații din Latina, Albanezii au fost și sunt permanent provocatori și violenți. Refugiații români au cerut mereu să fie izolați de ei, dar autoritățile nu au intervenit. De această dată, disperați au declarat greva foamei.Zece dintre ei și-au luat paturile și le-au plasat în fața biroului administrației lagărului. Ei cer:

Separarea de Albanezi; îmbunătățirea condițiilor de viață din lagăr; îmbunătățirea asistenței sociale și medicale și înlocuirea șefului postului fix de poliție care nu îi apără de violențele Albanezilor, ci dimpotrivă el însuși de multe ori a fost protagonistul violențelor.

Semnificativă a fost solidarizarea Polonezilor cu greviștii români, ceea ce confirmă justețea acțiunii intreprinsă de ei.

Regretabil că în confuzia creată din cauza spontaneității revoltei, lipsei totale a premeditării, a organizării, elemente provocatoare au reușit să producă absurde conflicte cu autoritățile, cari s'au soldat cu arestul a 13 Români, un Polonez și un Cehoslovac.

Noi dela Secția Italiană a C.N.R.-ului am pus la dispoziția arestaților un distins penalist din Latina: eliberarea lor a avut loc după zece zile. Intervenția noastră la două mari cotidiene a determinat o obiectivă relatare a faptelor. Ulteriror am înaintat un raport Națiunilor Unite, la care am anexat articolele apărute în presa italiană asupra acelor tragice evenimente,cerând o intervenție urgentă pe lângă statul italian pentru a pune odată pentru totdeauna sfârșit gravelor încălcări a celor mai elementare drepturi ale omului.

N.CONSTANDINESCU

ASOCIAȚIE ROMÂNEASCĂ LA CALGARY

La 27 Februarie 1983, în Calgary a luat ființă o nouă Asociație românească. Numele ei oficial este Asociația Culturală Română"Unirea" din Calgary. Fără a se accentua nici un fel de tendință politică, adunarea generală a membrilor fondatori a inclus în statutele asociației câteva puncte care sunt demne de remarcat.

In afară de ajutorarea și îndrumarea în noua viață a noilor veniți, asociația își propune:

- Să promoveze cultura și istoria României de până la invazia sovietică dela 23 August 1944, precum și a culturii române libere din exil.
- De a face cunoscut lumii realitățile tragice ale României de după al doilea război mondial.
- De a menține legătură cu alte asociații românești din Canada și alte țări cu excepția acelor asociații care sunt controlate direct sau indirect de către orice guvern sau partid comunist.

Totodata s'a stipulat că Asociația va milita pentru afilierea ei, dacă va fi cazul, la o Asociație românească pe întreaga Canada.

(Va lua cineva această inițiativă? Comunitatea din Calgary vrea să facă un inceput)

Așa după cum se poate observa din numele Asociației, ea este Română și nu a Românilor pentrucă este deschisă, pe baze democratice, tuturor celor care vorbesc românește și sunt interesați în cultura și istoria română, indiferent de limba lor maternă sau de naționalitatea lor.

Pentrucă în structura organizatorică este prevăzut și un vicepreședinte responsabil cu relații guvernamentale și cu alte asociații, pentru cei interesați în a contacta comunitatea din Calgary ni se comunică și adresa provizorie a Asociației:

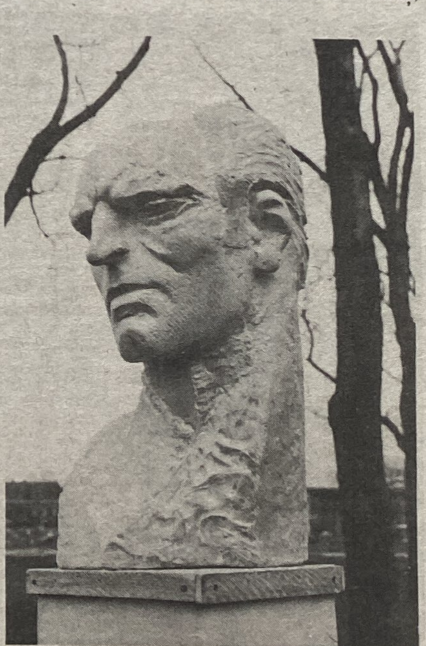
19 Woodglen Rise SW - Calgary, Alberta, Canada, T2W 4C7

Propunem să le urăm succes deplin tinerilor canadien români care au pornit la un drum nou plin de curaj și încredere.

FONDUL "COTRUȘ-POSTEUCĂ"

Asociația Culturală Română din Hamilton, Canada, a luat o inițiativă demnă de toată lauda - realizarea unei "alei a poeților și scriitorilor români din exil", la Câmpul românesc din Hamilton.

"Micul Cișmigiu" din Hamilton își va deschide "aleea poeților", cu bustul maestrului Aron Cotruș, bardul exilului.

Macheta acestuia este deja realizată, așa cum se vede în fotografia alăturată, de către talentatul sculptor român Nică Petre, din Toronto.

Următorul scriitor și poet la al cărui bust îl crează acum Nică Petre, este Vasile Posteucă, iconarul bucovinean.

Sperăm că inițiativa noastră de a imortaliza câțiva poeți și scriitori români pe bucățica de pământ românesc dela Hamilton, să fie salutată cu mândrie de orice bun Român,iar la desvelirea primelor două busturi, la o dată ce va fi ulterior anunțată, să participe un număr cât mai mare de Români de pretutindeni.

Apelăm la toți Românii din exil, iubitori ai tradiției și culturii românești de a contribui financiar la realizarea acestei inițiative.

Pentru proiectul de mai sus, se deschide fondul : "COTRUS - POSTEUCA", pentru care vă rugăm să trimiteți contribuția dvs. la adresa:

Asociația Culturală Română
FONDUL
"COTRUȘ-POSTEUCĂ"
Box 4217, Station "D",
Hamilton, Ontario, Canada.

CEREM ELIBERAREA PĂRINTELUI GH. CALCIU-DUMITREASA !

"Comitetul francez pentru apărarea preotului ortodox român Gh. Calciu-Dumitreasa" - constituit la Paris, în ziua de 15 Mai 1979, sub preşedinţia scriitorului Virgil Gheorghiu şi cu concursul binevoitor al unor mari personalităţi franceze ca Jacques Augard, fost ministru, baroneasa de Beurville, Françoise de Bourbon, prinţesă de Lobkovics, romancierul Guy des Cars, actorul Jean Marais, generalul Massu, avocatul Jacques Isorni, scriitorii Thierry Maulnier, dela Academia franceză, Roger Ikor, Henri Queffelec, Henri Spade, ziariştii Jacques Chabannes, René Théo şi Sergiu Grossu - duce, de aproape patru ani, o luptă înflăcărată pentru eliberarea părintelui Gh. Calciu-Dumitreasa. In afară de Conferinţa de presă, organizată la 11 Octombrie 1979, în saloanele clubului parizian "Pernod" şi la care au participat numeroşi condeieri ai unor ziare franceze, Comitetul francez s'a adresat, cu rugăminte de a interveni pentru punerea în libertate a preotului român martir; Papei Ioan Paul al II-lea, la 17 Martie 1980, Directorului General al U.N.E.S.C.O-ului, la 12 Martie 1980, Agenţiei France-Presse, la 22 Martie 1980, din nou la U.N.E.S.C.O., la 12 Mai 1980, preşedintelui Republicii franceze, la 19 Iulie 1980, Comisiei drepturilor omului de pe lângă Naţiunile Unite din Geneva, la 18 Februarie 1981, din nou preşedintelui Republicii franceze, la 27 Iulie 1982, etc.

La sugestia "Cuvântului Românesc" (care a luat act că guvernul canadian este dispus să acorde României un împrumut de 1 miliard de dolari pentru cumpărarea a două reactoare atomice, de unde îndemnul trimiterii de memorii de protest, pentru a cere ca acest împrumut să fie condiţionat de eliberarea părintelui Gh. Calciu), "Comitetul francez pentru apărarea preotului ortodox român Gh. Calciu-Dumitreasa" a înaintat, pe data de 14 Februarie crt., un memoriu către Ministerul Afacerilor Externe al Canadei, al cărui text îl reproducem mai jos (în traducere):

"Excelenţă,

Ne permitem să vă aducem la cunoştinţă cazul preotului ortodox român Gh. Calciu-Dumitreasa, arestat la 10 Martie 1979 şi condamnat, câteva luni mai târziu, la zece ani de puşcărie.

Pretinsa vinovăţie a acestui preot-martir constă în faptul de-a fi protestat în predicile sale, în calitatea sa de profesor la seminarul telogic din Bucureşti, împotriva tratamentului brutal la care sunt supuşi tinerii teologi care se pregătesc să devină preoţi, împotriva sălbăticiei propagandei ateiste în şcoli şi universităţi, împotriva demolării câtorva bisericimonumente istorice, şi, mai presus de toate, de-a fi denunţat persecuţia religioasă a creştinilor de orice confesiune, demonstrând astfel că materialismul dialectic nu este decât o "filosofie a disperării".

Arestarea şi condamnarea preotului Gh. Calciu-Dumitreasa reprezintă o violare grosolană, inadmisibilă, a Declaraţiei universale a Drepturilor Omului, respectiv: dreptul la viaţă, la libertate şi la siguranţa persoanei sale, prevăzut de articolul 3; dreptul la libertatea de gândire, de conştiinţă şi de religie, prevăzut de articolul 18; precum şi dreptul la libertatea de opinie şi de expresie, prevăzut de articolul 19.

Cazul său nu este necunoscut preşedintelui român Nicolae Ceauşescu, deoarece sute de scrisori i-au fost trimise atât din lăuntrul ţării cât şi din străinătate, îndeosebi cea semnată, la apelul D-lui Georges Mesmin, de către 56 deputaţi ai fostei majorităţi politice; însă aceste proteste n'au folosit la nimic până'n prezent, dat fiind înverşunarea vindicativă a autorităţilor comuniste din Bucureşti.

Excelenţă.

Vă rugăm să faceţi imposibilul pentruca această nedreptate strigătoare la cer să înceteze imediat. Căci D-voastră sunteţi în măsură să pretindeţi guvernului român eliberarea părintelui Calciu şi dreptul să părăsească România. Nu acordaţi împrumutul de 1 miliard de dolari decât cu această condiţie, urmărind ca solicitatorul împrumutului (în speţă, Nicolae Ceauşescu) să se încline în faţa voinţei lumii libere. Căci noi nu putem accepta ca un om al lui Dumnezeu să fie zdrobit, în secolul XX, pe nicovala luptei de clasă.

Primiţi, vă rugăm, Excelenţă, expresiunea sinceră a sentimentelor noastre devotate."

A semnat, în numele "Comitetului francez pentru apărarea preotului ortodox român Gh.Calciu-Dumitreasa", Sergiu Grossu, directorul revistei "Catacombes" din Paris.

A MURIT ÎN ŢARĂ PETRE BOLINTINEANU

Din România vine ştirea că a murit la Bucureşti marele comerciant Petre Bolintineanu, care, între cele două războaie, a fost proprietarul morilor Bolintineanu din Bucureşti şi unul dintre puţinii Români cari au reuşit să lucreze ca exportatori de cereale din România.

De origine ţărănească, din comuna Bolintinul de Vale, judeţul Ilfov (numele de Bolintineanu vine dela numele comunei), bunicul dânsului a fost veteran în războiul Independenţei din 1877 şi a fost decorat cu Steaua României şi Crucea Sf. Gheorghe, aceasta din urmă venind din partea comandamentului armatelor ruseşti aliate.

Tatăl lui Petre s'a mutat la Bucureşti şi aici a început un mic comerţ de cereale în cartierul Obor. Dintre cei 9 copii, cel mai mare, Petre, s'a dus la Scoala de Comerţ pentruca să poată ajuta tatălui în negustorie. In timpul războiului prim mondial, la vârsta de 18 ani, Petre s'a înrolat voluntar în armată, participând, cu regimentul 10 Obuziere, la eliberarea Basarabiei. A trecut şi Nistrul în apărarea împotriva atacurilor bolşevice organizate de partizanii lui Trotzki.

După terminarea războiului, Petre a preluat dela tatăl său comerţul de cereale şi a reuşit ca să mărească volumul în aşa fel încât a devenit unul dintre cei mai mari negustori de cereale din toată România.

Fără ca să fie înregimentat politic, Petre Bolintineanu s'a făcut cunoscut prin sprijinul pe care l-a dat tuturor mişcărilor naţionaliste din România. Când Mişcarea Legionară era în căutarea unei formule de schimbare a mentalităţii româneşti în ce priveşte comerţul, Petre Bolintineanu a fost cel care a iniţiat organizarea de "consumuri" în care tineretul să înveţe meseria comerţului.

In vremea represiunii şi a dictaturii carliste, Petre Bolintineanu a fost şi el arestat şi ţinut prin lagărele dela Tismana, Miercurea Ciucului, Mânăstirea Dragomirna şi altele. Eliberat din lagăr, pe baza unui decret de graţiere, şi-a reluat activităţile comerciale.

Precum era de aşteptat după instaurarea regimului comunist, Petre Bolintineanu nu şi-a mai putut continua comerţul pentrucă tot ce avea i-a fost confiscat. S'a retras atunci la o casă pe care o avea în Moroeni dar n'a fost lăsat în pace pentrucă i s'a luat "prin Proces-Verbal" atât casa din Bucureşti cât şi cea din Moroeni. Pentru a se justifica confiscarea întreprinderilor şi a caselor, împreună cu alţi Români,a fost arestat şi a fost ţinut prin închisorile dela Jilava, Ocnele Mari, Aiud şi Gherla vreme de 14 ani, până în 1964.

Omul care îşi creise o situaţie prin merite proprii, Petre Bolintineanu, a trebuit să-şi petreacă ultimii ani ai vieţii în sărăcie. Tot venitul ce-l avea a fost o pensie care se dă din mila statului. A murit sărac, lăsând în urma lui soţia bolnavă şi tot aşa de săracă. □

NECROLOG

✝

MIHAI CISMĂRESCU

In ziua de 26 Februarie 1983, după o lungă şi necruţătoare boală, a încetat din viaţă Mihai Cismărescu, Director la Departamentul Românesc dela Radio Europa Liberă, ieşit la pensie de curând: la 31 Ianuarie 1983.

Acum un an, în Aprilie 1982, în acest ziar, i-am publicat prezentarea ca nou director.

Mihai Cismărescu s'a născut la Craiova, în Aprilie 1916. A absolvit colegiul Carol I, unde a luat bacalaureatul, situându-se pe locul întâi. Incă din colegiu a manifestat talent literar şi spirit creator. A fost unul din membrii fondatori ai revistei "Ioan Maiorescu", una din primele reviste ale elevilor de liceu din capitala Olteniei. Si-a luat licenţa în Drept la Bucureşti, după care a plecat la Paris, unde a obţinut diploma Facultăţii de Drept, diploma Institutului de Drept Comercial şi a Institutului de Criminologie.

A fost angajat la Radio Europa Liberă la Munchen în Iulie 1952. In 1954 a ocupat funcţia de şef al secţiei de ştiri. In Februarie 1980 a ajuns director adjunct, iar în Ianuarie 1982, Director al Departamentului Românesc.

Mihai Cismărescu a publicat multe studii privitoare la Dreptul Românesc. Menţionăm: "Reformen im Rechts-und Justizwesen Rumaenien" (1970); "Die gerichtliche Kontrolle von Verwaltungsakte in der Sozialistische Republik Rumaenien" (1972); "Die verfassungsrechtliche Entwicklung der Sozialistische Republik Rumaenien 1965 bis 1975" (1975). Ultima sa carte a apărut în Noembrie 1981 la importanta editură dela Darmastadt-RFG, "Wissenschaftliche Buchgesellschaft", sub titlul "Einfuerung in das rumaenishce Recht", care este prima sinteză a sistemului legal românesc apărută într'o limbă occidentală. Cartea a fost prezentată de noi în numărul din Iunie 1982 al "Cuvântului Românesc". Mihai Cismărescu a fost colaborator permanent la "Ost Europa Recht", WGO-Monatshefte fuer Ost Recht", "Recht in Ost und West", "Review of Socialist Law" etc., a făcut parte din Comitetul de Redacţie al "Revistei Scriitorilor Români" şi a colaborat la ziarele "La Nation Roumain", "Romania", "Fiinţa Românească", "Destin", "Limite" şi la gazeta noastră "Cuvântul Românesc".

Mihai Cismărescu a fost un adânc pătrunzător al fenomenelor sociale şi politice pe care le-a trăit şi un om foarte bun în analiza faptelor complexe, din care a ştiut să desprindă esenţialul. Ideile pe care le-a emis au fost bazate pe un foarte serios simţ al răspunderii şi pe un adânc respect faţă de cei care l-au ascultat sau l-au citit.

In momentul preluării conducerii Departamentului Românesc dela Radio Europa Liberă, a declarat la microfon: "Emisiunile noastre vor fi inspirate de dragostea de ţară şi de respect pentru adevăr", ceea ce el a şi îndeplinit.

Toată ţara l-a cunoscut şi apreciat pe "Radu Gorun", pseudonimul pe care Mihai Cismărescu l-a folosit. Desigur că numele său v'a rămâne întipărit în mintea şi inima Românilor care l-au ascultat trei decenii, şi cărora le aducea ştiri şi comentarii pline de conţinut, clare şi spuse pe o voce blajină, calmă.

Mihai Cismărescu a fost un om de mare caracter, bun coleg şi prieten şi de o mare modestie. Numirea sa în înalta funcţie de Director la Radio Europa Liberă a fost răsplata unei munci ce s'a confundat cu însăşi instituţia.

Exilul anticomunist a creat o nouă formă de luptă pentru patrie. Mihai Cismărescu a căzut pe acest câmp de bătălie.

Presimţind întreruperea vieţii el a cerut să fie înmormântat fără ceremonie, fără pompă, iar când România va fi din nou o ţară liberă, ţărâna să'i fie dusă şi înmormântată în pământul ţării.

Nu putem uita ajutorul frăţesc, oferit de Mihai Cismărescu acestei gazete. Un ajutor deschis şi fără teamă de represalii din partea acelora dela Europa Liberă care n'au văzut cu ochi buni un asemenea lucru.Astfel,când a fost vorba de o contribuţie la lupta naţională şi pe frontul deschis de Cuvântul Românesc, Mihai Cismărescu n'a vrut să ştie de riscuri.

Este indiscutabil că Exilul a pierdut un luptător de frunte.

Indureraţi de despărţire, suntem datori să-i păstrăm memoria pe care o merită.

REDACŢIA

DIN LUMEA LARGĂ ROMÂNEASCĂ

EUGENIA USERIU a expus din nou două lucrări de artă la expoziţia salariaţilor federali deschisă în Ianuarie într'unul din elegantele saloane ale Bibliotecii Congresului din Washington. Intre cele aproximativ 80 de piese expuse, s'au evidenţiat din nou lucrările doamnei Useriu: un vas de lemn pirogravat cu motive populare româneşti şi Icoana pe lemn a Sfântului Nicolae. Atât compoziţia cât şi rama sunt realizate prin pirogravură pe fond de aur, iar motivele sunt profund româneşti. In cei 40 de ani de exil în Europa Occidentală, America Latina şi Statele Unite, doamna Uşeriu a realizat mii de lucrări de artă şi artizanat pe care le-a presărat pe trei continente, lăsând o mica urmă românească oriunde a dus-o soarta. In ceea ce priveşte pirogravura colorată de inspiraţie românească, aş putea spune că talentatele mâini ale artistei au creat un adevărat stil original pe care îl recunosti imediat şi cu care ca Român te identifici fără rezerve.

N.D.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

CRONICA RADIO

ÎNAPOI LA "TRADIŢII"

Ceauşescu are grijă să nu te 'ngraşi, îndreaptă ceasurile şi promite fericirea strănepoţilor.

Ultima blagoslovenie acordată ţăranilor este libertatea ca ei să-şi poată creşte în curte, pe prispă sau sub saltea câte o vacă, o capră, un porc şi şapte oi şi jumătate.

Guvernul n'a decretat încă de câte ori să respiri cu batista la nas ca să nu capeţi boală de fân, dar în schimb, coana Lenuţa. pregăteşte un decret cultural care va ordona să se recite noaptea 'n pat alfabetul.

" Se impune -găvăreşte Radio Bucureşti- dezvoltarea în comunele din zona de munte a tradiţiei creşterii animalelor".

Ascultând Radio Bucureşti rămâi cu gura căscată: Dacă-i tradiţie, atunci nu se impune; iar dacă acuma trebue "impusă", asta dovedeşte că tradiţia a dost întreruptă cu forţa. Câteva întrebări pentru limpezirea apelor:

Cine a silit pe ţărani ca să-şi abandoneze tradiţiile ce se cer acum impuse ? Cine scurtează, lungeşte, cârpeşte, îndoaie, şi inventează tradiţiile unui neam blând şi credincios ? Cine a înlocuit pe Moş Crăciun cu "tradiţionalul Moş Gerilă" ori Sfintele Sărbători ale Paştelui cu "Sărbătorile de Primăvară" ?

Toate răspunsurile duc la marele "îndrumător", izvorul nesecat de otravă !

MINIERII LA MAHOMED

Inainte mergea Ceauşescu la minieri, dar de când cu revoluţia depe Valea Jiului şi primirea cu pietre a helicopterul cu "Fiul iubit". Sc. Gral Nicolae-Mahomed, din motive de prezervare, dă îndrumări minierilor din fotoliul prezidenţial!

D 402

S'a deschis la Banca Română de Comerţ Exterior contul D-402 (Decretul 402) ce se referă la taxele de şcolarizare. Taxele trebuesc plătite înainte ca să se emită paşaportul celui care vrea să emigreze.

Pentru un absolvent de liceu se cere $3000, şi pentru fiecare an de universitate e o taxă de şcolarizare de $3000-$4000.

In faţa acestor taxe, mulţi părinţi ce se află în apus au renunţat de a-şi mai aduce copiii din RSR.

MOARE DE FOAME CĂ MĂNÂNCĂ PREA MULT

Din discursul lui Niculiţă în faţa C.N. al Agriculturii:

"Producţia agricolă a fost în anul 1980 de 3.5 mai mare decât producţia obţinută înainte de război". (Intre timp populaţia ţării a crescut dela 20 la 23 milioane de locuitori, N.R.)

Cu aproximaţie RSR-ul ar produce azi de trei ori mai multă mâncare pe cap de locuitor, decât în trecut.

Totuşi în ţară este criză de alimente, un fapt pe care însuşi marele Indrumător îl recunoaşte şi-l ... explică:

"Consumul la unele produse agricole şi îndeosebi la produsele animaliere a crescut mai mult decât producţia. Consumul de carne a sporit în aceşti ani de aproape patru ori."

Cu alte cuvinte, se produce de trei ori mai mult, dar Românul mănâncă acuma de 4 ori mai mult decât mânca înainte de război!

Explicaţiile date de d. Ceauşescu au fost primite cu vii aplauze!

In luna Februarie s'a făcut recensământul animalelor domestice. Omul trebue să declare câte vite, capre, oi, păsări, iepuri de casă, găini, gâşte, raţe, etc. posedă.

Dacă omul declară mai puţin decât are, atunci surplusul se confiscă ca fiind animale ...fără stăpân.

••

Leafa unui magistrat pe lună, 3200 de lei.

••

Ziarele din ţară mărturisesc nevoile: " Ţării cât mai mult cărbune " (Scânteia) şi " Căutătorii de ţiţei "(Rom.Liberă). Ambele articole au apărut în aceeaşi zi.

••

Rafinăriile lucrează 30% din capacitatea de a prelucra petrolul brut.

••

A murit scriitorul Lucian Predescu, sub a cărui supraveghere a apărut "Enciclopedia Cugetarea", o mărturie nealterată a "materialului românesc, oameni şi fapte".

COLABORAREA FRANŢA-RSR MERGE PE GEANTĂ

Am scris despre eşecul colaborării Româno-Franceze în ce priveşte construcţia de maşini. In acest scop s'a clădit o fabrică de automobile la Craiova.

Pentru lichidarea tovărăşiei a sosit la Bucureşti d. Pierre Doumont, dir. soc. Citroen.

Radio Bucureşti, ca să ascundă situaţia reală o ia pe ocolite:

"In cadrul convorbirilor au fost examinate unele probleme privind colaborarea între intreprinderi... Au fost analizate deasemenea posibilităţile dezvoltării în CONTINUARE (sublinierile noastre) a acestei cooperări apreciindu-se că aceasta va contribui la extinderea relaţiilor economice reciproc avantajoase dintre România şi Franţa."

Deci din cauza neînţelegerilor continuarea producţiei în comun a rămas doar o... posibilitate.

ACUM TECHIRGHIOL

După Balta Dunării, păduri, Delta, etc. acum a venit rândul Lacului Techirghiol, nepreţuit tezaur de săruri minerale şi centrul de atracţie al turismului în zona litoralului.

Din cauza irigaţiilor realizate "a la comunişti", o parte din apa dulce-provenită din Canalul Dunărea-Marea Neagră a ajuns pe căi subterane în fundul Lacului Techirghiol, adăugându-i 10 milioane de metri cubi de apă. Această adăugare nedorită scade concentrarea sărurilor minerale.

Ca s'o dreagă (ieftin, prost şi repede) s'au instalat pompe care extrag apa din fundul lacului şi-o varsă în Marea Neagră.

Odată cu apa dulce din fundul lacului, se duc şi o parte din săruri. Ultimele analize arată că Lacul Techirghiol a pierdut între 10-30% din sărurile dătătoare de sănătate.

Greşeala(ca să nu-i zicem crimă) e că s'au trasat canalele de irigaţie în apropierea lacului iar albia canalelor n'a fost izolată.

Ce n'a distrus în România inundaţiile, seceta, cutremurele,distruge acuma regimul multi-lateral-nepriceput.

••

Peste 200 de fete tinere au fost arestate în Bucureşti, pentru motivul că fraternizează cu studenţii din lumea a treia. Foamea şi nu frumuseţea africanilor, împing fetele în braţele desfrâului.

••

La spitalul din Fundeni a fost efectuată pentru prima oară, o operaţie pe cord deschis, operaţia realizată sub conducerea prof. Dr. Ioan D.Popa.

TOT DESPRE DATORII

Dintr'un total de $600 milioane pe care RSR le datoreşte la circa 200 de bănci din apus, Guvernul Român intenţionează să plătească în 1984 numai 10%; iar după o amânare de trei ani, restul să fie plătit între 1987 şi 1989.

Dobânda la împrumutul neplătit va fi cu 1,75 procente mai mare decât dobânda aranjată la contractarea împrumutului.

Printre băncile cărora Ceauşescu la datoreşte bani sunt: Manufacturers Hanover Trust Co., Bank of America, Lloyds Bank PLC, Banque Nationale de Paris, Deutche Bank, Union Bank Switherland, etc.

ÎN RSR CRESC PĂDUCHI

Nu vorbim de paraziţii din guvern, ci de micii paraziţi (pediculus).

Lipsa de săpun, de apă caldă, frigul care-i sileşte să doarmă îmbrăcaţi, toate au contribuit la noua îmbogăţire: păduchii!

"VOLUNTARISME"

In jud. Buzău e o cooperativă agricolă populară dedicată prieteniei dintre China şi RSR; iar în China este o comună agricolă dedicată prieteniei dintre China şi RSR.

Despre această prietenie Radio Peking (emisiunea în limba română) spune: "... membrii ambasadei române din Peking au venit de mai multe ori în comuna noastră la muncă agricolă..."

Cu românii muncind voluntar în China şi viceversa, hrana celor două popoare a fost asigurată.

CRONICA PRESEI

GOSPODĂRIE RSR-istă

Primăria din Ariceştii-Rahtivani dispune de o pajişte de peste 100 de hectare. Dar ea este cultivată cu... muşuroaie şi scaieţi.

Se seamănă de zor pe aleile S.M.A. Băneasa...

Dintr'un manifest ce circulă clandestin în ţară: " Suntem conduşi de un cizmar care la vârsta de ucenic şi-a ucis patronul cu o lovitură de ciocan, pentrucă acesta, prinzându-l furând talpă din atelier, l-a admonestat ceva mai aspru dar evident justificat."

Manifestul e semnat de un grup de "dizidenţi".

••

3 % din populaţia României (cca 700.000) ar fi prin închisori sau trimişi la munci forţate, (numărul e dat cu aproximaţie, N.R.). In 1981 au fost condamnaţi 25.000 de minori. O statistică îngrijorătoare, dacă ne gândim la viitorul ţării.

••

Liceul pedagogic din Caransebeş şi-a sărbătorit 400 de ani de învăţământ românesc în această străveche aşezare românească.

••

Santierele navale din Turnu Severin s'au specializat în a construi petroliere pentru Rusia. Până'n prezent s'au livrat peste 500 de vapoare.

••

Vacanţa şcolară pe timpul "Sărbătorilor de Iarnă" a fost prelungită. Unii elevi nu s'au dus la şcoală toată luna Ianuarie. Radio Bucureşti explică: pentru tineret vacanţa înseamnă odihnă, recreere şi multe distracţii. Unii se vor duce la taberele de odihnă din munţi, iar cei care rămân acasă vor avea spectacole de muzică şi poezie, seri de dans, gale ale filmelor artistice şi de animaţie, etc.

Motivul e simplu: Pentru a economisi energia cu luminatul şi încălzitul şcolilor, guvernul a decis să acorde celor 6 milioane de copii, în loc de învăţătură, o vacanţă "fericită"...

••

Anul trecut, spun statisticile oficiale, RSR a înregistrat cea mai mare recoltă de cereale din istoria ei. Totodată RSR a înregistrat şi cea mai mare lipsă de alimente pentru hrana populaţiei.

••

O tonă de cereale acoperă consumul a cinci persoane. In RSR s'au produs 20 de milioane de tone de cereale anul trecut, deci ar fi destulă mâncare pentru 100 de milioane de inşi. RSR are doar 23 de milioane de locuitori.

••

Raţia unui muncitor: 400 gr. pâine pe zi, pe care trebue s'o cumpere dela brutăria unde s'a registrat.

Un ţăran care vine la oraş pentru o vizită medicală, martor la proces, să vadă pe cineva bolnav, nu poate să-şi cumpere pâine sau ceva de mâncare, dacă nu are tichet.

••

Colonelul Kadafi, conducătorul Libiei, cel care plănuise o lovitură de stat în Sudan, a fost cu 4 săptămâni înainte în vizită la Ceauşescu, cu care a avut lungi...consfătuiri.

••

Promisiunea făcută minierilor că li se va reduce săptămâna de lucru dela 46 de ore la 44 de ore, a fost iarăşi amânată până la viitorul plan cincinal. Lucrul în mină se face în schimburi de 8 ore. Actualmente minierul lucrează trei săptămâni cu 6 zile, iar a patra săptămână numai cu 5 zile. O săptămână de 44 de ore, va da ocazie minierului ca să aibe 2 zile libere la fiecare două săptămâni.

••

Se plănueşte construirea unui centru de reparaţii pentru avioanele IL-18. Cum România e mai aproape de câmpul de luptă european, repararea avioanelor ruseşti poate însemna multe lucruri.

••

Primarul oraşului Bacău, a dat următorul sfat cetăţenilor: "Ar fi de dorit ca fiecare să poată să aibe în proprietate o scroafă" (Vorbim de proprietarii de case din oraşul Bacău, N.R.). Câţiva cetăţeni au vrut să înjghebeze, pe un loc viran din centrul oraşului o porcărie, dar au abandonat planul pentrucă n'au putut găsi "pe piaţa particulară, purcei de prăsilă".

••

România a vândut, (la preţ mai redus decât Danemarca şi Belgia) carne de porc pentru hrana soldaţilor americani din Germania de Vest. Totalul vânzării pentru hrana soldaţilor pe anul 1982, cca 4 milioane de dolari.

••

In Irak un muncitor necalificat e plătit cu 17-20 dolari pe zi. Un specialist 40-60 de dolari. Muncitorii specialişti din RSR, trmişi în Irak, conform contractului încheiat de guvern, primesc 7 dolari pe zi. Restul îl primeşte guvernul din Bucureşti care, la întoarcere, îi dă diferenţa în lei. Schimbul se face la cursul oficial, care-i de trei ori mai mic decât cursul turistic.

••

Dolarul la bursa neagră: 40 de lei.

Venitul mediu al unui salariat (după statistica oficială din 1982) e de 2678 lei lunar.

••

Numărul celor care au trecut de 60 de ani a ajuns la 3 milioane. Comparând cu celelalte ţări în RSR omul trăeşte mai mult, dar în schimb trăeşte mai prost.

••

Media de viaţă a unui bărbat în RSR este de 62,4, în Rusia 64, în Statele Unite 68,7, în Franţa 69, în Suedia 72

Actualitatea internaţională

POLITICĂ ŞI ECONOMIE

Gh. BĂLTEANU

U.S.A. Preşedintele Ronald Reagan a rostit de curând o importantă cuvântare în faţa "Legiunii Americane", prin care a făcut cunoscut clar şi sintetic politica externă americană. Poziţia sa a fost salutată călduros în toate capitalele statelor aliate. Preşedintele a formulat condiţiile privitoare la dezarmare: acordurile încheiate trebue respectate nu numai de către USA, ci şi de către URSS; deoarece Marea Britanie şi Franţa nu sunt angajate în actualele negocieri propunerea sovietică de a reduce numărul rachetelor sale la nivelul existent în aceste două ţări nu poate fi luată în considerare; mutarea rachetelor ruseşti din Europa în Asia nu este o soluţie de dezarmare. Ronald Reagan insistă asupra "soluţiei zero" dar la negocierile dela Geneva nu se negociază după principiul "totul sau nimic". Foarte însemnată este poziţia privitoare la "terorismul marxist" şi încercarea de destabilizare din America Latină, inacceptabil pentru America. In America Centrală este pusă în joc însăşi securitatea USA. O realistă politică în relaţiile cu Rusia presupune respectul reciproc nu numai în vorbe. America respectă drepturile şi independenţa altor ţări. Se cere ca şi Rusia să procedeze la fel. Cheia politicii externe americane este păstrarea alianţelor existente. NATO este baza securităţii Europei iar el reprezintă nu numai o alianţă militară ci şi o comunitate politică voluntară de oameni liberi şi cu o istorie comună.

Libertatea şi independenţa aliaţilor Americii sunt pentru Americani tot la fel de importante ca şi propria lor libertate. Preşedintele este convins că Rusia vrea dezbinarea NATO şi instaurarea unui climat de teamă în Europa, climat în care popoarele să fie constrânse sa accepte dominaţia Rusiei. America şi la fel aliaţii săi, nu desfăşoară nici un fel de agresiune contra Rusiei. Este necesar însă ca aliaţii să aibă curajul de a plăti Rusiei cu aceeaşi monedă. Succesul conferinţei dela Geneva depinde de unitatea aliaţilor şi de atitudinea lor de a vedea şi recunoaşte pericolul.

...

Libia agită spiritele în Africa. Belicosul colonel Ghadafi nu poate trăi liniştit. El vrea cu orice preţ revoluţie, destabilizare, lovituri militare etc. deşi banii pe care îi aduce petrolul se împuţinează continuu iar datoriile ţării cresc. In luna Februarie Libia a încercat o lovitură de stat contra Sudanului. Incercarea a eşuat iar agenţii săi trimişi la Kartum au fost arestaţi. Organizarea loviturii s'a desfăşurat paralel cu masarea la graniţa dintre Libia şi Sudan de forţe militare pregătite pentru invazie, în cazul în care lovitura ar fi reuşit. Ghadafi urmărea, ca de atâtea ori, răsturnarea lui Numeiri şi aducerea la putere a unui guvern prosovietic. Egiptul s'a simţit şi el ameninţat de concentrarea trupelor lui Ghadafi, apoi este şi legat de Sudan printr'un tratat de asistenţă mutuală. Mubarak, preşedintele Egiptului a luat măsurile de rigoare, printre care mutarea unei unităţi de aviaţie în Sudul ţării, în apropierea Sudanului. USA au venit în ajutorul celor ameninţaţi şi au trimis patru avioane de tip AWACS în vederea supravegherii mişcării Libienilor, iar purtătorul de avioane "Nimitz" s'a apropiat de coastele Libiei. In faţa demonstraţiei de forţă a USA, Ghadafi s'a liniştit. Ministrul de externe Shultz a declarat: "Pentru un moment Ghadafi este din nou în cutia sa". Pentru cât timp însă?

...

Petrolul. Datorită extragerii exagerate de petrol de către ţările deţinătoare de zăcăminte ajunse în pană de dolari, ca şi prin reducerea consumului de petrol în ţările industriale, pe piaţa mondială s'a creat un surplus care a presat puternic asupra preţurilor. După ce Marea Britanie şi Norvegia au redus preţul aurului negru, ţările OPEC s'au văzut nevoite şi ele a proceda la fel. Prima care a luat iniţiativa a fost Nigeria. Frecvente şi agitate întâlniri au avut loc între reprezentanţii acestor ţări în vederea ajungerii la un numitor comun. De fapt acum fiecare ţară acţionează cum poate. Unitatea OPEC este zdruncinată. S'a ajuns la un "război al preţurilor". Este cea mai mare încercare în istoria de 23 de ani a OPEC. Se încearcă să se stabilească o limită a reducerii preţurilor pentru ca piaţa internaţională să rămână concurenţială. Reducerea cu 5 dolari pe "barrel", la preţul actual de 34 de dolari, este considerată ca acceptabilă. (Aceasta vizează exclusiv preţul de gros). Pe piaţa Londrei au existat tranzacţii la 25 dolari barrelul. Unele cercuri împing reducerea spre 20 dolari. Reducerea preţurilor va avea o influenţă pozitivă asupra creşterii economice a ţărilor industriale, reducerii inflaţiei şi a şomajului. Pe de altă parte insă se apreciază că aceasta va determina o mare presiune asupra sistemului bancar internaţional, deoarece ţările producătoare de petrol vor trebui să recurgă la credite masive. Unde au ajuns aceste ţări? Să ne amintim de anii 70 când acestea şantajau omenirea. Mai trebue să amintim că nici sistemul bancar nu se găseşte într'o situaţie strălucită. Băncile au împrumutat sute de miliarde de dolari în lumea a treia şi cea comunistă, bani pe care acum nu îi poate recupera.

...

Japonia şi Piaţa Comună. Criza economică din Europa de Vest, pe lângă alţi factori,se datorează şi scăderii capacităţii de concurenţă cu produsele japoneze. Japonia singură a dovedit că, folosind legile pieţii libere, poate surclasa pur şi simplu, ţările Pieţii Comune şi de aci, consecinţele: şomaj, falimente, criza. Produsele japoneze, în special, cele elctronice, au fost cerute crescând în Europa şi invers, tot mai puţin au fost solicitate cele europene. Pentru a ne face o imagine asupra progresului japonez exemplificăm: videorecoder, în bucăţi: 1978-238.000, 1979-521.000, 1980-1,319 milioane, 1981-2,854 milioane, 1982-4,9 milioane. Pentru 1983 s'a estimat o cifră de 5,6-6 milioane aparate. După lungi şi dificile negocieri între guvernul japonez şi Piaţa comună, Japonia a căzut de acord să reducă exportul la o serie de produse în Europa, pentru ca aceste ţări să se poată redresa şi să redevină concurenţiale. Din produsul prezentat mai sus Japonia va exporta în Europa (Piaţa Comună) în 1983 doar 900 de mii în loc de 6 milioane buc. Reduceri asemănătoare vor afecta zece produse între care: auto, moto, televizoare, video etc. Vedem cum continentul european poate fi paralizat de către o singură ţară din Extremul Orient. Bineînţeles că aceasta este valabil pentru orice parte a lumii în condiţiile pieţii libere. Exemplul japonez este şi un exemplu pentru toţi, cum un popor modest, dar disciplinat şi harnic îşi poate asigura prioritatea mondială. Japonia a acceptat reducerea exporturilor, dar aceasta va influenţa negativ asupra economiei sale. O altă presiune europeană se crede că nu va mai fi acceptată de Japonia. Iată o bază de conflict politic.

...

Criza economică mondială trebue pusă şi în legătură cu comportamentul prezentat mai sus. Ţările industriale din Europa ajung la criză pentrucă au o mare capacitate de producţie şi o capacitate descrescândă de vânzare. Preţuri mari şi piaţă mică,ce se reduce continuu.Acesta este un rezultat al industrializării doar a câtorva ţări şi neglijarea industrializării altora din lumea a treia, care ar fi putut să devină o puternică piaţă de vânzare pentru Europa. Neavând piaţa suficientă de vânzare, ţările vest-europene sunt nevoite să se orienteze spre ţările comuniste. Astfel ele acordă ajutoare economice duşmanului de moarte, Rusiei şi statelor satelite. Este necesară o reconsiderare a integrii politici economice vest-europene în vederea: lărgirii continue a pieţii internaţionale, dezvoltării neîngrădite a producţiei, stopării ajutorării statelor comuniste, atragerii lumii a treia în circuitul economic internaţional şi îndepărtarea pericolului sovietic. Pe o asemenea bază se poate vorbi de viitor. Altfel Vestul va continua să meargă din criză în criză, iar Rusia şi comunismul din ţară în ţară! □

Efemeride

In timp ce Moscova lansează ideea internaţionalismului proletar având ca factor de coeziune, clasa muncitoare -nepregătită spiritual şi ideologic pentru a descifra marea utopie în care este lansată- lumea anti-comunistă este divizată în fel şi fel de tabere. Toate eforturile făcute de marii vizionari, apărători ai culturii şi civilizaţiei acumulată de omenire până în prezent, s'au soldat fără vreun rezultat concret. Problema în fondul ei, necesită o dezbatere mai amplă decât stricta enunţare la această rubrică. Ne vom referi deci la câteva fapte reale, ca reflex a celor de mai sus. Este cunoscută de către toţi cei ce au ochi de văzut şi urechi de auzit, infiltraţia comunistă în lumea liberă. Moscova nu mai face prostiile de altădată, să pornească în marş cu sinistra iconografie: Marx-Engels-Lenin-Stalin. Acest privilegiu este lăsat partidelor comuniste -brigăzi de şoc- occidentale. De curând, fostul spion al K.G.B.-ului, Levcenco, a denunţat în revista germană Der Spiegel, acţiunea spionajului sovietic -schimbat calitativ în ultimii 10 ani, de când a fost reorganizat de Andropov.

După iremediabilul eşec al monolitului comunist, soldat prin conflictul chino-sovietic, Ruşii au căutat alte fisuri pe unde pot submina lumea occidentală. Dintre acestea, două sunt laturile în care au căutat să se infiltreze, până în cele mai înalte vârfuri: religia şi naţionalismul.

Duşmanii de moarte ale amândurora, etica socialistă nu stă în cumpănă când este vorba de acţiune. Au apărut peste noapte -dirijate de Sovietici- organizaţii religioase şi secte de tot felul, cu văditul ţel al luptei pentru pace. Naivii au fost păcăliţi în cele mai felurite manifestări, mergând până la sinistrul masacru din Guyana, unde se efectua o nouă experienţă Makarenco, pe bieţii credincioşi, reduşi la cea mai odioasă formă de sclavie.

Dela fanatismul islamic al lui Khomeini la atentatele din Irlanda şi dela încercarea de asasinare a Papei la procesul Episcopului Român Trifa, firele roşii, duc toate la centrala comunistă.

Sectele "Re-Născuţilor", "Evreii pentru Iisus", altele şi altele, care încearcă să zdruncine temelia credinţei, au aceeaşi mână nevăzută care apasă pe butoane.

In cadrul naţionalismului, comuniştii încearcă să destrame orice încercare de grupare de forţe.

Plecând dela iremediabilul conflict arabo-izraelian, în spatele comandanţilor militari, se află "oamenii politici" care ordonă. Ei activează şi în războiul irano-irakian, în neînţelegerile dintre Turci şi Greci, în masacrele din Asia, în luptele de independenţă din Africa, în guerilele din ţările Americii Latine, în atentatele Armenilor şi în instigarea Argentinei contra Statelor Unite, după nenorocitul conflict din insulele Malvine.

Mai recent, discordia este exportată printre exilaţii din ţările captive, care se află în Occident. Instigând pe Croaţi împotriva Sârbilor, pe Albanezi în Kosovo, semănând discordie între refugiaţii din ţările baltice, un loc deosebit este rezervat înrăutăţirii relaţiilor dintre Români şi Unguri.

Profitind de lipsa unei coeziuni şi a unei conduceri centrale a fiecărui grup naţional din diasporă, Sovieticii, au reuşit să împingă destul de departe pe "consilierii" lor.

Lăsând deoparte toate tratatele semnate, acorduri internaţionale consfinţite şi de realităţile de pe teren, Sovieticii -de necrezut- reuşesc să agite nişte formule de mult invalidate de istorie. Cum este posibil ca după ce la Helsinki s'a parafat ultimul act al Statului-quo-ului să mai agiţi problemele de restructurări, numai incomensurabilul tupeu sovietic poate acţiona. Prudenţi însă, Ruşii, nu agită problema la nivelul statelor vasale, care oricând execută ordinele Moscovei, ci acţiunea trebue dusă de exilaţi. Pe de o parte separă în tabere ireconciliabile, oameni care au acelaşi ideal de eliberare de sub comunism iar pe de altă parte, arată lumii pericolul şovinist al grupărilor naţionaliste, în contrast cu atmosfera de bună înţelegere ce domneşte între conducătorii comunişti ai statelor respective. Ce este şi mai grav, rămâne faptul că există naivi care se lasă antrenaţi în acest joc şi mărşăluesc pentru el.

În Ianuarie crt, o parte din Ungurii din New York şi din alte oraşe americane, au defilat la New York, într'o grotească coloană cu sicrie simbolice şi steagul maghiar, pentru drepturile şi "independenţa" Maghiarilor din Transilvania. Nu şi pentru Românii, Saşii, şi toţi locuitorii din România, care îndură aceleaşi persecuţii comuniste.

Atraşi ca de o baghetă magică, suspectaţii agenţi ai regimului comunist din Bucureşti, au căutat să mobilizeze pe Români într'o altă grotească adunare "proceaușistă". Foaia Pravda în limba română care apare la New York se evidenţiază ca cel mai înaintat bolşevic în exilul românesc. Dar cei care acţionează sunt alţii. Ei stau în umbră sau înfiinţează societăţi româneşti în Exil, pe lângă agenţii strecuraţi în comitete şi comiţii.

Români, fiţi treji şi vegheaţi !

CRONICA VREMII

ANARHIA IDEILOR ȘI CRIMELE DE RĂZBOI

-I-

Ion BOERU

Lynda Powless este o reporteră canadiană care a scris în Windsor Star (Sâmbătă 12. Feb., 1983) un articol despre "criminalii de război", manifestându-și îngrijorarea că unii dintre aceștia și-au găsit adăpost în Canada, fără să fie tulburați de autăritățile statale.

Acest articol excelează prin ignoranță, superficialitate (reportera fiind greșit informată) și prin confuzie de valori politice, juridice și morale. Toate aceste elemente caracteristice, combinate printr'o sofisticată înlănțuire de elemente, duc la o concluzie forțată care falsifică realitățile și adevărul. Ne referim numai la problemele românești, și ne întrebăm cu îngrijorare pentru lumea gazetărească, care este etica profesională după care se călăuzește reportera aceasta ?

Dintre toate cazurile românești, citate cu mulțime de interviuri trunchiate, nu există absolut nici unul care cade sub incidența juridică a "crimelor de război". Deci, nu vedem care a fost logica generatoare de acuzații pe care le aduce Lynda Powless.

Nici nu ne interesează substratul, oricare ar fi el.

Pe noi, ne interesează articolul în sine, în care găsim o serie de afirmații, a căror validitate o contestăm, și suntem dispuși la o dezbatere publică asupra problemelor ridicate în articolul ei.

In poziția de ziarist, care nu este o simplă chestiune de a informa pe cititori, dar și de a face educația acestora, de a pedagogiza în spiritul valorilor specifice ale unei societăți; nu-i este îngăduit nimănui să creeze confuzii, să trateze cu superficialitate problemele la ordinea zilei (fie cele sociale și politice, sau cele care privesc viața oamenilor, familiară, privată sau publică).

Lynda Powless afirmă fără jenă că Episcopul Trifa va fi deportat pentru "activitățile fasciste" din trecut. Această afirmație este incredibilă, căci nu corespunde realităților, cel puțin celor canadiene și americane. In Canada există un partid comunist, mai multe formațiuni socialiste, de tip marxist, iar în Statele Unite, un partid național-socialist, alcătuit după modelul lui Hitler, și o organizație puternică ca cea a Klu-Klux-Klanului, care toate la un loc, și fiecare în parte, nu sunt pe potriva mentalității canadienene și americane, nu au un suport popular mai larg, și totuși sunt admise prin constituția și legile canadiene și americane. O bună parte din presa americană încearcă să influențeze pe președintele Reagan în privința El Salvadorului, unde i se cere să impună guvernului să inițieze negocieri cu formațiile de gerilă, care sunt simple infiltrații pro-comuniste ale Moscovei. Deci, libertatea politică, în spiritul canadian și american, este acordată fără restricții și opreliști, dacă nu amenință ordinea statală. Chiar în Congresul american există așa zișii "liberali" care cer acordarea unor libertăți aproape totale crezurilor politice.

Cum putea, atunci, Episcopul Trifa să fie deportat "pentru activități fasciste" ?

In România nu a existat fascism, nici național-socialism. Aici, toate afirmațiile reporterei sunt punctate cu ignoranță, când face astfel de asocieri și când vorbește despre cele întâmplate în România. De "crime de război", în legătură cu activitățile politice ale unor Români, care ar fi avut loc înainte de intrarea României în al doilea război mondial. Si când aduce în sprijinul afirmațiilor sale, "fantasticul" document al declarațiilor făcute de un emisar al ambasadei comuniste române din Washington.

Pe ce lume trăiește reportera noastră ? Comuniștii români care au ucis zeci de mii de oameni (dacă nu sute de mii), în țară, din 1945 și până astăzi, nu au nici un fel de autoritate morală, juridică și politică să vorbească despre "crime".

Reportera noastră n'a citit, la vremea sa, sau n'a auzit, că Președintele Eisenhower a fost declarat "fascist" și "imperialist" de către comuniștii români și că pregătește distrugerea omenirii, prin război nuclear. In Canada și Statele Unite există foști deținuți politici din temnițele comuniste din România, care, ei, singuri sunt legitimați să ceară socoteală (și dosarele dela Tribunalele comuniste) guvernului comunist român. Nu guvernul comunist este legitimat să vorbească despre crime.

După vederile marxiste, ale comuniștilor români, toate personalitățile politice românești, în frune cu Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Constantin Brătianu, și chiar socialistul Titel-Petrescu au fost declarați "fasciști", "naziști" și "criminali de război", deși, toți aceștia, nu au colaborat cu guvernul de război și cu politica din vremea aceea, a generalului Antonescu. Cum își poate permite o reporteră canadiană să aducă în sprijinul poziției sale, oricare ar fi aceasta, declarațiile unor emisari de ambasadă, care reprezintă un guvern de teroare, crime și tiranie, care continuă și astăzi în România, unde nu există libertate de nici un fel ?

O altă serie de documente, pe care le aduce reportera, sunt acelea furnizate de agenții de informații americane. Din acestea, Lynda Powless a reținut caracterizările acestora privind Garda de Fier. (De fapt, această organizație a avut o viață limitată, căci a fost desființată în 1933). Ea însă se referă la legionari, adică la foștii membrii ai Mișcării legionare, și se complace în această confuzie de nume, din două motive:

a) pentru nevoile de "headline" gazetăresc, deci de atracție. Garda de Fier este numele cel mai indicat, este mai răsunător.

b) Mișcarea Legionară a fost o formațiune legală în cadrul Statului român și a participat la alegerile din 1937, pe platforma partidului "Totul pentru Tară", care a obținut succese impresionante, ca număr de voturi, deci suport popular. Este greu să ataci legalitatea Mișcării legionare.

Nu discutăm acum valoarea sau lipsa de valoare obiectivă a caracterizărilor făcute de unele agenții de informație americane (poate cele de spionaj), dar reținem faptul că, la Windsor, reportera a descoperit că trei foști legionari, s'ar întâlni câteodată împreună. Este vorba, se pare, din felul cum prezintă ea situația, de o descoperire epocală. Trei Români, foști legionari, care se întâlnesc împreună la un loc. Oare, ce înseamnă asta ? O gravă amenințare pentru existența Canadei, nici mai mult, nici mai puțin. Nu este ridicol să pretinzi că întrunirile a trei foști legionari au o semnificație pentru canadieni, în sensul de pericol politic ?

Lynda Powless nu participă, poate zilnic, la tot felul de întruniri, unele cu grijă programate, ca să poată fi menținută discreția necesară (Comitete restrânse, proiecte speciale, etc.) ?

Cu ocazia războiului din Vietnam, un număr extrem de mare de dezertori americani au invadat Canada. Aceștia se întâlneau regulat și comunicau cu demonstranții anti-Vietnam din Statele Unite, ca să-i ajute pe aceștia din urmă în organizarea și intensificarea de luptă anti-guvernamentală. Nu știm, dar nu cred, că Lynda Powless a cerut guvernului canadian aplicarea de măsuri legale riguroase împotriva activităților politice ale acestor dezertori, care erau de ordin numeric dincolo de comun sau fapt divers. Dezertorii americani erau ilegali în Canada. Mișcarea Legionară, despre care se ferește să vorbească reportera dela Windsor Star, a fost o mișcare anti-comunistă, dintru începuturile ei. În România comunistă de azi, se desfășoară o aprigă teroare guvernamentală împotriva foștilor legionari, pentrucă ei reprezintă rezistența cea mai solidă, ideologică, deci spirituală, împotriva comunismului român. Si, oriunde în lume, se găsesc foști legionari, aceștia se găsesc pe baricade de luptă anti-comunistă. Nu vorbim de criminalii de război.

Din articolul acesta, n'am înțeles dece atacă Mișcarea Legionară care n'a fost asociată celui de-al doilea război mondial. Povestea pe care o desfășoară articolul este plină de inexactități. Si nu înțelegem de ce autoarea nu-și ia grija (cerută imperios de etica profesională a gazetăriei) să citeze un singur text incriminatoriu din literatura legionară. Incriminatoriu, în sensul de a evidenția idei, principii, valori sau elemente ideologice, respinse de bunul simț și de etică bine articulată. Nu știm care este motivarea campaniei anti-legionare, dar nu ne pare firesc, ca, așa din senin, o reporteră să apară cu articole asociate spectacular cu fotografii care să facă impresie, dar care în fond sunt de nivel propagandistic, un fel de afișe. Un articol serios nu trebue asociat cu astfel de elemente decorative căci ele nu adaugă nimic la clarificarea problemelor în dezbatere. Si ne este greu să înțelegem de ce se uită obiectivul principal al lumii libere de azi; înlăturarea pericolului comunist.

Foștii legionari nu au fost și nu sunt criminali de război, și orice confuzie de această natură își are sursele în graba sau ignoranța celor care le crează.

Însă, pe planul ziaristicii, în sine, articolul reporterei dela Windsor Star, mai ridică o serie întreagă de probleme grave, care ne cer să revenim pentru clarificări urgente și cât mai complete.

Este prea multă anarhie intelectuală și ideologică în lumea de azi, ca să nu ne străduim să facem cât de puțină lumină.

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni de zile înainte.

NOTE SI COMENTARII

CREDEȚI ORI BA

Se spune că după Biblie, una dintre cele mai populare cărți din Stale Unite ar fi: "RIPLEY' BELIEVE IT OR NOT". Cât de adevărată este această afirmație, cu regret, n'o putem nici afirma și nici nega. Cărțile respective - căci nu-i vorba de un singur volum, ci de o întreagă serie, dată din timp în timp publicității - conțin odiozități din întrega lume. Pentru lămurirea cititorilor noștri, dăm mai jos câteva titluri dintr'o ediție a acestei cărți: Omul care citește cu limba; Bunică la vârsta de 17 ani; Calul Impărat, pe care ne permitem a-l retranscrie mai jos în limba noastră:

"Caligula, Impăratul roman 12-41 A.D., a acordat calului său favorit Inciatus, rangul de Consul și Co-regent. Calului i s'au acordat toate onorurile oficiale, fiind prevăzut cu un grajd de fildeș și cu un vas de aur din care să-și bea porția zilnică de vin".

De necrezut?... Firește că da!... Dar, în același timp, nespus de adevărat. Dacă Caligula și-a făcut calul Consul și Co-regent, să vedem acum de ce anume sunt în stare Americanii să facă.

Citim în Nr. 4 la pagina 6 a ziarului NEW YORK SPECTATOR, următoarele: "D-na Alice Ioan este profesoară de limba franceză la un liceu din Frankfurt, Germania de Vest. Dânsa este de origine română. In August 1982 a vizitat Statele Unite. Aflându-se în Washington D.C., ca mulți alți excursioniști s'a dus să viziteze și Institutul Smithsonian. Una din galeriile pe care le-a vizitat a fost și Muzeul Național al Aerului și Spațiului unde a fost impresionată să vadă expuse printre altele și primele avioane construite de doi Români, Traian Vuia și Bothezat. Pentru a se informa bine, profesoara Alice Ioan și-a cumpărat la intrarea în galerie un ghid. A rămas însă șocată să vadă descris în acest ghid pe Traian Vuia drept: "UNGURUL TRAIAN VUIA".

"Profesoara Alice Ioan a remarcat că altor pionieri ai aviației, precum Otto von Lilienthal, Louis Bleriot, Wilbur Wright, nu li se menționează naționalitatea, numai Vuia este marcat ca UNGUR"...

Si ziarul se întreabă, și ne întrebăm și noi: DE CE?... Cine anume și cu ce intenții a săvârșit această gafă, punând o instituție serioasă ca Muzeul Smithsonian într'o asemenea situație ridicolă, pătându-i numele cu acest fals?

ÎNCĂODATĂ DESPRE: CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN OCCIDENT

In numărul din Decembrie al ziarului nostru, la rubrica MULTE SI MARUNTE semnată de dl. Nicolae Adamescu, se comentează articolul nostru apărut în această coloană în Noembrie 1982 sub titlul: CARTEA ROMANEASCA IN OCCIDENT, în cadrul căruia răspundeam întrebărilor puse de dl. Emil Dumitrache în articolul dânsului din numărul pe Septembrie 1982, intitulat: NEVOIA DE CARTI - ABECEDARELE ADULTILOR.

Dl. Adamescu, ne trage atenția că am fi scăpat anume o observație in respectivul nostru articol, pe care o crede, precum însuși o afirmă: "extrem de importantă", fapt care l-a determinat să ne dea la rându-i, un răspuns. Că anume, -și reproducem textual-: "cărți și publicații românești există mai în toate bibliotecile americane și, suntem convinși, în orice bilioteca publică din lumea liberă. Oricine poate împrumuta cărți dela orice bibliotecă publică; și dacă o bibliotecă nu are o anumită carte sau publicație, biblioteca poate să o procure, în cele mai multe cazuri, dacă i se cere".

In parte, și o subliniem, numai în parte, suntem absolut de acord cu cele afirmate de d-sa, că anume s'ar găsi peste hotarele țării biblioteci cu cărți și publicații românești ce-ar putea sta la dispoziția exilaților români. Adică, să citească pe gratis ceea ce se publică peste hotare în limba noastră natală. Dar, cu părere de rău, cu mare și nespusă părere de rău, sincer nu credem că aceasta ar fi soluția ce-ar rezolva problema cărții românești din amarnicul nostru exil. Căci, atât autorii cât și editurile pe care le avem peste hotare, se străduiesc, și asta cu mari riscuri bănești, să tipărească cărți în limba noastră natală.

Cititori se găsesc. Si încă cu duiumul. Avem însă neapărată nevoie de cumpărători de cărți românești, ca să putem da Exilului ceea ce dorește și așteaptă dela noi, scriitorii, sau editurile noastre de peste hotare.

Nicolae NOVAC